

Oulun normaalikoulu

Oulu University Teacher Training School

2016 – 2017

toimintakertomus

Oulun normaalikoulu

Oulun yliopiston harjoittelukoulu

Lukuvuoden 2016–2017
toimintakertomus

Oulun normaalikoulu

Oulun normaalikoulun perusaste (1–6) Koskela

Tullimiehentie 8
90560 Oulu
Kanslia puh. 0294 484691

Oulun normaalikoulun perusaste (1–6) Linnanmaa

Yliopistokatu 48
90570 Oulu
Kanslia puh. 0294 483768 ja 0294 483750

Oulun normaalikoulun perusaste (7–9) ja lukio

Kaitoväylä 7
90570 Oulu
Kanslia puh. 0294 483770 ja 0294 483771

<https://nk.oulu.fi/>

Johtava rehtori

Kari Kumpulainen
puh. 0294 483772
kari.kumpulainen@oulu.fi

Perusasteen rehtori

Seija Blomberg
puh. 0294 484690
seija.blomberg@oulu.fi

Perusasteen apulaisrehtori (1–6)

Hannu Juuso
puh. 0294 483765
hannu.juuso@oulu.fi

Perusasteen apulaisrehtori (7–9)

Pasi Hieta
puh. 0294 483773
pasi.hieta@oulu.fi

Lukion rehtori

Eija Kumpulainen
puh. 0294 483774
eija.kumpulainen@oulu.fi

Toimitusryhmä:

Seija Blomberg
Pasi Hieta
Hannu Juuso
Lasse Kempainen
Eija Kumpulainen
Kari Kumpulainen
Minna't Lam

Toimituksen avustajat:

Heli Heikkinen
Kirsti Merilä
Riitta Pekkala
Silja Saarijärvi

Kansi:

Minna't Lam; kannen kuva Anni Pikkarainen

Paino:

Juvenes Print

Sisällysluettelo

Perusasteen (1–6) Koskela henkilökuntaa	7
Perusasteen (0–6) Linnanmaa henkilökuntaa	9
Perusasteen (7–9) ja lukion henkilökuntaa	11

1. Yleistä ja yhteistä **14**

Lukuvuoden 2016–2017 päättyessä	15
Aija Ahi in memoriam	16
Aili Heikkinen in memoriam	17
Seija Blomberg eläkkeelle	18
Esko Kempainen eläkkeelle	19
Sinikka Raappana eläkkeelle	20
Pekka Tokola eläkkeelle	21
Ansiomerkkejä norssilaisille	22
Pasi Hiedasta vuoden historian ja yhteiskuntaopin opettaja	22
Katrimaija Lehtinen-Itälästä vuoden 2016 Globaalikasvattaja	23
Eurooppalainen laatumerkki eTwinning tree -projektista	23
Opetusharjoittelu luokanopettajakoulutuksessa	24
Turvallisin mielin kohti opettajuutta	25
Aineenopettajakoulutuksen kuulumisia	25
Matematiikan saralla tapahtuu	26
Uuden opetussuunnitelman mukaisen arviointikulttuurin kehittäminen vuosiluokilla 1–6	27
Rauhan ja suvaitsevaisuuden toimintaa Polaris-hengessä	28
Norssien oppilas- ja opiskelijakuntapäivät Oulussa 25.–26.1.2017	30
Maailman suurin vanhempainilta	31
Oulun normaalikoulun kerhotoimintaa lukuvuonna 2016–2017	32
Työhyvinvointia koulussamme	34
Uutta etsivää tutkimus-, kokeilu- ja kehittämistoimintaa	34
Passiivinen aurinkolämmitys voitti nälän – Norssin kuudesluokkalaiset mukana	36
Oulun yliopiston tutkimushankkeessa	36
Kirjasto joustavaksi oppimisympäristöksi – LET-maisteriopiskelijat harjoittelukoulun käytäntöjä kehittämässä	37
Barcelonassa hyvää jakamassa	38
Vastuulliseen toimijuuteen kasvattaminen globaalissa kansalaisyhteiskunnassa	39
Majakka kokoaa kehittämiskouluja	40
Lukutaidon näkyvyyteen panostaminen Linnanmaan ja Koskelan alakouluissa	41
Yhteistyöstä viestivää viestintää	42

2. Perusasteen luokat 1–6 Koskela **43**

Koskelan kouluvuoden varrelta	44
Vanhempaintoimikunta Kimppa	45
Pikkuparlamentin terveiset	46
Koskelan kuorovuosi tervatonttuina	46
Oulun normaalikoulu liittyi mukaan Liikkuva koulu -hankkeeseen	47
Koskelan kuudennen luokat leirikoulussa	48
Koskelan kirjastovirkailijat kiireisiä!	49

3. Perusasteen luokat 1–6 Linnanmaa **50**

Tavoitteena oppiva yhteisö	51
Vanhempaintoimikunta Vanttuut	52
Oppilaskunnassa vaikutetaan ja toimitaan omassa koulussa ja verkostoissa	53

Yhdessä kohti KiVaa Linnanmaalla	54
Kuoro mukana kouluvuoden tapahtumissa	55
Maailmakuva avartavaa leirikoulutoimintaa	56
Linnanmaan koulukirjaston TE-KO-JA	57
Lönnotin jalanjäljillä	58
Monialaiset oppimiskokonaisuudet opetusta eheyttämässä	59
Linnanmaan liikkuva alakoulu	60
Unesco Linnanmaan alakoulussa	61

4. Perusasteen luokat 7–9 **62**

Yläkoulun kansliasta	63
Oppilaskuntatoimintaa Oulun normaalikoulun vuosiluokilla 7–9	65
Kehitämme yläkoulun oppilashuoltoa	65
KiVa toimii nopeasti ja tehokkaasti	66
Lisää liikettä koulupäivään	66
Vireyttä liikunnasta – liikunta osana terveitä elämäntapoja	67
DREAMS – uskalla unelmoida	68
Matkalla metsävisan finaaliin	69
UNESCO-toimintaa yläkoulussa	70

5. Lukio **72**

Lukion rehtorin puheenvuoro	73
Lukion opiskelijakunnan toimintaa	74
TOMAS on toiminut aktiivisesti	75
”Better Teaching, Better Learning” – opetuskokeiluilla kohti parempaa lukiota	75
Tutustuimme puolalaiseen elämään	76
Lukiolaiset kansainvälistyivät Ranskassa ja Roomassa	77
Kun laudatur ei riitä – uusia haasteita kemian valtakunnallisesta kilpailusta	78
Muuttuva yo-koe, muuttuva opiskeluympäristö	78
Vanhostenpäivä ja vanhat tanssit 17.2.2017 Oulun normaalikoululla	80
Kuvataidetta käytävillä ja pihalla	80
Lukiokoulutuksen rohkeaa uudistusta kehittämisverkostossa	82
Lukion bänditapahtuma	83

4. Oppilas- ja opetusharjoittelijaluettelot **84**

Perusasteen vuosiluokkien 1–6, Koskela oppilaat 2016–2017	85
Perusasteen vuosiluokkien 1–6, Linnanmaa oppilaat 2016–2017	86
Perusasteen vuosiluokkien 7–9 oppilaat 2016–2017	88
Lukion opiskelijat 2016–2017	90
Opetusharjoittelijat 2016–2017	92
Stipendit ja hymypatsaat, Koskela 1–6	94
Stipendit, Linnanmaa 1–6	95
Tiedotuksia	96

Perusasteen (1–6) Koskela henkilökuntaa

Vasemmalta lukien

Eturivi:

Timo Palmu, Matti Mikkonen, Riitta Pekkala, Erja Pohjolainen, Maija Kallio, Seija Blomberg, Marianna Junes

Toinen rivi:

Anitta Oinas, Mika Ruikka, Marja Koskivirta, Outi Takalo, Elina Laine-Leiviskä, Kerttuli Saajoranta, Jani Polvinen, Anu Malm, Markku Juopperi, Marianne Tallqvist, Hanna Heikkinen

Lehtorit ja päätoimiset tuntiopettajat

Blomberg Seija, PkO, FM, KL, FT, perusopetuksen rehtori
Granlund Terho, PkO
Haapamäki Tytti, KM, TaM, tekstiilityö
Heikkinen Hanna, FM (vv. 31.10.2016–15.6.2017)
sij. Metso-Mikkonen Anne, FM
Heino Heli, FM, ruotsi
Junes Marianna, KM, vararehtori
Juopperi Markku, KM
Koskivirta Marja, KM, MO
Laine-Leiviskä Elina, LTO, KM
Laitinen Outi, KM
Malm Anu, KM
Mikkonen Matti, KM, AMK medianomi
Nissilä Helena, KM
Oinas Anitta, KM
Palmu Timo, PkO, EO
Pohjolainen Erja, KM
Polvinen Jani, KM
Ristola Kerttu, PkO, KM, EO
Ruikka Mika, KM
Saajoranta Kerttuli, PkO, EO
Takalo Outi, LTO, KM
Tallqvist Marianne, KM

Sivutoimiset opettajat

Bettini Lucia, roomalais-katolinen uskonto, italian kieli
Saukkonen Aili, FM, venäjän kieli

Muu henkilökunta

Huusko Sari, koulunkäynninohjaaja
Jokinen Tuula, koulunkäynninohjaaja
Marttinen Seppo, virastomestari
Pekkala Riitta, koulusihteeri
Piipponen Leena, koulunkäynninohjaaja

Perusasteen (1–6) Linnanmaa henkilökuntaa

Vasemmalta lukien

Eturivi:

Laura Salmela, Mervi Kempainen, Sanna Kaijalainen, Hannu Juuso, Johanna Jarva, Juulia Määttä, Kerttu Ristola, Pentti Mankinen

Toinen rivi:

Raija Kärkkäinen, Markku Huovinen, Mari Saanio, Merja Kivelä, Kirsti Merilä, Elisa Vänttilä, Kirsti Karhumaa, Raija Haapalahti, Pasi Kurttila, Erkki Pekkala, Auli Halme, Outi Tiainen

Kolmas rivi:

Pekka Tokola, Minna ´t Lam, Vuokko Kangas, Eero Hietapelto, Anne Korkeakoski, Heikki Kontturi, Kaisu Kangas, Jaana Anttonen, Auli Siitonen, Hennariikka Kangas

Lehtorit ja päätoimiset tuntiopettajat

Anttonen Jaana, KM, KTO
Haapalahti Raija, PkO, KM, EO
Halme Auli, KM
Hartikainen Aila, KM
Hietapelto Eero, KM
Jarva Johanna, KM
Juuso Hannu, PkO, KT, perusasteen apulaisrehtori
Kaijalainen Sanna, KM
Kangas Hennariikka, KM
Kangas Kaisu, LTO, KM
Kangas Vuokko, FK, KM
Karhumaa Kirsti, PkO, KM
Kempainen Mervi, PkO, KM, Terveystieto ao, vararehtori
Kontturi Heikki, KM, KT (vv. 5.4.–30.5.2017), sij. Lämsä Jani
Korkeakoski Anne, FM
Kurttila Pasi, KM
Kärkkäinen Raija, KM
Mankinen Pentti, KM
Marjamaa Anna-Kaisa, KM (vv. lv. 2016–2017), sij. Kivelä Merja, KM (1.8.–26.12.2016) ja Määttä Juulia, KM (8.1.–3.6.2017)
Pekkala Erkki, PkO, KM
Ristola Kerttu, PkO, KM, EO
Salmela Laura, KM
Siitonen Auli, KM
Sirén Mervi, KM, MO
Tiainen Outi, KL
Tokola Pekka, PkO, KM
Vänttilä Elisa, FM

Sivutoimiset opettajat

Bettini Lucia, roomalais-katolinen uskonto, italian kieli
Dinh Heidi, vietnamin kieli
Harju Saana, islamuskonto
Serova Irina, venäjän kieli

Muu henkilökunta

't Lam Minna, FM, suunnittelija, oppimisympäristöt
Harjuniemi Elisa, koulunkäynninohjaaja
Huovinen Markku, virastomestari
Merilä Kirsti, toimistos sihteeri
Saanio Mari, koulunkäynninohjaaja (vv. 7.11.2016–30.6.2017), sij. Uurtamo Eila

Perusasteen (7–9) ja lukion henkilökuntaa

Vasemmalta lukien

Eturivi:

Timo Kovanen, Eija Paasi

Toinen rivi:

Tea Huttula, Eija Kumpulainen, Pasi Hieta, Johanna Meriläinen, Virpi Sivonen-Sankala, Aura Pyysalo, Hanna Mansikka

Kolmas rivi:

Katrimaija Lehtinen-Itälä, Leena Jauho, Sirpa Määttä, Jari Honkanen, Timo Ylinampa, Kari Kumpulainen, Harri Lehtola, Anu Törmi, Anna-Leena Ahlfors-Juntunen, Laura Lampinen

Neljäs rivi:

Terhi Ylöniemi, Ari Heimonen, Tuomo Talala, Antti Eronen, Markku Kuorilehto, Juha Mikkonen, Lari Lahti, Esko Kempainen

Lehtorit ja päätoimiset tuntiopettajat

Ahlfors-Juntunen Anna-Leena, FK, englanti
 Eskola Sari, FM, äidinkieli ja kirjallisuus, suomi toisena kielenä
 Haapamäki Tytti, KM, TaM, kuvataide, tekstiilityö
 Hasari Matti, FM, matemaattiset aineet, tietotekniikka (vv. 1.9.–30.11.2016), sij. Antti Eronen, LuK
 Heimonen Ari, FT, matematiikka
 Heino Heli, FM, saksa
 Hieta Pasi, FM, perusasteen apulaisrehtori, historia, yhteiskuntaoppi, uskonto
 Honkanen Jari, FM, historia ja yhteiskuntaoppi
 Huttula Tea, KM, EO, erityisopetus
 Ijäs Eero, FM, matemaattiset aineet, tietotekniikka
 Jaakkonen Tuomo, FT, biologia ja maantiede (1.1.2017 alkaen)
 Jauho Leena, FL, ranska, englanti ja italia
 Karjalainen Ilpo, LitM, liikunta
 Kauppinen Jyrki, FM, englanti (vv. 1.1.–28.2.2017), sij. Puolimatka Mikko, FM
 Kempainen Esko, FM, biologia ja maantiede (31.12.2016 saakka) (vv. 10.10.–31.12.2016), sij. Asikainen Elina, FM
 Kempainen Lasse, FL, äidinkieli ja kirjallisuus (vv. 5.9.2016–3.3.2017), sij. Meriläinen Johanna, FM
 Kiiveri-Raappana Riikka, KM, kotitalous, käsityö ja terveystieto
 Kokko Hanne, FM, opinto-ohjaus
 Kovanen Timo, FM, musiikki (vv. 1.10.–30.11.2016), sij. Sihvola Miia, KM
 Kumpulainen Eija, FM, lukion rehtori, matematiikka
 Kuorilehto Markku, FL, TM, historia, yhteiskuntaoppi ja uskonto
 Kupila Hellevi, FL, matematiikka (vv. 1.9.–30.11.2016), sij. Kortelainen Tuomas, FT
 Lang Markku, KM, TaM, kuvataide (vv. 1.8.2016–30.6.2017), sij. Lampinen Laura, TaM
 Lapinoja Kari Pekka, FK, KT, uskonto, psykologia ja filosofia
 Lassila Aune, LitK, liikunta ja terveystieto
 Lehtinen-Itälä Katrimajja, FM, historia ja yhteiskuntaoppi
 Lehtola Harri, FM, äidinkieli ja kirjallisuus
 Leinonen Katja, FM, matemaattiset aineet
 Leppilahti Piita, FM, äidinkieli ja kirjallisuus
 Mansikka Hanna, FM, matemaattiset aineet (vv. 15.1.–4.6.2017), sij. Kortelainen Tuomas, FT
 Marjakangas Merja, FM, englanti, ruotsi
 Marjamaa Janne, KM, tekninen työ
 Matala-aho Erkki, FM, matematiikka ja fysiikka
 Mikkonen Juha, FT, yhteiskuntaoppi, uskonto,

filosofia ja psykologia
 Määttä Sirpa, FM, biologia ja maantiede
 Ojakoski Matti, FM, historia ja yhteiskuntaoppi
 Paasi Eija, FM, biologia ja maantiede (vv. 3.4.–2.6.2017), sij. Asikainen Elina, FM
 Peltonen Kirsi, FM, äidinkieli ja kirjallisuus, elämäntutkimustieto, suomi toisena kielenä
 Päivärinta Salla, FM, kemia ja fysiikka
 Raappana Sinikka, FM, KL, englanti
 Santalo Juha, FM, ruotsi
 Siljander Hannele, TM, KM, uskonto, psykologia ja filosofia
 Sivonen-Sankala Virpi, FM, englanti ja ranska
 Talala Tuomo, FM, matemaattiset aineet
 Törmi Anu, KM, opinto-ohjaus
 Vaaraniemi Pekka, FM, matemaattiset aineet
 Wedman Juha, FM, biologia, maantiede ja terveystieto (vv. 10.8.2016–30.6.2017), sij. Pyysalo Aura, FM
 Vilppola Liisa, KM, erityisopetus
 Ylinampa Timo, FM, ruotsi
 Ylöniemi Terhi, KM, kotitalous ja terveystieto

Sivutoimiset opettajat

Bettini Lucia, roomalaiskatolinen uskonto
 Harju Saana, FM, islamin uskonto
 Marjakangas Emma, FM, ranska
 Reinikka Timo, IT-harjoittelija (1.12.2016 alkaen)
 Serova Irina, venäjän kieli
 Vuorenmaa Eeva, HuK, englanti

Muu henkilökunta

Heikkinen Heli, toimistosihiteeri
 Kauppinen Marjaana, laboratoriomestari
 Korhonen Leo, erikoislaboratoriomestari
 Lahti Lari, koulunkäynninohjaaja
 Mikkola Heikki, atk-suunnittelija
 Paakkola Olli, siviilipalvelusmies (14.12.2016 saakka)
 Saarijärvi Silja, koulusihiteeri

Oulun normaalikoulun johtokunta

Nurmivuori Marjut, johtokunnan puheenjohtaja, varalla Veteläinen Juha (Oulun kaupunki)

Taskinen Pirkko, varalla Tuominen Katja (lukio, huoltaja)

Keskitalo Salla, varalla Hulkkonen Annukka (Linnanmaa 1–6, huoltaja)

Ollikainen Kari, varalla Kuokkanen Janne (Koskela, huoltaja)

Jämsä-Uusitalo Vaili, varalla Saukkonen Riikka-Maria (Linnanmaa 7–9, huoltaja)

Saajoranta Kerttuli, varalla Kempainen Mervi (opettajat 1–6)

Lehtinen-Itälä Katrimaija, varalla Kiiveri-Raappana Riikka (opettajat 7–9 ja lukio)

Merilä Kirsti, varalla Saarijärvi Silja (muu henkilökunta)

Harmoinen Sari, varalla Salakka Markku (Kasvatustieteiden tiedekunta)

Takalo Susanna, varalla Essi Vuopala (Kasvatustieteiden tiedekunta)

Sivonen Jari, varalla Lepistö Kirsi (Humanistinen tiedekunta)

Strömberg Petteri, varajäsen Ryhänen Emma (lukio, opiskelija)

Kääriäinen Kalle, varajäsen Orava Emilia (7–9 oppilas)

Yhteiset palvelut

Linnanmaa

Kouluruokailu

Kouluruokailusta on vastannut Fazer Food Services Oy. Henkilökunta: ravintolaesimies Taina Pikkuaho, kokki Katri Kanste, ravintolatyöntekijät Kaisa Rätty ja Kirsi Tapio, kassatarjoilijat Helena Parkkinen, Sirkka Pernu.

Oppilas- ja opiskelijahuolto

Koulupsykologi- ja koulukuraattoripalveluista vastaa Oulun kaupungin sivistys- ja kulttuuripalveluiden oppilashuoltoyksikkö. Perusasteen koulupsykologina on toiminut Anne Tuomas ja koulukuraattorina Mervi Tiainen. Lukion koulupsykologina on toiminut Tiina Haverinen (31.3.2017 saakka) ja Jukka Heikkilä sekä koulukuraattorina Paula Koskinen (31.3.2017 saakka) ja Heidi Södö.

Siivous- ja kiinteistönhuolto

Siivouksesta ja kiinteistönhuollosta on vastannut Wash palvelut Ky.

Terveydenhuolto

Terveydenhuollosta on vastannut Oulun kaupungin terveyskeskus. Koululääkärinä on toiminut terveyskeskuslääkäri Kati Alakärppä sekä terveydenhoitajana perusasteella Oona Harttunen ja lukiossa Katriina Juntunen.

Koskela

Kouluruokailu

Kouluruokailusta on vastannut Fazer Food Services Oy. Jakelupisteenhoitajana on toiminut Kaisa Sarkkinen.

Oppilashuolto

Koulupsykologi- ja koulukuraattoripalveluista on vastannut Oulun kaupungin sivistys- ja kulttuuripalveluiden oppilashuoltoyksikkö. Koulukuraattoreina ovat toimineet Riikka Planting (21.10.2016 saakka) ja Mervi Tiainen (2.11.2016 alkaen) ja koulupsykologina Anne Tuomas.

Siivous- ja kiinteistönhuolto

Siivouksesta on vastannut Wash Palvelut Ky ja kiinteistönhuollosta Coor Service Management Oy.

Terveydenhuolto

Terveydenhuollosta on vastannut Oulun kaupungin terveyskeskus. Koululääkäreinä ovat toimineet terveyskeskuslääkärit Heidi Määttä ja Vesa-Matti Pohjanen. Kouluterveydenhoitajana on toiminut Teija Hirvonen.

1. Yleistä ja yhteistä

Lukuvuoden 2016–2017 päättyessä

Syksyn 2016 tilastojen mukaan Oulun normaalkoulussa opiskeli lukuvuonna 2016–2017 yhteensä 1128 oppilasta ja opiskelijaa, joista 880 perusasteella ja 248 lukiossa. Perusasteen oppilasmäärä kasvoi edellisvuodesta 34 oppilaalla ja lukiossa 9 opiskelijalla. Oppilasmäärillä mitattuna olemme edelleen Suomen suurin yksittäinen yliopistollinen harjoittelukoulu. Henkilökuntaa koulussamme oli kaikkiaan 121, joista päätoimisia 115 ja sivutoimisia 6.

Ohjattu opetusharjoittelu on merkittävä osa harjoittelukoulun toimintaa. Opetusharjoittelijoiden määrissä ei viime vuosina ole tapahtunut suuria muutoksia, mutta Oulussa alkaneen erityisopettajakoulutuksen myötä määrät lisääntyvät kuitenkin jonkin verran. Lukuvuonna 2016–2017 normaalikoulun vuosiluokilla 1–6 opetusharjoittelun suoritti kaikkiaan 366 opiskelijaa. Linnanmaan vuosiluokilla 1–6 ohjattiin 188 luokanopettajaopiskelijaa ja 8 musiikkikasvatuksen tutkinto-ohjelman mukaisesti opiskelevaa opiskelijaa. Koskelan alakoululla ohjattavina oli 140 luokanopettajaopiskelijaa, 5 erityisopetuksen pätevyitysmikoulutuksen opiskelijaa, 18 erityispedagogiikan pääaineopiskelijaa ja 7 musiikkikasvatuksen opiskelijaa. Aineenopettajien kandidaattivaiheen harjoittelussa ohjattiin kalenterivuonna 2016 noin 120 opiskelijaa ja maisterivaiheessa 112 opetusharjoittelijaa. Yhteensä ohjatun opetusharjoittelun eri jaksoja suoritti harjoittelussa vuoden kuluessa noin 600 opiskelijaa.

Opetusharjoittelun ohjaamisesta valtakunnallisesti kerätty palaute on Oulun normaalikoulun osalta ollut edelleen erinomaista. Henkilökuntamme korkeasta tasosta kertoo paljon myös se, että lukuvuoden kuluessa apulaisrehtori Pasi Hieta valittiin Vuoden historian opettajaksi, lehtori Katrimaija Lehtinen-Itälä sai Globaalikasvattaja-palkinnon ja lehtori Heikki Kontturi Euroopan laatumerkin eT-winning-projektissa. Näistä huomion osoituksista kirjoitetaan tarkemmin toisaalla tässä vuosikertomuksessa.

Perusasteen uusi opetussuunnitelma otettiin käyttöön tämän lukuvuoden alussa 1.8.2016. Lukuvuoden aikana opetussuunnitelmaa ajettiin sisään ja totuteltiin sen tuomiin muutoksiin. Erityisesti oppilasarviointia koskevat kysymykset olivat keskiössä ja niihin liittyen harjoittelukoulussa järjestettiin useita koulutus- ja kehittämistilaisuuksia. Arvioinnin kehittäminen ja siihen liittyvä problematiikka näyt-

täisi olevan tällä hetkellä keskeinen puheenaihe myös kansainvälisissä koulujärjestelmiä koskevissa puheenvuoroissa. Myös lukiossa elettiin uudistuneen opetussuunnitelman aikaa. Verraten pienten muutosten vuoksi siirtymäkausi sujui jouhevasti.

Harjoittelukoulun talous oli varsin vakaalla pohjalla, ja niinpä vuoden 2016 tulos oli ylijäämäinen. Tulevina vuosina edessä ovat mittavat saneeraukset koulukiinteistöissä ja kalusteissa. Tilannetta pyritään ennakoimaan mahdollisimman varhaisilla toimilla.

Osana pitkäjänteistä henkilöstöpolitiikkaa jaettiin jälleen johtavan rehtorin kannustus-palkinnot. Tällä kertaa palkinnon saivat lehtorit Tytti Haapamäki, Katrimaija Lehtinen-Itälä ja Janne Marjamaa, suunnittelija Minna 't Lam sekä lehtori Marianna Junes. Palkinto myönnetään tunnustuksena poikkeuksellisen aktiivisesta ja menestyksekkästä työstä. Palkintosumma tulee käyttää normaalikoulun henkilökunnan osaamisen ja/tai työssä viihtyvyyden edistämiseen. Onnea kaikille palkituille!

Täydennyskoulutus ja koulutusvienti sen osana jatkui. Monet opettajakuntamme jäsenet toimivat asiantuntijoina ja kouluttajina lukuisissa tilaisuuksissa Suomessa. Koulussamme vieraili monia merkittäviä yhteistyökumppaneita muiden muassa Thaimaasta, Kiinasta, Hollannista, Japanista sekä Myanmarista. Olimme myös aktiivisia Majakka-verkoston toimijoita. Allekirjoittanut jatkoi Opetushallituksen kutsusta toimintaa Leading Countries -hankkeessa. Valtakunnallisesti eräs mieluisa lukuvuodelle sattuneista tehtävistä oli myös toimia

HundrED-hankkeen ohjausryhmässä, joka työ jatkuu edelleen.

Oulun normaalikoulun johtokunta kokoontui luvuvuonna 2015–2016 yhteensä kaksi kertaa. Johtokunnan jäsenet olivat aidosti kiinnostuneita koulun kehittämisestä ja keskustelut heidän kanssaan olivat antoisia. Erityiset kiitokset Marjut Nurmivuorelle, hän teki erinomaista työtä johtokunnan puheenjohtajana. Suuri kiitos hedelmällisestä yhteistyöstä myös kaikille Oulun yliopiston toimijoille, erityisesti oman emotiedekuntamme kasvatustieteiden tiedekunnan henkilökunnalle.

Ammattitaitoinen ja hyvin koulutettu henkilökunta on tärkein voimavaramme. Keväällä 2017 opettajamme laativat jo toista kertaa ammatillisen kehityssuunnitelman, jota käytetään pohjana täydennyskoulutuksen suunnittelussa. Eräitä keskeisiä henkilöstökoulutuksen teemoja ovat jatkossakin

arviointi, tieto- ja viestintätekniikan käyttötaidot sekä ohjatun opetusharjoittelun ohjauskoulutus.

Lämmin kiitos yhteistyöstä koulumme rehtoreille, opettajille sekä muulle henkilökunnalle! Kiitos myös loistaville oppilaillemme ja teidän huoltajillemme sekä tietysti upeille opetusharjoittelijoillemme. Hyvää lukuvuoden päätöstä kaikille!

Toukokuussa 2017

Kari Kumpulainen, KT

Oulun yliopiston harjoittelukoulun johtava rehtori

Aija Ahi in memoriam

Oulun normaalikoulun pitkäaikainen kotitalouden lehtori Aija Ahi kuoli vaikeaan sairauteen 82-vuotiaana Oulussa 12. elokuuta 2016. Hän oli syntynyt Turussa 26.6.1934. Aija aloitti opettajan uransa Kemissä, josta siirtyi Oulun normaalilyseon kotitalouden opettajaksi vuonna 1968. Vakinaiseen virkaan hänet nimitettiin syksyllä 1971. Norssissa Aijan ura kesti lähes 37 vuotta. Hän jäi eläkkeelle 1.8.1994.

Aija oli niin kollegoille kuin oppilaille hyvän ihmisen malli: ystävällinen, auttavainen ja elämänmyönteinen. Itseään korostamatta ja tuntejaan laskematta hän paneutui oppilaiden kasvatukseen ja oman aineensa opettamiseen. Aijan kannustava ote ja äidillinen persoona innostivat oppilaita, ja kotitaloudesta tuli yksi koulun suosikkiaineista. Aijalle olivat aina tärkeitä hyvä käytös ja hyvät pöytätavat, joihin hän jaksoi oppilaita opastaa. Varttuneemmille opettajille ovat jääneet erityisesti mieleen glögitiilaisuudet, joita Aija järjesti koululla henkilökunnalle joulujuhlan jälkeen.

Aijan harrastuksia olivat puutarhanhoito, kuvataiteet, teatteri ja soroptimistitoiminta. Hän toimi myös aktiivisesti kotitalousopettajien paikallisessa yhdistyksessä. Ahkera-Aija ei eläkkeelläkään malttanut olla jouten, vaan vielä viimeisinä vuosina hänellä oli lukuisia harrastuksia ja aktiviteetteja entisten kollegojensa ja muiden ystäviensä kanssa. Lokakuussa 2015 Aija kertoi Oulu-lehden haastattelussa:

”En muista nuorenaakaan tehneeni mitään suuria suunnitelmia elämäni suhteen. Olen ottanut mitä vastaan tulee, elänyt päivän kerrallaan. Vanhuus on opettanut vieläkin paremmin nauttimaan pienistä asioista ja elämään hetkessä.”

Matti Ojakoski ja Virpi Sivonen-Sankala

Aili Heikkinen in memoriam

Oulun normaalikoulun lehtori, yliopettaja Aili Heikkinen kuoli Oulussa 14.5.2016. Hän oli syntynyt Yli-lissä 19.3.1924. Vanhemmat opettivat lapsiaan tekemään maatalon töitä ja kannustivat heitä opiskelemaan haluamiinsa ammatteihin. Kaston koulu antoi alkuevääät opintielle, isänmaalliseen ajatteluun ja yhteiskunnalliseen toimintaan. Aili toimi aktiivisesti Lotta Svärd -järjestössä ja sai sodan aikaisista ansioistaan muistomitaleita.

Opetustyö kiinnosti monilahjakasta Ailia pienestä pitäen. Sotien jälkeen hän oli opettajana Inarissa ja Rovaniemen maalaiskunnassa. Valmistuttuaan kansakoulun opettajaksi Tornion seminaarista vuonna 1951 hän sai opettajapestin Yli-lin Tannilan koulussa. Oulun opettajakorkeakoulun aloittaessa toimintansa Ailikin pääsi ohjaamaan opetusharjoittelua Teuvo Pakkalan koulussa. Myöhemmin hän siirtyi Kasarmintielle rakennetun opettajanvalmistuslaitoksen harjoituskouluun. Aili jäi eläkkeelle Oulun yliopiston harjoittelukoulun luokanlehtorin virasta 1987. Päätoimensa ohella hän opetti opettajankoulutuslaitoksessa suullista esitystaitoa, nukketeatteria sekä alkuopetuksen didaktiikkaa, Lassinkallion yhteiskoulussa musiikkia sekä lastentarhaopettajaopistossa musiikkia ja alkuopetusta. Lisäksi hän piti erilaisia kursseja kesäyliopistoissa, työväen- ja kansalaisopistoissa.

Aili suoritti lukuisia yliopistollisia arvosanoja ja kursseja eri oppilaitoksissa. Musiikki ja etenkin laulaminen, omat konsertit, sanataide lausunta- ja runopiirin esityksineen, opettavaiset sadut ja kansanperinne, nukketeatteri, kuvataide, käsityöt sekä liikunta olivat hänelle rakkaita. Aili osallistui koulun ja opettajankoulutuksen uudistus- ja kehittämistoimintaan. Professoreiden Aatto Kaljunen ja O.K. Kyösti ohjeistamana hän kehitti kokonaisoppimisen mallia, alkuopetusta, yhdysluokkaopetusta sekä taito- ja taideaineiden opetusta. Hän oli mukana ympäristöopin oppikirjasarjan tekemisessä. Taitavalta kirjoittajalta ilmestyi omiakin kirjoja ja lehtiartikkeleita. Järjestötoiminta ja luottamustehtävät eri yhteisöissä kuten seurakunta, Sotilaskotiyhdistys, Soroptimistit, Merikoskikerho, Teatterinaiset, Teatterilautakunta, Oulun Seudun Lausujat, Kalevalaiset naiset sekä Pohjois-Pohjanmaan Kokoomus olivat hänelle tärkeitä. Aili oli Oulu-seuran kunniajäsen. Kotiseututyö sekä oman kodin ja torpan vaaliminen antoivat ideoita koulutyöhön ja kulttuuritoimintaan.

Aili piti yhteyttä Norssiin eläkevuosinakin. Hänen stipendirahastostaan jaettiin tunnustuksia lahjakaille oppilaille taito- ja taideaineissa. Hän kannusti oppilaitaan monin tavoin. Entisen oppilaan mielestä Aili antoi oikean elämänasenteen. Hän koulutti elämää, ei vain koulua varten.

Marjatta Kaikkonen ja Anja Lindh

Seija Blomberg eläkkeelle

Oulun normaalikoulun henkilökunnassa tapahtuu merkittävä muutos, kun perusasteen rehtori FT Seija Blomberg jää eläkkeelle ensi lukuvuoden alusta lukien. Seijan mukana poistuu suuri määrä hiljaista tietoa, jonka paikkaaminen on meille muille todella suuri haaste.

Seija valmistui peruskoulun luokanopettajaksi vuonna 1976 Helsingin yliopistosta ja suoritti filosofian maisterin tutkinnon 1979. Oulun yliopistossa hän suoritti kasvatustieteen lisensiaatin tutkinnon vuonna 1998, ja filosofian tohtoriksi hän väitteli Helsingin yliopistossa vuonna 2008.

Työuransa alussa hän työskenteli luokanopettajana pääkaupunkiseudulla, tehden lyhytkestoisia sijoituksia vuosina 1973–1978. Kustannusosakeyhtiö Otavan tutkimusavustajana Seija toimi 1978. Tätä seurasivat vuoden mittaiset pestit luokanopettajana Kiuruvedellä 1978–1979 sekä osastosihteerinä Kymen lääninhallituksessa 1979–1980.

Ensimmäinen työrupeama harjoittelukoulussa oli vuosina 1980–1982, jolloin Seija työskenteli Joensuun normaalikoulussa luokanopettajana / lehtorina. Joensuusta tie johti kuitenkin pitkäksi toviksi Haapajärvelle, jossa hän toimi luokanopettajana 1982–1990.

Oulun yliopiston palvelukseen Seija tuli 1990 työskennellen lehtorina ja luokanopettajana Kajaanin normaalikoulussa 1990, 1992 ja 1996–1997. Kasvatustieteen didaktiikan lehtorina Kajaanin opettajankoulutuslaitoksella hän toimi 1991 sekä 1993–1995. Erittäin merkittävän osan hänen työurastaan muodostavat vuodet 1997–2013, jolloin hän työskenteli rehtorina ja johtavana rehtorina Kajaanin normaalikoulussa.

Oulun yliopiston hallitus päätti 2010 keskittää opettajankoulutuksen Ouluun, jonka seurauksena Seija Blomberg siirtyi perusasteen rehtoriksi Oulun normaalikouluun 2013. Tämä työ jatkuu vielä 31.7.2017 saakka.

Työuransa aikana Seija on ollut syvästi kiinnostunut opettajankoulutuksesta ja opetusharjoittelun kehittämisestä vastaamaan alati muuttuvan opettajantyön vaatimuksia. Hänen intohimonsa ja mielenkiintonsa opettajankoulutustehtäviin johti myös väitöskirjatutkimukseen, jossa hän selvitti noviisiopettajien autenttisia kokemuksia ensimmäisestä opettajavuodesta. Väitöskirjatyötä ohjasi professori Kari Uusikylä. Väitöstutkimus osoitti, että opettajankoulutuksen ja koulutodellisuuden välillä on kuilu,

joka aiheuttaa vaikeuksia aloitteleville opettajille. Kyseessä on kulttuurisista tekijöistä riippumaton kansainvälinen opettajankoulutuksen ongelma. Tutkimuksen kohteena olleet noviisiopettajat kaipasivat opettajankoulutukseen koulutusta jäsentävää teoriaa ja selkää aikajännettä, jossa koulutuksen aiheet ja sisällöt syvenisivät opintovuosien karttuessa. Nykyisellään koulutus muodostuu noviisien kokemusten mukaan turhan usein hajanaisista ja sattumanvaraisista opiskelu- ja luokatilanteista. Noviisiopettajien mukaan opettajaopinnoissa tulee huolehtia siitä, että opiskelija saa riittävän laadukasta ja asiantuntevaa ohjausta sekä koulutuksen aikana että sitä seuraavina työelämän alkuvuosina.

Noviisiopettajien kokemusten tutkimisen lisäksi Seija Blomberg on järjestänyt pitkäkestoisia ohjaajakoulutuksia sekä Oulussa että Kajaanissa. Kajaanissa ohjaajakoulutukseen ovat osallistuneet myös kentällä ohjaavat opettajat. Ohjaajakoulutukset ovat olleet osallistujilleen merkityksellisiä opettajana ja ohjaajana kasvamisen paikkoja. Opetusharjoittelun ohjaajakoulutukseen liittyen hän kirjoitti artikkelin harjoittelukoulujen yhteiseen Opettajuu-teen ohjaaminen -teokseen, joka julkaistiin vuonna 2009. Lisäksi hän on kirjoittanut useita opettajakoulutukseen ja opetusharjoitteluun liittyviä artikkeleita sekä lehtikirjoituksia.

Kansainvälinen yhteistyö on kulkenut opettajankoulutustehtävän ja rehtorin tehtävän rinnalla koko hänen työuransa ajan. Hän on muun muassa osallistunut Nordplus-opettajavaihtoon Islannissa,

Erasmus-opettajavaihtoon Unkarissa, Arion vierailuille Romaniaan ja Tanskaan sekä isännöinyt Arion-vierailua Kajaanissa.

Kokemusta rehtorin tehtävistä Seijalle on karttunut 20 vuotta, josta viimeiset seitsemän vuotta muutosjohtajana varsin pyörteisessä työyhteisössä. Kajaanin opettajankoulutusyksikön ja Kajaanin normaalikoulun lakkauttaminen toivat rehtorille todella suuria haasteita. Opettajankoulutus jatkui Kajaanissa vielä reilut kolme vuotta yliopiston hallituksen päätöksen jälkeen, jonka aikana Kajaanin normaalikoulun toimintaa jatkettiin täysipainoisesti siten, että siellä voitiin toteuttaa laadukasta ohjattua harjoittelua koulun toiminnan loppuun saakka. Opiskelijoilta kootun valtakunnallisen kandi-palautteen sekä Kajaanin normaalikoulun oppilailta ja oppilaiden huoltajilta kootun palautteen mukaan opettajankoulutuksen ja koulun toiminnan laatu kyettiin säilyttämään loppuun saakka korkeatasoisena ja laadukkaana.

Muutosjohtajuuteen kuuluu myös Oulun nor-

maalikoulun Koskelan yksikön käynnistäminen vuonna 2013. Ensimmäiset työvuodet Oulussa olivat työntäyteisiä ja monista koulunpitoon ja opetus-harjoitteluun liittyvistä tilanteista selvittiin Koskelan henkilökunnan loistavan asenteen ja yhteishengen avulla. Koskelan yksikön käynnistämisen rinnalla opettajakunta laati perusopetuksen opetussuunnitelmanperusteiden 2014 mukaisen opetussuunnitelman Oulun normaalikoululle. Päättynyt lukuvuosi on ollut uuden opetussuunnitelman sisäänajoa ja uusien toimintamutojen etsimistä sekä koulunpidossa että ohjatussa harjoittelussa.

Seija: Lämmin kiitos sinulle todella merkittävästä työpanoksestasi koko Oulun yliopiston sekä erityisesti Oulun normaalikoulun puolesta! Jäämme kaipaamaan paitsi osaavaa ja pätevää rehtoria, myös avointa ja positiivista persoonaasi!

Kaikkea hyvää sinulle ja läheisillesi tulevina vuosina!

Kari Kumpulainen

Esko Kemppainen eläkkeelle

Heinäkuussa 1952 – päivää ennen Helsingin Olympialaisten alkamista – syntyi Sotkamon Naapurinvaaralla asuneeseen Kemppaisen perheeseen poika, joka sai kasteessa nimen Esko Kalevi. Naapurinvaaran laelta avautuvat upeat näkymät Vuokatin vaaroille ja Sotkamon reitin vesistöille. ”Parempaa lapsuuden kasvuympäristöä saa hakea”, on Esko itse todennut. Maatalossa oli paljon kotieläimiä ja ympärillä monimuotoista luontoa, joka kiehtoi pohjattomasti kuusipäisen sisarusparven nuorinta vesaa.

Kun keskikoulun ekaluokalla kysyttiin oppilailta toiveammattia, oli se Eskolla jo mietittynä: eläin- ja kasviopin sekä maantiedon opettaja. Hänen paras muistonsa keskikoulusta on, kun siellä SAI kerätä kasveja, ja hän kokosikin niitä tuplasti enemmän kuin olisi tarvinnut.

Ylioppilaaksi Esko kirjoitti Sotkamon yhteisluokiosta keväällä 1974. Kainuun prikaatissa käydyt armeijan jälkeen alkoi opiskelu Oulun yliopistossa. Pääaineena oli maantiede ja sivulaudaturin Esko suoritti kasvitieteessä. Legendaarinen maantieteen professori Uno Varjo houkutteli häntä tutkijan uralle. Esko toimi maantieteen laitoksella assistenttina ja tuntiohjaajana, mutta päätti lopulta suun-

nata kohti lapsuutensa toiveammattia. FM-tutkinto valmistui 1982 ja samana syksynä aloitti Esko opetusharjoittelun eli ”auskultoinnin” suorittamisen ”vanhassa” Norssissa Raksilassa. Opettajan ura alkoi syksyllä 1983 juuri valmistuneessa Linnanmaan ”uudessa” Norssissa, jossa työvuosia sitten kertyikin liki 34 ennen eläkkeelle siirtymistä.

Esko ei ole koskaan pitänyt ääntä tekemisistä, mutta pian niin kollegat, auskut kuin oppilaat huomasivat, että nyt on taloon tullut mies, joka on todella innostunut aineestaan ja hallitsee sen suvereenisti. Vankka asiantuntemus ja ”veikkohuovismainen” huumori ovat aina olleet Eskon opetuksen kulmakiviä. Oppilaille Esko on ollut ”Keme”, jonka tunneille on menty mielellään.

Eskosta kehittyi Norssin yläkoulun puolelle koulun ulkopuolisen opetuksen guru, joka toteutti talon ensimmäiset leirikoulut 1980-luvun puolivälissä. Kaikkiaan hän on kertonut vetäneensä leirikouluja 10 eri maassa. Esko kehitti leirikoulujen didaktiikkaa ja siirsi osaamistaan myös tuleville opettajille. Vielä 2000-luvulla hän on ihastuttanut tiedoillaan niin omia kuin muiden norssien opettajia ja opiskelijoita lukion antiikkikursseilla Kreikassa ja Italiassa.

Paitsi oppilaiden leirikoulujen vetäjänä on Esko kunnostautunut myös opettajien opintomatkojen suunnittelijana ja johtajana niin kotimaassa kuin ulkomailla, esimerkiksi Virossa. ”Reissu-Eskon” oma lempiharrastus on luonnollisesti matkailu. Hän laskee käyneensä yli 50 maassa. Usein kohteina ovat olleet Viro ja Unkari, joiden ystävyysseuratoiminnassakin Esko on ollut innolla mukana.

Kaksi Eskon harrastusta, matkailu ja valokuva-

us, ovat tuottaneet yhdessä valtavan määrän dioja, jotka oppitunneilla taitavasti opetukseen liitettynä ovat olleet yksi hänen opetuksensa tavamerkki. Esko arvioi arkistossaan olevan noin 25 000 kuvaa. Niitä on myös julkaistu monissa lehdissä ja oppikirjoissa. Toinen Eskon opetuksen erityispiirre oli aikoinaan tyylikkää taulutyötä, joista sana levisi ja joita me muidenkin aineiden opet ja auskut kävimme ihailmassa.

Mieluinen harrastus Eskolle kehittyi lentopallosta. Innostus alkoi jo kotikylällä, jossa kesäiltoina kisailtiin naapurikylälaisten kanssa. Norssin opettajien lentopalloporukan edustusjoukkueessa Esko oli kantavia voimia aina 1980-luvulta 2000-luvun alkuun saakka, jolloin ura päättyi polvivaivoihin. Hän voitti joukkueessa lukuisia yliopiston ja Oulun alueen opettajien mestaruuksia. Eskon urheiluharrastuksiin kuuluvat myös murtomaahiihto, sauvakävely ja lavatanssit. Tärkeää on penkkiurheilukin – ainakin silloin kun Sotkamon Jymy pelaa pesistä.

Kysyin Eskolta talvella 2017, onko hänellä ollut jotain mottoa elämässään. Kyllä on ollut, ja on yhä: ”Ylös, ulos ja oppimaan!”

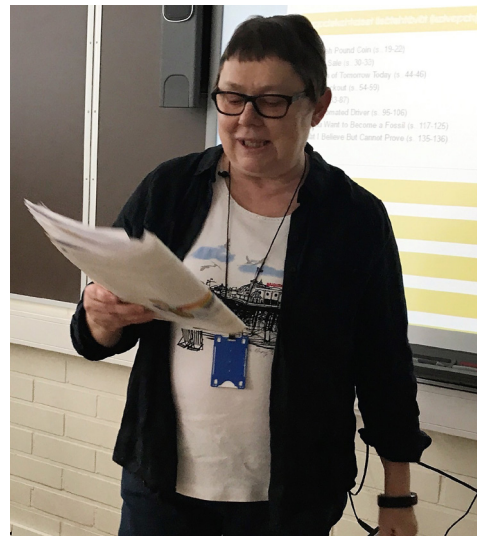
Matti Ojakoski

Sinikka Raappana eläkkeelle

Lehtori Sinikka Raappana valmistui filosofian kandidaatiksi Oulun yliopistosta keväällä 1977 ja suoritti kahden lukukauden opetusharjoittelun peruskoulun yläasteella ja lukiossa koulussamme vuonna 1979. Tätä ennen hän oli jo toiminut lukuvuoden 1977–1978 Vaalan kunnassa englannin ja ruotsin kielen lehtorina. Opetusharjoittelun jälkeen Sinikka lähti pohjoiseen ja toimi kielten lehtorina Keminaassa ja Torniossa lähes kymmenen vuoden ajan, mutta palasi sitten syksyllä 1988 Ouluun tultuaan valituksi normaalikoulun englannin ja ruotsin lehtorin virkaan.

Harvalla opettajalla on normaalikoulussakaan ollut yhtä ansiokas ura kuin Sinikalla. Opetustyön lisäksi hän on toiminut lukion rehtorina viiden vuoden ajan ja sen lisäksi lukion vararehtorina kahteen eri otteeseen viisi vuotta kerrallaan.

Sinikka on aina ollut aktiivinen kielten opetuksen kehittäjä, ja hän onkin toiminut monissa kielten opetuksen kehittämishankkeissa yhteistyössä eri tahojen kanssa. Myös yliopiston puolella Sinikka on toiminut ainedidaktiikan ja muiden kielten opetta-

jankoulutukseen liittyvien kurssien vetäjänä. Näitä tehtäviä on ollut sekä Oulun yliopiston Täydennyskoulutuskeskuksessa että kasvatustieteiden tiedekunnassa.

Sinikan pääaine on englantia, jota hän pääasiassa opettaa, mutta monipuolisesti kielitaitoisena ihmisenä hän on opettanut myös muita kieliä. Kolmen viime vuoden ajan hän on esimerkiksi opettanut espanjaa yläkoulussa.

Sinikka on toiminut koko ajan opetusharjoittelun ohjaavana opettajana ja useita vuosia ansiokkaasti englannin aineryhmän koordinaattorina. Englannin aineryhmän laatimasta opetusharjoittelijoiden Journalista, eräänlaisesta oppimispäiväkirjasta, voisivat muutkin aineryhmät ottaa oppia.

Monipuolisesti lahjakkaana ihmisenä Sinikka on yksi koulun tukipylväistä rehtorinkin näkökulmasta. Kun esimerkiksi tarvitaan apua englannin kielen kanssa, voi hänen puoleensa aina kääntyä. Myös hänen neuvonsa uudelle rehtorille ovat olleet arvokkaita.

Onnellisia eläkepäiviä Sinikalle!

Eija Kumpulainen

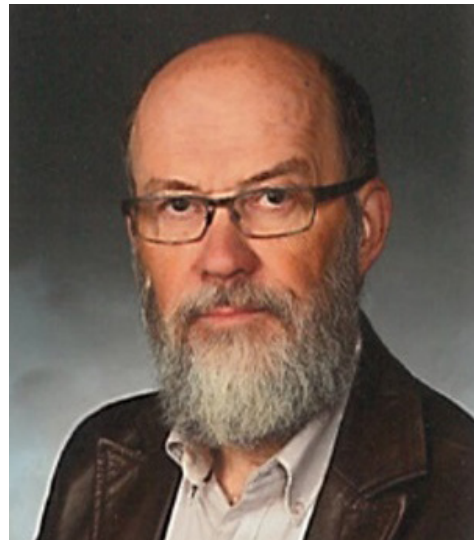
Pekka Tokola eläkkeelle

Lehtori Pekka Tokola valmistui Oulun yliopistosta Luokanopettajaksi keuhällä 1976. Kasvatustieteen maisterin tutkinto valmistui huhtikuussa 1984.

Pekan työura harjoittelukoulun luokanopettajana alkoi Oulun normaalikoulussa 1.8.1976 ja on jatkunut siitä asti katkeamattomana – muutamia jatkokoulutusjaksoja lukuun ottamatta – peräti 41 vuotta aina eläköitymiseen 31.7.2017 asti. Päättyösä ohella Pekka on erityisesti 90-luvulla toiminut paljon myös tuntiopettajana esimerkiksi Oulun yliopiston opettajankoulutuslaitoksessa sekä Kajaanin kehittämiskeskuksesta.

Pitkän työuransa aikana Pekka on luokanopettajan työssään ohjannut satoja opetusharjoittelijoita sekä osallistunut moniin koulun pedagogisiin kehittämishankkeisiin. Näistä ehdottomasti merkittävimmän työn hän on tehnyt koulun ulkopuolella tapahtuvan opetuksen ja siinä aivan erityisesti leirikoulupedagogiikan kehittämiseksi. Pekan johdolla on Oulun normaalikoulun Linnanmaan 1–6 yksiköön rakentunut vuosien saatossa systemaattinen, lähes kaikki vuosiluokat käsittävä leirikouluohjelma. Se on tarjonnut tuhansille koulumme oppilaille ainutlaatuisia, omakohtaisiin kokemuksiin perustuvia mahdollisuuksia oppia tuntemaan heidän oman kotiseutunsa luontoa ja ymmärtämään pohjoista elämää ja kulttuuria sen kaikessa rikkaudessa ja moninaisuudessa.

Leirikouluohjelma alkoi muotoutua 70-luvun lopulla, jolloin Pekka toteutti ensimmäiset viikon pituiset leirit oman 5. luokkansa kanssa Hailuodon Marjaniemessä. Vähitellen toiminta laajentui niin, että jo 90-luvulla kaikilla koulun oppilailla oli mahdollisuus olla alakoulun aikana mukana ainakin viidessä eri luokka-asteella sijoittuvassa leirikoulussa: Virpiniemen lumisilla kankailla, Oulangan jylhässä

kanjonissa, Korouoman vajonneessa rotkolaaksossa, Hailuodon liikkuvilla dyneillä, Pallas–Hetta-reitin ruskan värjäämillä tuntureilla ja Jäämeren hyisellä rannalla. Tällaisen kokonaisuuden suunnittelu, organisoiminen ja käytännön toteuttaminen vaatii opettajalta valtavasti työtä, henkilökohtaista innostusta ja pyyteetöntä sitoutumista. Ja ennen kaikkea: ilman aitoa luontoon, sen eläimiin, kasveihin ja ilmiöihin suuntautunutta kiinnostusta ja harastuneisuutta sekä tähän kaikkeen kytkeytyvää pedagogista näkemystä ei Pekan tavattoman arvokas kasvatuksellinen kontribuutio olisi ollut mahdollista. Siitä ovat saaneet oppilaiden lisäksi olla osallisia Pekan kollegat, lukuisat oppilaiden huoltajat sekä opetusharjoittelijat.

Pekka Tokolalle on myönnetty valtion virka-ansiomerkki (XXX) 27.11.2009.

Hannu Juuso

Ansioverkkejä norssilaisille

Oulun yliopisto jakoi kunnia- ja ansioverkkejä työntekijöilleen 13.2.2017 pidetyssä juhlatilaisuudessa. Tieteellisten seurain valtuuskunta myöntää yliopiston esityksestä tiedeyhteisöjen palvelusvuosiansioverkit. Hopeisen ansioverkin voi saada 20 vuoden palveluksen jälkeen ja kultaisen ansioverkin 30 vuoden jälkeen.

Kultaisen ansioverkin saivat tänä vuonna johtava rehtori Kari Kumpulainen ja lehtori Timo Ylinampa.

Paljon onnea ansioverkkien saajille ja kiitos vuosikymmenien ansiokkaasta työstä yliopiston palveluksessa!

Eija Kumpulainen

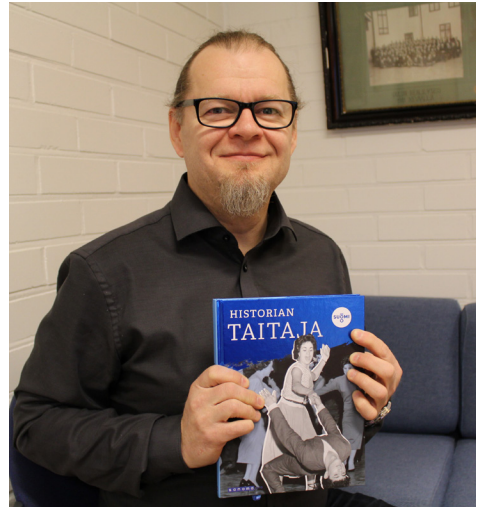
Pasi Hiedasta vuoden historian ja yhteiskuntaopin opettaja

Koulumme perusasteen luokkien 7–9 apulaisrehtori Pasi Hieta valittiin vuoden 2017 historian ja yhteiskuntaopin opettajaksi. Valinnan teki Historian ja yhteiskuntaopin opettajien liitto (HYOL).

Raahelainen Pasi lähti lukion jälkeen opiskelemaan historia-aineita Jyväskylän yliopistoon. FM-tutkinto valmistui 1997 ja opettajaura alkoi Lievestuoreella. Sieltä hän siirtyi 1999 historian ja yhteiskuntaopin opettajaksi Oulun normaalikouluun. Aineisiin tuli myöhemmin lisää vielä uskonto. Vuodesta 2012 Pasi on toiminut yläkoulun rehtorin tehtävässä, joka tarkentui 2013 nykyiseksi perusasteen apulaisrehtorin (7–9) tehtäväksi.

Muutaman kollegan pikagallupissa Pasia luonnehditaan useimmin aktiiviseksi, ahkeraksi, idearikkaaksi, rakentavaksi ja oppilaiden kanssa erittäin hyvin pärjääväksi.

Aktiivisuutensa nuori mies osoitti heti Norssiin tultuaan: Pasista tuli yläkoulun oppilaskunnan vetäjä ja iltaisin hän pyöritti oppilaille rumpukerhoa. Lukion puolella hän aloitti uuden maailmanperintökurssin yhdessä Juha Santalon kanssa. Tässä samassa hengessä on Pasi jatkanut uraansa nykypäiviin saakka: uteliaasti uusia haasteita etsien, välillä pää pilvissä, mutta aina jalat maassa. Pasiin keskeisiä toiminta-alueita, joihin on liittynyt useita laajoja hankkeita, ovat olleet oppilaskuntatoiminta, eNorssi (muun muassa ohjaajakoulutus), aktiivinen kansalaisuus, yrittäjyys ja yrittäjyyskasvatus (esi-

merkiksi YVI), oppimisympäristöjen kehittäminen (esimerkiksi TUKEMO) sekä OPS2016. Kaikissa niissä hänellä on ollut valtakunnallista tai alueellista vastuuta ja näkyvyyttä sekä osassa myös kansainvälistä toimintaa (esimerkiksi DIYLab).

WSOY (nykyisin Sanoma Pro) kutsui Pasiin yläkoulun historian ja yhteiskuntaopin oppikirjojen tekijäksi 2007. Ensimmäinen sarja oli suuren suosion saanut Aikalainen, jossa olimme molemmat mukana. Pasiin laajat historian tiedot huomattiin pian, ja samoin jo parin tekijäryhmäkokouksen jälkeen kustantajan edustajat totesivat allekirjoittaneelle, että

”tuo kollegasi on sosiaalisesti huippukyky”. Pasi on yhä mukana uusien opetussuunnitelmien mukaisissa alakoulun yhteiskuntaopin Vaikuttaja-sarjassa ja yläkoulun historian Historian taitaja -sarjassa.

Pasi rentoutuu kovan työn jälkeen liikkumalla ja erityisesti musiikilla, joka on työn ohella toinen tosi iso juttu: on oma bändi, useita julkaistuja levyjä sekä jatkuvasti esiintymisiä.

Sanoma Pron oppikirjatekijöiden esittelysivuilla Pasi toteaa, että ”oppimisessa minulle on erityisen tärkeää merkityksellisyys ja ilo”. Luulen, että hän on nuotavoitteensa saavuttanut.

Matti Ojakoski

Katrimaija Lehtinen-Itälästä vuoden 2016 Globaalikasvattaja

Opettajat ilman rajoja -verkosto jakaa vuosittain Maailman opettajien päivän kunniaksi järjestetyssä seminaarissa Vuoden Globaalikasvattaja -palkinnon. Opettajat ilman rajoja -verkoston perustama ja jakama palkinto on huomionosoitus globaalikasvatukselle suomalaisissa kouluissa. Se nostaa esille niitä hyviä malleja, menetelmiä ja käytäntöjä, jotka ovat esimerkkinä muille suomalaisille kouluille ja opettajille.

Katrimaija on toiminut pitkäjänteisesti globaalikasvattajana tukien oppilaita ja opiskelijoita maailmankansalaisuuteen. Hän on ollut mukana useissa kansainvälisissä projekteissa, viimeisimpänä niistä Erasmus+ -projekti Better Teaching Better Learning, jonka koordinaattorina hän toimii. Tämän lisäksi hän on tänäkin lukuvuonna vetänyt kahta lukion kansainvälisyyskurssia, joihin molempiin on liittynyt opintomatka. Tätä kirjoitettaessa hän on Roomassa lukiolaisten kanssa tutustumassa antiikin ajan ihmeisiin. Maaliskuussa joukko opiskelijoita oli mukana Poitiersissa paikallisen koulun kansainvälisyysviikolla esittelemässä Suomea ja tutustumassa muiden osallistuvien maiden kulttuureihin.

Rehtorina en voi olla ihailematta Katrimaijan sinnikkyyttä projektirahoituksen hankkimisessa ja opintomatkojen suunnittelussa ja järjestelyissä.

Eija Kumpulainen

Eurooppalainen laatumerkki eTwinning tree -projektista

eTwinning-toiminnan tavoitteena on edistää eurooppalaisten koulujen, opettajien ja oppilaiden verkostoitumista ja yhdenvertaisuutta. Syksyllä koulumme opettaja Heikki Kontturille ja hänen oppilailleen myönnettiin eurooppalainen laatumerkki toiminnastaan lukuvuoden 2015–2016 aikana toteutuneessa eTwinning tree -projektissa. Lisätietoja eTwinning-toiminnasta www.etwinning.net.

Opetusharjoittelu luokanopettajakoulutuksessa

Luokanopettajakoulutuksen harjoittelu on toteutettu lukuvuonna 2016–2017 vuosiluokilla 1–6 Oulun normaalikoulun Koskelan ja Linnanmaan yksiköissä.

Opetusharjoittelun koulutyöskentelyjaksot ovat tavoitteiltaan ja sisällöiltään erilaisia. Opetustapah-tuman suunnittelussa ja toteutuksessa vastuu kasvaa koulutyöskentelyjaksosta toiselle siirryttäessä. Opiskelijoiden pedagogiset opinnot ja ainedidaktiset teoriaopinnot sekä opetuksen käytäntö liitetään toisiinsa koulutyöskentelyjaksoissa.

OKT Orientoivan koulutyöskentely -jakson aikana opiskelijat seuraavat nimikkoluokkansa toimintaa sekä suunnittelevat ja toteuttavat pieniä opetustuokioita.

KKT Kandidaattivaiheen koulutyöskentely -jaksossa perehdytään oman opetuksen suunnitteluun, toteutukseen ja opetuksen perusasioihin sekä tutustutaan Oulun normaalikoulun opetussuunnitelman aihekokonaisuuksiin. KKT-jakso toteutetaan ryhmä-, pari- ja yksilöharjoitteluna siten, että jokainen opiskelija osallistuu 20 oppitunnin toteutukseen. Tänä lukuvuonna KKT-jaksossa on pilotoitu syksyllä 2017 käyttöön otettavan uuden opetusharjoittelusuunnitelman ilmiöpohjaista oppimista.

MKT Maisterivaiheen koulutyöskentely -jaksossa opiskelijat suunnittelevat ja toteuttavat laajempia opintokokonaisuuksia sekä perehtyvät sivuaineittensa opetukseen. Harjoittelujaksossa otetaan kokonaisvaltaisempaa vastuuta opetuksesta ja perehdytään kodin ja koulun välisen yhteistyön eri muotoihin. Myös oppilasarviointiin osallistuminen on viimeisen harjoittelun yksi keskeisistä tavoitteista. Harjoitteluun on kuulunut myös suurryhmäohjaukset, joiden aiheina ovat olleet uusi opetussuunnitelma (OPS 2016) ja oppilashuoltoon liittyvä kolmiportainen tuki. Lukuvuoden aikana molemmissa yksiköissä järjestettiin myös opetussuunnitelmaan pohjautuva monialainen oppimiskokonaisuus (MOK). MKT-jakson jälkeen opiskelijat ovat osallistuneet valtakunnalliseen sähköiseen palautteen antoon. Palautekyselyä on uudistettu tälle lukuvuodelle ja palautteita on käsitelty ohjaavien opettajien kesken.

Lukuvuoden aikana on jatkettu uuden harjoitteluopetussuunnitelman tekemistä yhdessä tiedekunnan edustajien kanssa. Harjoittelujaksoissa on tavoitteena muodostaa nykyistä selkeämpi yhteys teoriaopintojen ja normaalikouluilla tapahtuvien harjoitteluiden välille.

Opetusharjoittelijamäärät Koskelassa ja Linnanmaalla lukuvuonna 2016–17

Syksy 2016

Viikot 34–41 Linnanmaa	MKT 25 opiskelijaa
Viikot 35–42 Koskela	MKT 16 opiskelijaa
Viikot 35–40 Koskela	KKT 2 opiskelijaa
Viikot 41–42 Linnanmaa	OKT 58 opiskelijaa
Viikot 44–49 Linnanmaa	KKT 64 opiskelijaa
Viikot 44–51 Koskela	MKT 24 opiskelijaa
Viikot 47–50 Koskela	ERKO 5 opiskelijaa

Kevät 2017

Viikot 2–3 Koskela	OKT 36 opiskelijaa
Viikot 2–3 Koskela	OKT (erityisped.) 18 opiskelijaa
Viikot 2–9 Linnanmaa	MKT 21 opiskelijaa
Viikot 4–9 Koskela	KKT 47 opiskelijaa
Viikot 12–19 Linnanmaa	MKT 20 opiskelijaa
Viikot 12–19 Koskela	MKT 15 opiskelijaa
Viikot 12–17 Linnanmaa	MUKO 8 opiskelijaa
Viikot 12–17 Koskela	MUKO 7 opiskelijaa

(MUKO = Musiikkikasvatustutkinto-ohjelman opiskelijat, ERKO = Erytisopetuksen pätevyitysmiskoulutuksen opiskelijat, OKT/erityisped. = Erytispedagogiikan pääaineopiskelijat)

Auli Halme ja Erkki Pekkala

harjoittelun koordinaattorit, Linnanmaa

Markku Juopperi ja Outi Takalo

harjoittelun koordinaattorit, Koskela

Turvallisin mielin kohti opettajuutta

Oulun aineenopettajaksi opiskelevat OHARI ry on monialainen järjestö, joka toimii aineenopettajaharjoittelijoiden korvina ja suuna Oulun yliopiston ja Oulun normaalikoulun välillä. Aineenopettajaharjoittelu on intensiivinen, vuoden kestävä rutistus, jonka aikana luennoilla opittu teoria kohtaa käytännön luokahuoneissa. Jo ennen kuin aineenopettajaharjoittelijat ensimmäistä kertaa astuvat Oulun normaalikouluun, he tietävät, että edessä hämmöttäviä lukemattomia uusia kokemuksia ja haasteita.

Opiskelijat joutuvat ottamaan aivan uudenlaisista vastuuta ja samalla laittamaan peliin paljon muutakin kuin vain täyden sitoutumisensa, osaamisensa ja tarmonsaa. Jokainen laittaa opetustyöhönsä likoon myös oman persoonansa. Siksi kyse on myös siitä, miten oppilaat, kanssa-auskultoivat ja ohjaavat opettajat auttavat opettajaharjoittelijaa löytämään oman tapansa opettaa. Olemme järjestönä iloisia siitä, että Oulun normaalikoulun yhteisöllisyys on kannatellut harjoittelijoitamme tällä vaativalla alkutaipaleella. OHARI ry haluaakin opettajaharjoittelijoiden puolesta kiittää niitä ohjaavia opettajia, jotka ovat vaatineet meiltä paljon, mutta myös muistuttaneet, että epäonnistuminen ja virheet kuuluvat asiaan. Järjestömme haluaa kiittää myös oppilaita ja lukiolaisia, jotka ovat tehneet olomme tervetulleiksi, vaikka jatkuvasti vaihtuvien opettajien ohjauksessa oleminen vaatii varmasti välillä ponnisteluja.

Suuren kiitoksen ansaitsevat myös ne tahot, jotka pitävät huolta aineenopettajakoulutuksen laadusta Oulun yliopiston kasvatustieteiden tie-

dekunnassa ja Oulun normaalikoulussa. OHARI ry on tänä keväänä aktivoitunut uuden hallituksen myötä, mikä kertoo osittain siitä, että aineenopettajaopiskelijoiden koulutuksellisista oikeuksista halutaan pitää kiinni. Voimme olla ylpeitä siitä, että Oulun yliopistosta valmistuvilla aineenopettajilla on taustallaan laaja-alainen ja käytännönläheinen opetusharjoittelu, mikä ei ole itsestäänselvyys koulutusleikkauspaineiden alla. OHARI ry haluaa, että Oulussa valmistuvat aineenopettajat voivat jatkosakin astua koululuokkiin tietäen, että heidän tasokas koulutuksensa on valmistanut heitä työskentelemään valitsemassaan hienossa ammatissa.

Eleonoora Riihinen

OHARI ry:n puheenjohtaja

Aineenopettajakoulutuksen kuulumisia

Kuluvana lukuvuonna on jatkettu aineenopettajakoulutuksen uuden opetussuunnitelman viimeistelyä. Nykyiseen opetussuunnitelmaan ei ole tulossa suuria sisällöllisiä muutoksia, mutta alle 5 opintopisteen kokonaisuuksista luopuminen on muuttanut hieman esimerkiksi kokonaisuuksien nimiä. Lisäksi kandidivaiheen orientoivaan harjoitteluun palautetaan tutustuminen alaluokkien opetukseen ja oppilaisiin. Uusi opetussuunnitelma astuu voimaan aineenopettajakoulutuksessa keväällä 2018, jolloin kandidivaiheeseen tulevat opetusharjoit-

telijat pääsevät opiskelemaan uuden opetussuunnitelman mukaisesti.

Maisterivaiheen ohjatut harjoittelut suoritettiin keväällä noin 120 eri oppiaineen opiskelijaa, ja keväällä kandidivaiheen harjoittelussa oli noin 110 opiskelijaa. Aineenopettajakoulutuksesta vastaavan rehtori Eija Kumpulaisen, aineenopettajakoulutuksen koordinaattoreiden ja eri toimijoiden yhteistyö on sujunut mutkattomasti. Olemme istuneet lukuisia ja taas lukuisia palavereja, joissa on viilattu tulevaa opetussuunnitelmaa, työstetty aineenopettajakoulutuk-

sen sisäänottokiintiöitä ja haastattelukäytänteiden yhteneväisyyttä eri tiedekuntien kanssa ja mietitty muun muassa pedagogisten seminaarien ja uuden opetussuunnitelman orientoivan vaiheen nivomista entistä enemmän tukemaan toisiaan. Lisäksi eri toimijoiden kanssa on pidetty muun muassa koulutuspäiviä, jossa käytiin läpi eri opettajankoulutusyksiköiden ja tiedekunnan näkemyksiä koulutuksesta ja sen sisällöistä. Päivän aikana todettiin, että on hyvä aika ajoin istua keskustelemaan yhteisistä asioista ja näin huomata, miten hyvin myös aineenopettajaharjoittelua on hoidettu jo vuosia.

Maisterivaiheen harjoittelun lopussa kerättiin jälleen palautetta harjoittelusta. Uudenmuotoinen kysely toteutettiin nyt ensimmäisen kerran, ja aiemmista vuosista poiketen pääpaino oli opiskelijan itsereflektiossa. Rehtoreita avustavien opettajien eli ravustajien ja koordinaattoreiden työryhmässä kyselyä käytiin läpi, ja keskustelujen jälkeen annoimme kyselyn laatineelle työryhmälle palautetta kyselyn hiomiseksi entistä paremmin vastaamaan

myös aineenopettajaharjoittelun sisältöjä. Yhteistyö ravustajien ja koordinaattoreiden kanssa on ollut kaikin puolin toimivaa ja hedelmällistä, ja olemmekin hioneet muun muassa tuntien seuraamiseen liittyviä tarkkailutehtäviä ja yhteisryhmänohjausten ohjausaiheita.

Kuluneena lukuvuonna järjestettiin muutaman vuoden tauon jälkeen kaikille ohjaaville opettajille yhteistä täydennyskoulutusta. Pääasiassa Turun normaalikoulun opettajien Minna Myrsky-Nybergin ja Susanna Neran vetämien koulutuspäivien yhteisenä teemana oli löytää uusia menetelmiä ohjaukseen. Koulutukseen osallistui yhteensä 17 ohjaavaa opettajaa eri kouluasteilta.

Katja Leinonen ja Piita Leppilähti

aineenopettajakoulutuksen koordinaattorit

Matematiikan saralla tapahtuu

Koulumme oppilaista Henna Anttila ja Joona Pohjolainen menestyivät matematiikkakilpailuissa. Joona osallistui valtakunnalliseen 9. luokan matematiikkakilpailuun ollen 100 parhaan joukossa. Henna puolestaan osallistui Oulun alueen 7. luokan oppilaille tarkoitettuun kilpailuun ollen kymmenen parhaan joukossa. Tämän tasoinen menestys osoittaa erittäin hienoa matematiikan osaamista. Jatkossa voimme odottaa lisää menestystä, sillä useampi perusasteen oppilaamme on käynyt yliopistolla matematiikkavalmennuksessa.

Kuluneena lukuvuonna on koulumme 8.-luokalaisille pidetty myös matematiikkakerhoa, jossa pyrittiin kannustamaan ja ohjaamaan oppilaita ratkaisemaan myös haastavia tehtäviä. Pääosin tehtävät olivat menneiden vuosien matematiikkakilpailutehtäviä. Kerhossa kävi vieraana yliopiston matemaattisten tieteiden laitokselta Topi Törmä, jonka johdolla kerholaiset tutustuivat salakirjoitukseen.

Syksyllä koulussamme vierailivat VTT:n kyberturvallisuustiimin tutkijat Anni Karinsalo ja Kimmo Halunen esittelemässä tietoturvaan ja salausmenetelmiin liittyviä asioita neljälle perusasteen yläkoulun matematiikan ryhmälle. Oppilaille esiteltiin salausten menetelmä, joka oli hallittavissa peruskoulu-matematiikan keinoin. Menetelmää kokeiltiin käytännössä sekä tutkittiin, miten se voidaan kiertää,

jos salattua viestiä halutaan muuttaa. Työ liittyi osaltaan kyberturvallisuustiimin tutkimukseen ja samaa materiaalia hyödynnettiin myöhemmin syksyllä suuremmissa mittakaavassa Tutkijoiden yö -tapahtumassa tiedekeskus Heurekaassa.

Runsas joukko koulumme abeja suorittivat kurssin Vaativien ylioppilastehtävien analysointi. Kurssi toteutetaan yhteistyönä yliopiston matemaattisten tieteiden laitoksen kanssa. Kurssi tarjottiin sekä pitkän että lyhyen matematiikan opiskelijoille. Koulumme abit saivat myös kuulla matematiikan osaamisen merkityksestä ja tulevaisuuden osaajien tarpeesta, kun koulullamme vieraili Janne Mustonen Business-Oulusta.

Lukiossamme tarjottiin uuden opetussuunnitelman myötä myös sähköisiin ylioppilaskirjoituksiin valmentava kurssi. Vaikka kurssi tarjotaan matematiikan kurssina, niin tunneilla harjoiteltiin myös taitoja, joista on yleisemminkin hyötyä sähköisissä ylioppilaskirjoituksissa.

Kurssin aluksi perehdyttiin Abitti-ympäristön perusteisiin, jonka jälkeen tutustuttiin useisiin sieltä löytyviin ohjelmistoihin. Matematiikan opiskelun kannalta yhtenä tärkeänä osa-alueena oli symbolisten CAS-laskinten, TI-Nspiren sekä Casio Classpad II:n käytön opettelu. Kurssilla harjoiteltiin myös kuvaajan piirtämistä ja analysointia GeoGebra-ohjelmistolla, tekstinkäsittelyä ja taulukkolaskentaa

LibreOffisen Writer- ja Calc-ohjelmistoilla sekä fyysikan mittaustieteiden sähköistä käsittelyä Logger Pro-ohjelman avulla. Jatkossa kurssin sisältöjä on tarkoitus laajentaa sitä mukaa, kun YTL julkaisee uusia abitti-järjestelmään kuuluvia ohjelmistoja. Yksi kiinnostava lisä on tietysti matemaattisen tekstin kirjoittamiseen tarkoitettu editori.

Matemaattisten aineiden opettajille on kevään aikana järjestetty Abitti-koulutusta erityisesti oppi-

aineemme erityisyydet huomioiden. Lisäksi osallistuimme Kansallisen koulutuksen arviointikeskuksen Karvin seminaariin, jossa julkaistiin matematiikan oppimistuloksia perusopetuksen päättövaiheessa sekä toisen asteen koulutuksen loppuessa.

Aineryhmän puolesta

Hellevi Kupila, Erkki Matala-aho ja Pekka Vaaranieni

Uuden opetussuunnitelman mukaisen arviointikulttuurin kehittäminen vuosiluokilla 1–6

Perusopetuksen uusi opetussuunnitelma on tuonut uusia tuulia koulun arviointikulttuuriin ja sen kehittämiseen. Uutta arviointikulttuuria on toteutettu kuluneen lukuvuoden aikana vuosiluokilla 1–6. Oppimista tukevan arviointikulttuurin rakentaminen ja sisäistäminen on pitkäkestoinen prosessi, joka edellyttää asioiden työstämistä yhdessä opettajien, huoltajien, oppilaiden ja opetusharjoittelijoiden kanssa. Koululle perustettiin arviointiryhmä, jonka tehtävänä oli laatia ohjeet uuden arviointikulttuurin mukaiselle väliarvioinnille, nivelvaiheen arvioinnille ja lukuvuosiarviointille. Arviointiryhmän puheenjohtajana on toiminut Helena Nissilä ja jäsenenä Hennariikka Kangas, Heikki Kontturi, Matti Mikkonen, Anitta Oinas, Jaana Anttonen, Laura Salmela, Seija Blomberg ja Hannu Juuso.

Koulu vaikuttaa merkittävästi siihen, millaisen käsityksen oppilaat muodostavat itsestään oppijoina. Oppilaan tulisi alusta saakka saada oppimista ohjaavaa ja kannustavaa palautetta sekä tietoa edistymisestään ja osaamisestaan. Oppilaan arvioinnilla kehitetään myös oppilaan itsearviointitaitoja. Opettajan tehtävä on tehdä oppilaan oppimisprosessi näkyväksi ohjaamalla ja avaamalla oppimisen solmukohtia sekä ottamalla huomioon onnistumisia ja etenemisiä. Arvioinnin tulee olla kannustavaa ja realistista, opetussuunnitelman perusteiden ja tavoitteiden mukaista. Suurin osa arvioinnista on opettajan ja oppilaan välistä vuorovaikutusta.

Väliarviointi

Oulun normaalikoulun perusopetuksen opetussuunnitelman mukaan vuosiluokilla 1–4 ei anneta välitodistusta. Arviointipalautte annetaan oppilaille ja huoltajille arviointikeskustelussa lukuvuoden puolivälissä. Arviointikeskustelussa asetetaan oppilaille yksilölliset tavoitteet kevätlukukaudelle.

Viidennellä ja kuudennella vuosiluokalla annetaan numeerinen välitodistus. Tämän lisäksi viidennen luokan puolivälissä järjestetään arviointikeskustelu, jossa oppilas ja huoltajat saavat tietoa oppilaan edistymisestä.

Väliarviointiin luotiin kolmelle eri luokka-asteelle erilaiset arviointikeskustelukaavakkeet (vuosiluokille 1–2 ja 3–4 sekä vuosiluokalle 5). Samoin laadittiin ohjeistus opettajille arviointikeskustelun etenemiseksi. Laadittuja arviointikeskustelukaavakkeita pilotoitiin vuodenvaihteen arviointikeskusteluissa. Pilotoinnin jälkeen opettajilta kerättiin palautetta, jonka pohjalta kaavakkeiden työstämistä jatkettiin. Kolme luokkaa kokeili lomakkeita Wilmassa. Lomakkeiden sähköinen versio osoittautui hyvin toimivaksi, jonka takia päätettiin, että jatkossa kaikki arviointikeskustelut kirjataan Wilmaan.

Arviointikeskustelu nähdään osana formatiivista arviointia, jossa keskustellaan yhdessä huoltajien ja oppilaan kanssa oppimisesta, laaja-alaisesta osaamisesta sekä koulutyöskentelyn etenemisestä. Uuden opetussuunnitelman mukaisesti arviointikeskustelussa painottuu aiempaa näkyvämmiin oppilaan itsearviointi ja huoltajien näkemykset. Osan itsearviointista muodostavat myös oppilaan oman tavoitteen asettaminen sekä huoltajan tarjoama tuki. Pääpaino arviointikeskustelussa on oppilaan onnistumisissa ja vahvuuksissa.

Nivelvaiheen arviointi

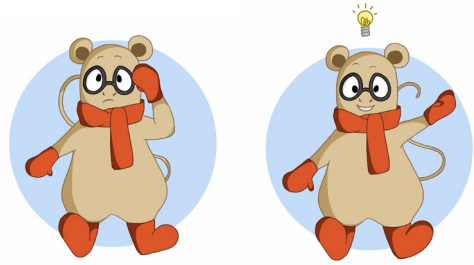
Uuden opetussuunnitelman mukaan vuosiluokkien 2 ja 6 päättyessä oppilaalle ja huoltajalle tulee antaa lukuvuosittodistuksen lisäksi myös muuta ohjaavaa palautetta. Oulun normaalikoulun opetussuunnitelmassa on päätetty, että tämä palaute annetaan nivelvaihekeskustelussa kyseisten vuosiluokkien kevätlukukauden lopussa. Nivelvaiheen arviointi-

keskustelut noudattavat lukuvuoden puolesta välissä käytäviä arviointikeskusteluja. Opetussuunnitelmassa määrättyjen sisältöjen lisäksi nivelvaiheen keskusteluissa suunnataan keskustelun näkökulmaa seuraavalla vuosiluokalla tarvittaviin taitoihin. Samoin päädyttiin luomaan jatkumoa väliarvioinnin arviointikeskustelujen ja niissä sovittujen tavoitteiden välille. Opettajille laadittiin seikkaperäinen ohjeistus nivelvaiheen arviointikeskustelujen toteuttamiseksi.

Keskusteluihin luotiin rakenteeltaan samankaltaiset lomakkeet, joilla on sisällöllisesti yhteys edelliseen arviointikeskusteluun. Itsearviointiosuudessa oppilas ja huoltajat arvioivat arviointikeskustelussa asetetun tavoitteen toteutumista. Lomakkeet ovat Wilmassa.

Lukuvuosiarviointi

Perusopetusasetuksen mukaan oppilaalle tulee antaa lukuvuositorjunta. Todistuksessa kaikki oppilaan opiskelamat aineet arvioidaan. Lisäksi todistuksessa on tieto luokalta toiselle siirtämisestä tai luokalle jättämisestä. Oulun normaalikoulussa vuosiluokilla 1–3 arviointi on sanallista. Vuosiluokalla 4 äidinkieli, matematiikka ja englanti arvioidaan numeerisesti ja muut oppiaineet sanallisesti. Vuosiluokilla 5–6 arviointi on numeerista.

ointi on numeerista.

Lukuvuositorjunnat työstettiin alakoulujen opettajien yhteistyönä. Aineryhmien tehtävänä oli miettiä oman aineensa keskeisiä tavoitteita ja mihin arvioinnin tulee lukuvuositorjunnassa kohdistua. Tämän pohjalta opettajat työstivät aineryhmissä sanalliset arviointilauseet lukuvuositorjuntaan. Uudet lukuvuositorjunnat ovat käytössä ensimmäistä kertaa kevään arvioinnissa. Samalla saamme tietää, miten opettajat, huoltajat ja oppilaat kokevat lausepankkien hyödyntämisen lukuvuoden päätösarvioinnissa. Saamamme palautteen perusteella jatkamme arviointikulttuurin kehittämistä Oulun normaalikoulussa.

Jaana Anttonen, Seija Blomberg, Hennariikka Kangas, Helena Nissilä ja Laura Salmela

Rauhan ja suvaitsevaisuuden toimintaa Polaris-hengessä

Rauhan ja suvaitsevaisuuden päivät alkoivat juhlaallisesti maanantaina, kun saimme vieraiksemme tunnettuja ja arvovaltaisia henkilöitä. Rauha-aiheiseen paneeliin osallistivat kansanedustajat Hanna Sarkkinen (vas.), Tytti Tuppurainen (sd.) ja Mirja Vehkaperä (kesk.) sekä kaupunginvaltuutettu Satu Haapanen (vihr.). Mukaan oli kutsuttu myös kokoomuksen ja perussuomalaisten edustus, mutta tällä kertaa heiltä ei kukaan päässyt tulemaan mukaan. Vieraat saapuivat keskustelemaan rauhasta ja suvaitsevaisuudesta koulumme abiturienteille tarkoitettuun tilaisuuteen. Värikkään ja paikoitellen kovasanaisenkin keskustelun kaikki osallistujat olivat yhtä mieltä suvaitsevaisuuden ehdottomasta tärkeydestä yhteiskunnassamme.

Vierailijoiden lisäksi yleisö sai osallistua keskustelutilaisuuteen. Omilla, keskustelua luoneilla kysymyksillään lukion opiskelijat saivat vastauksia esimerkiksi maahanmuuttoa ja nuorten syrjäytymistä koskeviin ongelmiin. Tilaisuuden johtaneet opiskelijakunnan jäsenet vaihtoivat lopuksi ajatuksia

Oppilaiden taitavissa käsissä syntyi toinen toistaan kauniimpia tilkkupeittoja Oulun ensi- ja turvakotiin. Kuva Minna 't Lam.

arvovieraiden kanssa ja saivat hyödyllisiä vinkkejä opiskelijakuntatoiminnan kehittämiseen.

Samana päivänä järjestettiin taksvärkki-info koulumme 7.-luokkalaisille ja lukion 2016-ryhmille. Hyvin valmistellusta infosta seurasi, että taksvärkkiin osallistui taas yli 90 % koulumme oppilaista.

Kaupunginvaltuutettu Satu Haapanen, kansanedustajat Hanna Sarkkinen, Tytti Tuppurainen ja Mirja Vehkaperä vieraina oppilaskunnan hallituksen järjestämässä rauhan paneelissa. Kuva Minna 't Lam.

Polaris-tapaaminen

Tiistaina alkoi koulullamme myös Polaris-tapaaminen, johon osallistui sekä opettaja- että oppilaskuntaa. Järjestelyissä oli mukana koulumme kaikki yksiköt. Päivä alkoi juhlatilaisuudella, jossa juhlapuhujana oli André Noël Chaker. Hänen räväkkä ja mukaansa tempaiseva esitys jätti myös monia ajatuksia mielen sokkoihin.

Tiistain iltajuhla alkoi noin kymmenen minuutin mittaisella, upealla taidesiityksellä, jonka jälkeen Polaris-vieraat saivat itse kokeilla näkemäänsä liikkeitä esiintyjän esimerkin mukaisesti. Tämä oli yllättävän vaikeaa, vaikka itse liikkeet eivät ihmeitä vaatineetkaan. Kaikki oli kiinni rentoudesta. Harjoittelun jälkeen saimme syödä aitoa italialaista pizzaa, jonka olivat tehneet koulumme opiskelijat. Maittavan ruuan jälkeen alkoi koulumme oppilaskuntien suunnittelema osio. Ensin alakoululaiset pitivät mielenkiintoisen Kahoot-visailun. Sitten oli illan päättävän ohjelmanumeron vuoro. Pelasimme yläkoululaisten johdolla ihmismuistipeliä, jossa kaksi kahden joukkuetta kilpailivat toisiaan vastaan. He yrittivät löytää muista ihmisistä pareja, joilla olisi sama merkki. Peli oli kaikista osallistujista antoisa.

Keskiviikkona jatkettiin Polaris-tapaamisen merkeissä. Opettajat pitivät kokoustaan ja peruskoulun vuosiluokilla 7–9 toteutettiin Rauhan ja suvaitsevaisuuden rata. Mukana rataa toteuttamassa olivat

Suomen Punainen Risti, Taksvärkki ry, Oulun ensi- ja turvakoti ry, Vuolle-opisto ja Oulun vastaanotto-keskus. Lisäksi opettajamme ja opetusharjoittelijat järjestivät toimintapisteen Plan-järjestöstä, YK:sta ja ihmisoikeuksista. Mainittavaa on myös vapaaehtoistyö, jossa koulumme 9.-luokkalaiset tekivät opettajiemme johdolla avustustavaroita (leivonnaisia, tauluja, leluja ja torkkupeittein). Osa oppilaista lajiteli ja merkitsi tavarat, jotka henkilökunta oli tuonut lahjoitettavaksi. Suurin osa lahjoituksista meni Hope ry:lle ja Oulun ensi- ja turvakodille.

Iso kiitos kaikille mukana olleille!

Lukion opiskelijakunnan hallitus ja

Hellevi Kupila

ohjaava opettaja

Norssien oppilas- ja opiskelijakuntapäivät Oulussa 25.–26.1.2017

Norssien eri kouluasteiden oppilaat ja opiskelijat kokoontuivat perinteiseen tapaamiseen Oulussa 25.–26.1.2017. Nämä 12. oppilas- ja opiskelijakuntapäivät kokosivat pohjoiseen Suomeen Oulun norssilaisten vieraiksi edustajia Helsingistä, Joensuusta, Jyväskylästä, Tampereelta, Turusta, Raumalta ja Rovaniemeltä. Tapaamisen ohjelma muodostui kaikille kouluasteille yhteisistä tilaisuuksista sekä kouluasteittain toteutetuista työskentelyjaksoista Linnanmaan ala- ja yläkoululla sekä yliopistolla.

Eri norssien oppilas- ja opiskelijakunnat olivat ennakkoon omissa yksiköissään työstäneet päivien järjestäjien muotoilemaa ennakotehtävää. Tapaamisessa kukin yksikkö esitteli tehtävänannon mukaisesti omissa koulussaan koottuja näkökulmia, ideoita ja ehdotuksia. Alakoulujen ennakotehtävänä oli koota oman koulunsa ideoita siitä, miten Suomen 100-vuotisjuhlinta näkyy koulutyössä pitkin vuotta 2017. Yläkoulujen ja lukioiden ennakotehtävänä oli pohtia aihetta ”Miten sosiaalista mediaa kannattaisi hyödyntää oppilas- ja opiskelijakuntien viestinnässä (hallituksen ja muiden oppilaiden/ opiskelijoiden välisessä sekä hallituksen omissa sisäisessä viestinnässä)?” ja koota siihen liittyviä oman koulun toimintatapoja ja periaatteita.

Oppilaat ja opiskelijat jakoivat myös kokemukseen hyviksi koetuista käytännteistä, tempauksista sekä toimintatavoista oppilas- ja opiskelijakuntatoiminnassa. Toisen tapaamispäivän alustuksen vaikuttamisesta pitivät oululainen osallisuuden kehittäjäopettaja Satu Kurvinen ja lukiolainen Petteri Strömberg. Alustuksen pohjalta työstettiin kouluasteittain, miten oppilaat ja opiskelijat voivat vaikuttaa erilaisiin asioihin omissa koulussaan ja lähiympäristössään.

Kulttuuriohjelmana oli esimerkiksi Megazone- ja pelibunkkerikäynti ja kaupunkisuunnistus. Päivien osallistujat tutustuivat myös Oulun kaupungintaloon. Iltaohjelmana Raatin NMKY:n talolla saatiin nauttia eri yksiköiden esityksistä, joiden tavoitteena oli tuoda esiin asioita, joista kukin norssipaikkakunta tunnetaan. Oululaisten ohjelmanumero muodostui Ynnin Poikien kuoro- ja tiernapoikaesityksestä. Nähtiinpä esiintymislavalla myös ”hipsteri Hesasta” sekä useita Kahoot!-tietokilpailuja.

Norssien oppilas- ja opiskelijakuntapäivien yhtenä keskeisenä tavoitteena on, että yhteisen työstämisen kautta saatu anti erilaisista teemoista jae-

Alakoulujen oppilaskunnat pääsivät tutustumaan eläinmuseoon. Kuva Raija Kärkkäinen.

taan omalla koululla, riippuen tehtävän luonteesta ja aiheesta, joko koko koulun tasolla ja/tai oppilaskunnan hallituksen työskentelyssä. Kokemusten, näkemysten ja ideoiden vaihtamisen ohella oli jälleen hienoa todeta, että näiden tapaamisten myötä syntyy myös norssilaisten ystävyysverkostoja eri puolille Suomea.

Oulun norssin väki kiittää kaikkia oppilas- ja opiskelijakuntapäivien osallistujia aktiivisuudesta ja innostavasta läsnäolosta!

Järjestäjien puolesta

Raija Kärkkäinen

Linnanmaa 1–6 oppilaskunnan ohjaaja

Maailman suurin vanhempainilta

Oulun normaalikoulu osallistui 18.1.2017 kaikissa Suomen kouluissa yhtä aikaa järjestettyyn Maailman Suurimpaan Vanhempainiltaan. Opetus- ja kulttuuriministeriön, Suomen Vanhempainliitto ry:n, Opetusalan Ammattijärjestö ry:n, Opetushallituksen, Suomen Kuntaliitto ry:n ja HundrED-hankkeen yhteistyössä järjestämän valtakunnallisen tapahtuman tavoitteena oli sitouttaa ja innostaa kaikki Suomen vanhemmat mukaan koulumaailman muutokseen.

Yläkoulun tiloissa järjestettyyn koko harjoittelukoulun yhteiseen vanhempainiltaan osallistui yhteensä noin 120 huoltajaa sekä lukuisia opettajia ja opetusharjoittelijoita harjoittelukoulun jokaisesta eri yksiköstä. Yhteisen tilaisuuden alkajaisiksi julkaistiin Oulun normaalikoulun uusi esittelyvideo, jonka jälkeen johtava rehtori Kari Kumpulainen toivotti väen tervetulleeksi vanhempainiltaan. Johdannoksi illan teemaan kuultiin videoilta asiantuntijoiden näkemyksiä koulun haasteista sekä nähtiin konkreettisia esimerkkejä siitä, mitä kouluissa tapahtuu Suomessa ja maailmalla. Oman koulumme opettajien esityksen koulumme onnistumisista pitivät Marianna Junes, Hellevi Kupila ja Piita Leppilähti. Vanhempien innostavat puheenvuorot tulevaisuuden työelämätaidoista käyttivät Kari Ollikainen ja Jaakko Alasaarela.

Yhteisen saliosuuden jälkeen huoltajat jaettiin yksiköittäin (oman lapsen koulun mukaan) keskustelemaan ryhmiin opettajien kanssa. Ryhmäkeskus-

telujen pohjana oli Kuntaliiton, OAJ:n ja Vanhempainliiton tekemä valmis kyselypohja. Keskustelun aiheina olivat muun muassa tulevaisuuden työelämän vaatimusten ja tarvittavan osaamisen muutokset, koulun tavoitteet, koulussa opetetavat oppiaineet ja taidot sekä oman koulun kehittäminen. Jokaisessa ryhmässä oli puheenjohtaja sekä kirjuri, joka lähetti lopulta ryhmän vastaukset sähköisellä kyselylomakkeella valtakunnalliseen vastauspankkiin. Kooste koulujen vastauksista ja muuta materiaalia löytyy tapahtuman nettisivuilta (www.maailmansuurinvanhempainilta.fi/).

Valtakunnallinen tapahtuma järjestettiin tammi-kuussa ensimmäistä kertaa ja yhteen iltaan oli ladattu runsaasti sisältöä. Sekä huoltajien että opettajien palaute keskustelujen annista oli kuitenkin todella positiivista. Koulumme oppilaiden ja lukiolaisten vanhemmilla on runsaasti tietoa ja osaamista, jota voimme yhteisessä kasvatustehtävässä hyödyntää ja jota moni vanhempi oli valmis myös jakamaan. Keskusteluissa nousi kerta toisensa jälkeen esille niin teknologisten, kansainvälistymisen kuin vuorovaikutuksen taitojen kasvava merkitys. Vanhemmat pitivät tärkeänä, että kannustamme yhdessä lapsia ja nuoria omaksumaan uusia valmiuksia – olemaan uteliaita ja rohkeita. Toivon mukaan vastaavia tilaisuuksia keskustelulle tulee lisää jatkossakin.

Minna 't Lam

suunnittelija, oppimisympäristöt

Vanhemmat ja opettajat pohtivat yhdessä tulevaisuuden osaamistarpeita. Kuva Minna 't Lam.

Oulun normaalikoulun kerhotoimintaa lukuvuonna 2016–2017

Koulullamme on kuluneena lukuvuonna pyörinyt jälleen vireää kerhotoimintaa. Tämä on mahdollistunut kerhotoiminnan kehittämiseen saadun valtionavustuksen ja koulun oman taloudellisen panostuksen turvin. Lisäksi olemme harkitusti avanneet koulun ovia ja tiloja kolmannen sektorin käyttöön rikastuttamaan kerhotoimintaamme.

Koulun omat kerhot

Puuhastelukerho (syksy 2016) ja nallekerho (kevät 2017)

Syyslukukaudella kokoontui Linnanmaan alakoulussa Johanna Jarvan johdolla ekaluokkalaisille suunnattu puuhastelukerho, johon osallistui kymmenen innokasta ja iloista kerholaista. Kerholaiset saivat yhdessä suunnitella puuhastelukerhon sisällön ja syksyn aikana ehdimmekin toteuttaa monia yhteisesti sovittuja asioita. Kerhomme ohjelmaan kuului muun muassa lauluja, loruja, pelejä, askartelua sekä pienten käsitöiden valmistamista. Joulun alla vietimme pikkujouluja ja luimme satuja yhdessä.

Myöskin Johanna-opettajan ohjaamana aloitti tammikuussa 2017 suuren suosion saavuttanut satunalle-käsityökerho. Kerhossa jokainen kakkosluokkalainen on saanut itse suunnitella ja valmistaa unelmiensa nallen askarteluhuovasta käsin ompelamalla. Nallet on valmistettu etu-, pykä- ja luotospistoja käyttäen. Satunallet ovat saaneet päälleen myös kerholaisten ompelemat upeat vaatteet. Toukokuussa viimeisellä kerhokerrallamme tarkoituksena on pitää nallejuhlat, jolloin kuuntelemme nallesatuja, herkuttelemme ja teemme yhdessä pieniä esityksiä, joissa päättähtinä ovat kerholaisten valmistamat nallet.

Kotitalouskerhon räjähdysmäinen suosio

Syksyllä 2016 alkoi jälleen Riikka Kiiveri-Raappanan vetämä kotitalouskerho eka- ja tokaluokkalaisille oikein ryminällä – 34 innokastakin innokkaampaa pikkukokkia ilmoittautui kerhoon ja Riikka-ope oli ison mietinnän äärellä: miten kaikille kokkaajille saataisiin edes hieman kokemusta ruoanlaitosta ja leivonnasta? Yhtäaikaahan kaikki eivät luokkaan mahtuneet – eivät tilojen puolesta eivätkä varsinkaan työturvallisuuden vaarantumatta. Niinpä tehtiin päätös: alkoi pyöriä neljä eri ryhmää, joista kukin sai muutaman kerhokerran verran kokeilla kokkaa-

mista. Tämä oli kaikkien mielestä aivan liian vähän, mutta kuitenkin tyhjää parempi.

Vilinä sekä into oli melkoinen yläkoululla, kun kerho alkoi. Vaikka kerhokertoja oli rajallinen määrä ja lukujärjestykset (sekä open että oppilaiden) aiheuttivat päänvaivaa logistiikan suhteen, saimme kaikki monen monta ikimuistoista hetkeä ja onnistumista yhdessä.

Innopop

Innopop-kerhossa Linnanmaan alakoululla on Pentti Mankisen ohjauksessa tutustuttu digikuvaukseen, kuvankäsittelyyn, dronekuvaukseen, äänen muokkaukseen, videoiden editointiin, green screen -tekniikkaan, animaatioihin ja ohjelmointiin. Käytössämme on ollut BlueBot- ja Probot-robotit, ohjelmitava Sphero-palleroinen, OSMO Coding -järjestelmä ja Lego WeDo -ohjelmitava rakennussarja. Kerhoon on osallistunut lähes 20 oppilasta koulumme luokilta 4–5.

Koskelan Biisikerho

Tänä vuonna Terho Granlundin luotsaama Biisikerho pääsi aloittamaan vasta tammikuussa, mutta kevätlukukausi onkin ollut valtavan tuotteliasta aikaa. Uusia lauluja on syntynyt tai on syntymässä yli kaksikymmentä. Niinpä toukokuun loppupuolella on odotettavissa sävellyskonsertti, jossa julkaistaan kaikki tämän kevään uudet sävellykset.

Aihepiirit ovat taas moninaiset You Tubesta aaveiden kautta hätänumeroon. Tänä keväänä Biisikerhon erikoisteemana on ollut Suomi 100 -teema, johon kaikki nuoret säveltäjät tai säveltäjäparit ovat vastanneet säveltämällä suomalaisten nykyaiteilijoiden kiinnostavimpia maalauksia. Tämä omien sävellystöiden lisäksi. Nämä teemasävellykset tulevat muodostamaan ketjun sävellettyä kuvataidetta muun muassa Koskelan kevätkuulaan ja myöhem-

min syksyllä Suomi 100 -teemaan liittyviin tilaisuuksiin.

Kerho on tänä keväänä osanottajamääränsä puolesta ollut ihan "täynnä". 15 jäsentä ovat juoksutaneet vetäjäänsä atk-luokan ja pianoluokkien väliä oikein kunnolla. Helpotusta tilanteeseen ovat viimeisellä harjoittelujaksolla tuoneet kolme musiikkikasvatuksen opiskelijaa nuotinkirjoitustaitoineen.

Matematiikkakerho

Koulumme 8.-luokkalaisille pidettiin ensimmäistä kertaa matematiikkakerhoa Hellevi Kupilan ohjauksessa. Kerho kokoontui oppitunnin verran noin kerran kuukaudessa ratkomaan visaisia ongelmatehtäviä. Pääpaino oli matematiikkakilpailutehtävissä. Sen lisäksi oppisisältöjä laajennettiin lähinnä jatko-opintoja ajatellen. Lisäksi saimme vieraaksi yliopiston matemaattisten tieteiden laitokselta tohtorikoulutettavan Topi Törmän, joka opetti kerholaisille salakirjoituksen saloja. Kerholaisien erittäin korkea osaamistaso ja innostus yllättivät niin kurssin pitäjän kuin kerhossa käyneen vierailijan.

Teknologian opetus ja kerhot

Keväällä 2017 aloitettiin teknisen työn lehtori Janne Marjamaan ja matemaattisten aineiden lehtori Tuomo Talalan kanssa yhteistyössä Vex IQ challenge -kisoihin valmistautuva robotiikkakerho. Lukuvuoden kuluessa teknisen työn kerhoina kokoontuivat myös teknologiakerho, jossa tehtiin oppilaiden omia projekteja ja Norssi Air Force Sq2, jossa pääasiassa keskityttiin nelikopterien lennättämiseen.

Kerhojen sisällöt poikkesivat selvästi toisistaan, mutta kaikissa kerhoissa oli yhteistä se, että aika kului todella nopeasti ja kerhoissa oli innostunutta porukkaa. Norssi Air Force jatkoi 5.–9.-luokkalaisten kerhona ja siellä olikin monen ikäisiä oppilaita koostuneena harrastamaan ilmailua pienoislamaluksien parissa.

Koulun ulkopuolisten toimijoiden kerhot

SeikkailuJooga

SeikkailuJooga-kerho kokoontui Sanna Rousun ohjauksessa Linnanmaan alakoululla kevätlukukauden aikana kymmenen kertaa. Pienessä, vain kahdeksan hengen ryhmässä on jokainen lapsi tullut kuulluksi ja nähdyksi – ryhmä on tiivistynyt ja tunnelma on ollut iloinen ja vapautunut joka kerta. Alkupiirissä on tutkailtu omaa olotilaa ja kerrottu se toisillekin

ja loppupiirissä on tarkasteltu oloa joogan jälkeen ja mietitty, mikä joogakerrassa oli kivointa. Yleensä kivointa on ollut loppurentoutus! Lapsijoogassa tehdään normaaliin hathajoogatuntiin kuuluvia asioita kuten hengitys-, asana- ja rentoutumisharjoituksia. Aikuisten joogaan verrattuna harjoitukset ovat huomattavasti lyhyempiä ja tunnilla tehdään paljon myös pari- ja ryhmäharjoituksia sekä vuorotellen aktiivisia ja passiivisia harjoituksia.

Lapsijoogassa on tavoitteena luoda ilmapiiri, jossa ei suoriteta ja jokainen ryhmässä hyväksytään sellaisena kuin hän on. Ainoa sääntö tunnilla on, että mikään ei saa sattua itseen eikä kaveriin. Tavoitteena on lisätä lapsen kehon tuntemusta sekä kykyä erottaa rahoittavien ja aktivoivien harjoitusten vaikutus omassa kehossa. Tavoitteena ei ole tulla notkeusmestariksi eikä päästä tietyn näköiseen asanaan (=asentoon). SeikkailuJoogassa jokaisella tunnilla on jokin teema – olemme seikkailleet muun muassa sademetsässä, avaruudessa, Italiassa, pilivimaailmassa sekä Norjassa. Lasten oma innostus, tarinat ja luovuus hyödynnetään tunnilla ja siten harjoitukset muuttuvat lennosta. Lasten itsensä mukaan he ovat joogassa oppineet uusia jooga-asanoita sekä keskitymistä.

Reddie Kids – Punainen risti

Suomen Punaisen Ristin Oulun osaston pitämä Reddie Kids -kerho on toiminut useamman vuoden Linnanmaan alakoulun tiloissa. Kerho on tarkoitettu etupäässä 2.–5.-luokkalaisille. Kerhossa on opeteltu ensiapua ja tutustuttu Punaisen Ristin muuhun toimintaan ja periaatteisiin leikkien ja askartelun ohessa. Joka kerta ei ole tehty Punaiseen Ristiin liittyviä asioita, vaan myös lautapeli- ja ulkoilukertoja on pidetty. Suurin osa kerholaisista on tullut Oulun normaalikoulun toiselta ja kolmannelta luokalta, mutta nuorempia ja vanhempiakin oppilaita on kerhossa käynyt.

Koskelan ja Linnanmaan taiteilijat – 4H

Kevätlukukauden ajan 4H-kerhossa on taiteiltu sekä Koskelan että Linnanmaan alakouluilla Kirsi Tuiskun ohjauksessa. Kerhossa on toteutettu Taikalaatikko-projekti, jossa hyödynnettiin erilaisia taiteen tekniikoita. Lisänä on ollut muun muassa tuunausta mukavan yhdessäolon lomassa.

Koonnin teki Oulun normaalikoulun kerhokoordinaattori **Kaisu Kangas**

Työhyvinvointia koulussamme

Kahden viimeisen lukuvuoden aikana on koulussamme satsattu sekä opiskelijoiden että henkilökunnan hyvinvointiin. Luokilla on ollut käytössä opilaskohtaisesti rahaa, jonka turvin he ovat voineet käyttää sen luokan tai luokanvalvojan päättämällä tavalla. Luokat ovat käyneet muun muassa kaupunginteatterissa, keilaamassa, elokuvissa, SuperParkissa ja Escape Roomissa. Jotkut luokat ovat säästäneet rahat loppukeväeseen ja menevät sitten yhteisesti syömään tulevan loman kunniaksi. Rahat voi myös käyttää tulevalla luokkaretkellä. Lukiolaisten hyvin-

vointiraha käytetään Norssin yön yhteydessä.

Henkilökunnalle on myös pyritty tarjoamaan erityyppistä virkistystä. Syyslukukaudella 15 innokasta henkilökunnan jäsentä kävi kokeilemassa mysteerien ratkomista pakopelihuoneissa. Lisäksi on ollut tarjolla pilatesta, elokuvailtapäivää, konserttia ja keilaamista.

Hellevi Kupila ja Piita Leppilahti

työhyvinvointikoordinaattorit

Uutta etsivää tutkimus-, kokeilu- ja kehittämistoimintaa

Pedagoginen tutkimus-, kokeilu- ja kehittämistoiminta (TutKoKe) on jatkunut uusia suuntia etsivänä. Yhteistyötä on tehty Oulun yliopiston kasvatustieteiden tiedekunnan, Suomen harjoittelukouluverkoston ja muiden yliopistojen kanssa. Monitieteisenä yliopiston kouluna Oulun normaalikoululla on laajat yhteistyöverkostot ja se toimii oivallisena tutkimusympäristönä. Koulun tehtävänä on luoda edellytyksiä tutkimukselle tieteenalasta riippumatta. TutKoKe-toiminnan yksi tärkeimpiä tehtäviä on ollut tutkimuksellisen mielenkiinnon lisääminen alakoulusta lukioon.

Monet opettajat laativat jatkotutkimuksiaan eri tieteenaloilta. Valmisteilla on yhteensä kuusi väitöskirjaa. Lisäksi tutkimuksien parissa julkaistiin artikkeleita ja oppikirjoja sekä Tomas-hankkeeseen liittyviä blogikirjoituksia. Jotkut opettajat tutkijoina ovat verkostoituneet kansainvälisesti merkittäviin tutkimusryhmiin. Jatkotutkimusta on tehty useimmiten tutkimusvapaalla ja apurahalla sekä työn ohessa. Opettajat ja muu henkilöstö on osallistunut erilaisiin kokeilu- ja kehittämisprojekteihin.

Oppimisympäristöjen kehittäminen sekä tutkimusorientoitunut ohjaus ja opetusharjoittelu ovat keskeisiä tutkimuskohteita. Monet kotimaiset ja ulkomaiset vierailijat ovat olleet kiinnostuneita koulumme oppimiseen liittyvistä ratkaisuista. UBIKO-solu ja TUKEMO-oppimisympäristö ovat esimerkkejä hyvin toimivista toteutuksista. Lisäksi on jatkettu tuloksellista koulun ja yritysten yhteistyötä muun muassa oppimisympäristöihin erikoistuneiden kalustetoimittajien sekä teknologisia ratkaisuja tarjoavien yritysten kanssa.

Koulun henkilökuntaa osallistui Jyväskylän normaalikoulun ja Åbo Akademin Vasa övnigsskolanin järjestämiin eNorssi-seminaareihin syksyllä 2016 ja

kevällä 2017. TutKoKe-symposium toteutettiin Jyväskylän eNorssi-seminaarin yhteydessä teemalla ”Sivistys, oppiminen ja ohjaus”.

TutKoKe-koordinaattorit kokoontuivat tapaamisissa Jyväskylässä, Rovaniemellä ja Vaasassa. Näissä tilaisuuksissa keskusteltiin muun muassa TutKoKe-toiminnan ja eNorssin seminaarien tulevaisuuden näkymistä, julkaisutoiminnasta sekä tulevien seminaarien ja symposiumien ohjelmista.

Oulun normaalikoulun TutKoKe-toiminnasta tehtiin selvitys tutkimus-, kokeilu- ja kehittämistoiminnan valtakunnallista selvitystä varten. Oulun normaalikoulua koskevan selvityksen laajuus oli hiukan alle 25 sivua vuosilta 2010–2016 julkaisu- luetteloiheen ja tutkimustietoiheen.

Oulun normaalikoulu osallistui myös syyskuussa 2016 Oulun yliopistossa ensimmäistä kertaa järjestettävään Tutkijoiden Yöhön esittelemällä Norssin TutKoKe-toimintaa vauhdikkaassa Pecha Kucha -tilaisuudessa, jonka aiheena oli Muutos. Pecha Kucha -formaatin mukaisesti Oulun normaalikoulun suunnittelija Minna 't Lamin esitys koostui 20 diasta, joista jokaisesta sai puhua 20 sekuntia.

Koulu osallistui eNorssi-verkoston TutKoKe-ryhmän Sirius-verkkolehden julkaisemiseen yhteistyössä muiden normaalikoulujen kanssa.

Huomionosoitukset ja palkinnot

- Lehtinen-Itälä, Katrimaija. Vuoden 2016 Globaalikasvattaja -palkinto, Opettajat ilman rajoja -verkosto.
- Hieta, Pasi. Vuoden 2017 historian ja yhteiskuntaopin opettaja, Historian ja yhteiskuntaopin opettajien liitto HYOL ry.

Heikki Kontturi ja Jaana Anttonen esittelemässä Into-hanketta Majakka-aluemessuilla. Kuva Minna 't Lam.

Julkaisut

Artikkelit

- Tiainen, Outi; Korkeamäki, Riitta-Liisa & Jean Dreher, Mariam (2017). A Case Study of Three Beginning Pre-service Teachers, 1–15. *Scandinavian Journal of Educational Research*.
- Hämäläinen, Hannu & Marjamaa, Janne (2016). Teknisen työn työturvallisuus-sovellus Tutki, Kokeile ja Kehitä 2016 -kilpailun finaalisissa.

Monografiat ja oppikirjat

- Cantell, Hannele; Jutila, Heikki; Laiho, Harri; Lavonen, Jari; Pekkala, Erkki & Saari, Heikki (2017). *Pisara 6: Ympäristöoppi*. Sanoma Pro. Helsinki.
- Cantell, Hannele; Jutila, Heikki; Laiho, Harri; Lavonen, Jari; Pekkala, Erkki & Saari, Heikki (2017). *Pisara 6: Ympäristöoppi, Tehtäväkirja*. Sanoma Pro. Helsinki.
- Cantell, Hannele; Jutila, Heikki; Laiho, Harri; Lavonen, Jari; Pekkala, Erkki & Saari, Heikki (2017). *Pisara 6: Ympäristöoppi, opettajan materiaali*. Sanoma Pro. Helsinki.
- Cantell, Hannele; Jutila, Heikki; Laiho, Harri; Lavonen, Jari; Pekkala, Erkki & Saari, Heikki (2017). *Pisara 6: Ympäristöoppi, digiopetusmateriaali*. Sanoma Pro. Helsinki.
- Cantell, Hannele; Jutila, Heikki; Laiho, Harri; Lavonen, Jari; Pekkala, Erkki & Saari, Heikki (2017). *Pisara 6: Ympäristöoppi, muokattavat kokeet*. Sanoma Pro. Helsinki.

- Hieta, Pasi; Johansson, Marko; Kokkonen, Ossi & Virolainen, Marjo (2017). *Historian taitaja 8, oppikirja*. SanomaPro. Helsinki.
- Hieta, Pasi; Johansson, Marko; Kokkonen, Ossi & Virolainen, Marjo (2017). *Historian taitaja 8, tehtäväkirja*. SanomaPro. Helsinki.
- Hieta, Pasi; Johansson, Marko; Kokkonen, Ossi & Virolainen, Marjo (2017). *Historian taitaja 7, digimateriaali*. SanomaPro. Helsinki.
- Hieta, Pasi; Johansson, Marko; Kokkonen, Ossi & Virolainen, Marjo (2017). *Historian taitaja 7, digimateriaali*. SanomaPro. Helsinki.

Blogikirjoitukset, Tomas – Lukion yhteisöllinen toimintakulttuuri ja monipuolinen arviointi sähköisessä ympäristössä

- Heino, Heli (2017). Kokemuksia SHOWBIE-ohjelman käytöstä kielenopetuksessa lukiossa. <<https://tomashanke.net/2017/02/28/kokemuksia-showbie-ohjelman-kaytosta-kielenopetuksessa-lukiossa/>>
- Kuorilehto, Markku (2017). Digitaaliset historialliset lähteet historian ja uskonnon opetuksessa sekä opetusharjoittelussa. <<https://tomashanke.net/2017/03/30/digitaaliset-historialliset-lahteet-historian-ja-uskonnon-opetuksessa-seka-opetusharjoittelussa/>>
- Leinonen, Katja (2016). Flipped classroom lukion kemian opetuksessa – opiskelijoiden kokemuksia. <<https://tomashanke.net/2016/06/01/flipped-classroom-lukion-kemian-opetuksessa-opiskelijoiden-kokemuksia/>>

- Suni, Josefiina & Sundberg, Annastina, ruotsin opetusharjoittelijat (2017). Ruotsin verbejä Quizletilla. <<https://tomashanke.net/2017/01/20/ruotsin-verbeja-quizletilla/>>

Hankkeet ja muu asiantuntijuus

Opetushallitukselta valtionavustus oppimisen arvioinnin kehittämiseksi

OPH on myöntänyt 203 200 euron suuruisen valtionavustuksen ARVOT – Arvioinnilla oppimisen taitajaksi -hankkeelle. Hankkeessa kehitetään opetus suunnitelman oppimista koskevien linjausten mukaista arviointikulttuuria peruskoululaisten oppimismotivaation kohottamiseksi. Hankkeessa tuetaan oppimista tukevan arviointikononaisuuden prosessikuvaus sekä luodaan siihen liittyviä pedagogisia käytänteitä ja digitaalisuutta hyödyntäviä toimintamalleja, erityisesti itse- ja vertaisarviointiin.

Kehitystyön lähtökohtana pidetään koulun arviointikulttuurin keskeistä merkitystä uuden opetus suunnitelman periaatteiden toteutumisessa. Tästä syystä hankkeen toinen tavoite keskittyy pedagogisen toiminnan vuorovaikutustilanteissa tapahtuvan jatkuvan arvioinnin kehittämiseen. Hankkeen yhteistyöverkosto muodostuu Oulun ja Joensuun normaalikouluista sekä niiden alueellisista tutoropettaja-verkostoista. Hankkeen koordinoinnista ja hankkeen johtamisesta vastaa Oulun normaalikou-

lu. Sen lisäksi, että ARVOT on koko perusopetuksen yhteinen kehittämishanke, se tarjoaa erinomaisia tutkimusaiheita arvioinnista kiinnostuneille opettajille, opiskelijoille ja tutkijoille.

Teknisen työn asiantuntijuus

Teknisen työn lehtori Janne Marjamaan työturvallisuuden asiantuntemusta pyydettiin valtakunnallisen TutKoKe-kilpailutyön arvioimisen tueksi. Arvioitavana työnä oli kännykällä pelattava työturvallisuus-sovellus, joka pääsikin kilpailusta jatkoon, ISEF:iin Los Angelesiin Suomen edustajana. Sovelluksen kehittäjinä olivat Aukusti Parikka ja Eemil Rintala Lehtisaaren koulukeskuksesta.

Matemaattinen asiantuntijuus uuden LOPS:in oppimateriaaleissa

Lehtori Pekka Vaaraniemi toimi Kustannusosakeyhtiö Otavan lukion pitkän matematiikan Juuri-oppikirjasarjassa teoreettisena asiantuntijana ja soveltavuuden lausunnonantajana.

Markku Kuorilehto

TutKoKe-koordinaattori

Minna 't Lam

suunnittelija

Passiivinen aurinkolämmitys voitti nälän – Norssin kuudesluokkalaiset mukana Oulun yliopiston tutkimushankkeessa

Oulun normaalikoulun kuudesluokkalaiset pääsivät kevätlukukaudella osallistumaan Oulun yliopiston kasvatustieteiden tiedekunnassa tehtävään EmReg-tutkimushankkeeseen, jossa tutkitaan itsesääntöiseen oppimiseen liittyvää tunteiden säätelyä. Tutkimus toteutettiin yliopiston Leaforum-ryhmätyöskentelytilassa, jossa oppilaiden työskentely videoitiin ja heidän fysiologisia reaktioitaan mitattiin ranteeseen laitettavan rannekkeen avulla.

Tutkimuksen aikana oppilaat perehtyivät FyKe:n teemoihin liittyvän lämpöenergian saloihin ja saivat ryhmissä tehtäväkseen rakentaa energiatehokkaan talon pienoismallin. Tehtävä koostui useammasta osasta. Aluksi käytiin läpi lämpöenergiaan liittyviä yleisiä asioita, minkä jälkeen oppilaat erikoistuivat kukin omaan lämpöenergiaan liittyvään aihealueeseen. Lopuksi oppilaat saivat käyttää asiantuntemustaan hyväksi, kun he ryhmissä suunnittelivat

talonsa energiatehokkuuteen liittyviä ratkaisuja ja rakensivat suunnitelman perusteella erilaisista materiaaleista talon pienoismallin. Tehtävä oli monipuolinen ja haastava, sillä rakennusratkaisuissa piti muiden muassa ottaa huomioon sääolosuhteet ja hyödyntää passiivista aurinkoenergiaa. Tutkimuspäivinä Leaformin tilat täytyivätkin innokkaista, itsekkin energiaa täynnä olevista rakentajista ja sisustajista, joilla oli paljon erilaisia ideoita niin energiatehokkuudesta kuin talon viihtyvyydestäkin.

FyKe:n tehtävän aikana oppilaat kokivat monenlaisia tunteita, muun muassa odottavaa jännitystä, onnistumisen iloa ja turhautumista haastavissa tilanteissa. Yksi oppilaista kertoi talon rakentamisen olleen kuitenkin pääosin hauska tehtävä, jossa oppi uutta esimerkiksi siitä, miten passiivista aurinkolämmitystä voi hyödyntää talon lämmittämisessä. Oppilaiden into oli jopa tutkijoille yllätys: osa olisi

halunnut jäädä vielä jatkamaan talon rakentamista, vaikka lounasaikaan nälkä jo kurni vatsassa sekä oppilaille että tutkijoilla.

Tutkijoiden kiinnostus kuudesluokkalaisten tehtävän tekemisessä liittyi siihen, miten oppilaat säätelivät erilaisia tunteitaan oppimistehtävän aikana, sekä yksin että yhdessä ryhmänä. Koska tunteisiin ja motivaatioon liittyvät ilmiöt ovat läsnä ihmisten jokapäiväisessä elämässä niin kotona, työpaikoilla kuin kouluissakin, niihin liittyvät säätelytaidot vaikuttavat ihmisen koko elämään. Koulussa oppilaiden tunteet liittyvät usein erilaisiin oppimisen tilanteisiin, koulussa jaksamiseen ja kaverisuhteisiin. Siksi tunnesäätelytaidot ovat oppilaille tärkeitä erityisesti oppimisen ja koulussa viihtymisen kannalta.

Tunteiden säätelyyn osana oppimisen taitoja onkin kiinnitetty huomiota viime aikoina ei vain tutkimuksessa vaan myös esimerkiksi uudessa opetussuunnitelmassa. Norssin kuudesluokkalaisten kanssa toteutettu tutkimus tuo tärkeää tietoa sekä tieteenkentälle että koulumaailmaan siitä, miten tunteet ja niiden säätely ovat osa oppimisen prosessia ja miten tämän tiedon avulla oppimista voidaan parhaiten tukea.

Hanna Järvenoja, Kristiina Kurki ja Tiina Törmänen

Oppimisen ja Koulutusteknologian Tutkimusyksikkö, Oulun yliopisto

Kirjasto joustavaksi oppimisympäristöksi – LET-maisteriopiskelijat harjoittelukoulun käytäntöjä kehittämässä

Uusi perusopetuksen opetussuunnitelma haastaa kouluja kehittämään oppimisympäristöjä, jotka edistävät vuorovaikutusta, osallistumista ja yhteisöllistä tiedon rakentelua. Tavoitteena on, että oppimisympäristöt muodostavat pedagogisesti monipuolisen ja joustavan kokonaisuuden. Yhtenä mielenkiintoisena kehittämiskohteena on koulukirjasto – sekä tilan että toimintakulttuurin osalta. Koulukirjaston ja kirjastonhoitajan muuttuva rooli osana oppimisympäristöjä ja monilukutaidon opettamista on harjoittelukoululle inspiroiva ja ajankohtainen aihe. Se herätti myös Oulun yliopiston Oppimisen ja koulutusteknologian tutkimusyksikön (LET) opettajien kiinnostuksen, sillä modernien joustavien oppimisympäristöjen pedagogisesti perusteltu kehittäminen on keskeinen osa kansainvälisen Learning, Education and Technology -maisteriohjelman sisältöjä.

Päätimme tehdä yhteistyötä ja antaa LET-opiskelijoille tehtäväksi suunnitella, miten Linnanmaan alakoulun kirjastoa voisi kehittää entistä avoimemmaksi ja joustavammaksi oppimisympäristöksi uusinta oppimisen tutkimusta ja teknologiaa hyödyntäen. Tiedonhaun lisäksi kirjastotilan tulisi mahdollistaa niin yhteisöllinen tiedon vaihtaminen ja ideoiden jakaminen kuin hiljainen yksilötyöskentelykin. Syksyn 2016 aikana neljä opiskelijajatiimiä tarttui haasteeseen ja lopputuloksena oli toinen toistaan luovempia ratkaisuehdotuksia.

LET-opiskelijaryhmän mielestä perinteisen koulukirjaston ja lukutaidon merkitystä ei tule vähätellä, mutta kirjastossa nähtiin paljon potentiaalia

myös muuhun toiminnallisuuteen. Esimerkiksi tilan avaaminen esittämisen ja osaamisen näyttämöksi sekä jopa tutkimusvälineiden ja tieteen estradiksi saivat kannatusta. Opiskelijoiden mukaan kirjasto tarvitsee vastuuhenkilöä, mutta perinteisen kirjastonhoitajan sijaan kirjastossa voisi työskennellä ennemminkin niin sanottu alkemisti, joka herättelee oppilaiden uteliaisuutta avaamalla tarinoiden, tutkimusongelmien ja kysymysten kautta sekä kirjallisuuden että tieteen tekemisen maailmaa.

Osa opiskelijoista halusi tarkastella kirjastoa fyysisenä tilana, joka tarjoaisi mahdollisuuden kohtaamisiin ja luovaa ajattelua ruokkiviin prosesseihin. Linnanmaan alakoulun kirjaston sisäpihan kattaminen talvipuutarhaksi ja oikean puun sisällyttäminen kirjastoon lisäisi opiskelijoiden mukaan niin oppilaiden kirjastossa viihtymistä kuin hyvinvointiakin.

Oppilaiden osallistamista kirjastonhoitoon pidettiin erinomaisena tapana vahvistaa niin oppilaiden vastuunkantokykyä kuin koko koulun yhteisöllisyyttä. Kirjasto koulun sydämenä nähtiin hyvänä kohtaamispaikkana myös koulun oppilaskunnan toiminnalle. Eräs ryhmä ideoi kirjastoon tiedon tuottamiseen ja jakamiseen soveltuva ”Live Feed”-teknologiaratkaisua. Tässä ideassa nähtiin potentiaalia, joten sen eteenpäin kehittelyä päätettiin jatkaa vielä kevätlukukaudellakin.

Keväällä 2017 kolmehenkinen LET-opiskelijajatiimi jatkoi Live Feed -ratkaisun eli virtuaalisen oppimisympäristön kehittelyä osana koulutusteknologian sivuaineopintoja ja tiiviissä yhteistyössä opettajien ja oppilaiden kanssa. Ideana oli neljässä

LET-opiskelijat esittelemässä koulukirjaston kehittämissideita Linnanmaan alakoululla. Kuva Minna 't Lam.

eri solussa ja kirjastossa sijaitsevien suurten näyttöjen aktiivinen hyödyntäminen jakamisen kulttuuriin vahvistamiseksi ja hyvän näkyväksi tekemiseksi. Toivon mukaan oppilaiden, opettajien ja opetus-harjoittelijoiden mahdollisuus osallistua olemassa olevan sisällön muokkaamiseen ja uuden sisällön tuottamiseen tulee mahdolliseksi jo ensi syksynä.

LET-opiskelijat saivat yhteistyön kautta käytännön koulumaailmaan liittyvän autenttisen haasteen, jonka ratkaisemiseksi he saivat soveltaa opinnoissa hankittua teoreettista tietoa oppimisen,

yhteisöllisen työskentelyn ja teknologian pedagogisen käytön prosesseista. Oulun yliopiston harjoittelukoulun ja LET-maisteriohjelman välistä yhteistyötä pidetään yllä ja kehitetään myös jatkossa.

Minna 't Lam

Oulun normaalikoulun suunnittelija

Niina Impiö & Essi Vuopala

Oppimisen ja koulutusteknologian tutkimusyksikkö

Barcelonassa hyvää jakamassa

Kun täältä Euroopan laitamilta lähdetään Barcelonaan, varataan menen tullen melkein päivä perille pääsemiseen. Niinpä ryhmämme Terho Granlund, Katrimaija Lehtinen-Itälä, Heikki Kontturi, Matti Mikkonen, Antti Peltonen, Kerttuli Saajoranta, Virpi Sivonen-Sankala ja Paula Vaskuri lähtivät reisin päälle tiistaina 1.11. Myöhään illalla saavuimme lämpimään, mutta pimenevään Barcelonaan. Siellä osallistuimme DIYLab-hankkeen The DIYlab Philosophy at School and University to Foster Student Agency and Collaborative Learning päätöskokoukseen 2.–4.11.2016.

Keskiviikkoamuna Paula ja Antti sekä Prahin ja Barcelonan yliopistojen edustajat pitivät hankkeen kirjaamisiin liittyvän kokouksen. Me opettajat saimme sivustaa itseämme perehtymällä Barcelonan mahtavaan kulttuuriintiin. Kun ajan käyttää suunnitelmallisesti, ehtii nähdä niin La Sagra da Familian,

Park Guelin, Meriakvaarion kuin Casa Milanin.

Vierailua isännöivä Barcelonan yliopiston professoripariskunta Juana M. Sancho Gil ja Fernando Hernandez-Hernandez oli kutsunut koko joukon kotiinsa ja tarjosi siellä vieraanvaraisen illallisen.

Torstai oli varattu tutustumiselle Escola Virolai-kouluun. Siellä oli otettu vaikutteita Oulun Linnanmaan oppimisympäristöajatuksista ja uusi, 2014 valmistunut yläkoulun puoli olikin tuttua modernia arkkitehtuuria lasiseinineen ja muunneltavine työtiloineen. Vihreänä kouluna myös kompostointi ja kasvimaanhoito kuuluivat opetukseen. Oppainamme toimivat koulun abiturientit, jotka esittelivät kouluun sujuvalla englannin kielellä. Ilahduttavinta oli koulun iloinen ja innokas ilmapiiri sekä selvästi aistittavissa olevat hyvät suhteet oppilaiden ja opettajien välillä.

Perjantaina oli varsinainen matkamme päätar-

Terho, Kerttuli, Heikki, Virpi, Kati ja Fernando kertomassa DIYLab-projektin kokemuksista. Kuva Paula Vaskuri.

koitus, kansainvälinen symposium, jossa juhlapuhujat, projektissa mukana olleet yliopistot, koulut sekä opiskelijat saivat kertoa kokemuksiaan Do it yourself -ideologiasta käytännössä. Puitteet olivat kopeat, sillä MACBA eli Barcelonan modernin taiteen museo tarjosi auditoriossaan hyvät ja toimivat tilat. Simultaanitulkkaus espanjasta englanniksi ja päin vastoin puhujan mukaan toimi moitteettomasti. Täytyi vain ihailla tulkkajaajien loistavaa ammattitaitoa välittää kulloisenkin puhujan keskeisin viesti välittömästi kuulijan korvaan. Kymmentuntinen rupeama koetteli niin tulkkeja kuin kuuntelijan korvia, mutta päivän anti oli arvokas.

Puhujina oli isäntiemme yhteistyökumppaneita vuosien varrelta muun muassa Buenos Airesista, Portugalista, Missouriista, Gironasta ja Isosta-Britanniasta. Kaikkia yhdisti uudenlaisen opiskelutavan tutkiminen: Narration and creativity; Teaching and learning in the Digital societies; DIYLab digital ob-

jects as ways of reflecting upon learning; DIYLab as vehicle for making the shift in teacher education to understanding the role of the learner; Effects of collaborative learning; Educational making and social impact; What's DIY got to do with it?

Tapahtumassa saimme hyviä kokemuksia toinen toisensa jälkeen ja tietenkin me projektilaiset pääsimme kertomaan kuluneista parista vuodesta sekä paneelissa että pyöreässä pöydässä. Meistä tuntui, että uusi OPS oli tuonut jo valmisteluvaiheessa nämä teemat työhömmä ja kynnyksille kokeilla uutta oli ollut matalampi kuin Tsekissä ja Espanjassa, joissa oli vanhakantaisempi opetuksen kulttuuri. Nyt kuitenkin kaikki jaoimme yhteisen innostuksen ja onnistumisen kokemukset. Hieno yhteinen retki monessa mielessä.

Kerttuli Saajoranta

Vastuulliseen toimijuuteen kasvattaminen globaalissa kansalaisyhteiskunnassa

Opetushallitus myönsi määrärahan Oulun normaalikoululle Glokaalinorssi-hankkeen toteuttamiseen vuosina 2015–2016. Hanke päättyi vuodenvaihteessa. Hankkeessa pyrittiin vahvistamaan interkulttuurisen koulun oppilaiden identiteettiä maailmankansalaisina hyödyntämällä koulussa läsnä olevaa kulttuurista moninaisuutta. Yhtenä tavoitteena on ollut kotikansainvälisyyden toteuttaminen ja edistäminen opetuksessa, opetusharjoittelussa ja

opetussuunnitelmatyössä sekä koulun kielellisen ja kulttuurisen rikkauten hyödyntäminen.

Glokaalinorssi-hankkeessa asetettiin tavoitteeksi toimivien vuorovaikutusmallien luominen ja kehittäminen eri kulttuureita edustavien huoltajien ja koulun henkilökunnan välille. Tähän tavoitteeseen pyrittiin toteuttamalla maahanmuuttajataustaisille huoltajille kaksi lukukauden mittaista vanhempainkoulua, joista toinen järjestettiin Linnanmaalla ja

toinen Koskelassa. Vanhempainkouluista laadittiin seikkaperäiset raportit. Vanhempainkoulut osoittivat, että kouluissa on aiheellista kiinnittää erityistä huomiota maahanmuuttajataustaisten vanhempien ja koulun väliseen viestintään. Tiedottamisessa on tärkeää huomioida sekä viestien tavoitettavuus että kielellinen selkeys. Kaikkiin kodin ja koulun tapaamisiin on tärkeää pyytää tarvittaessa mukaan tulkki. Vain näin voimme huolehtia siitä, että maahanmuuttajataustaiset vanhemmat ovat yhdenvertaisessa asemassa muiden vanhempien kanssa. Kouluissa on myös hyvä järjestää aihesisällöltään ja kielellisesti haasteellisten vanhempainiltojen rinnalla oma selkokieellinen tilaisuus, jossa varataan riittävästi aikaa laadukkaaseen tulkkaukseen.

Hankkeessa pyrittiin myös vahvistamaan Oulun normaalikoulun oppilaiden kansainvälistä verkostoitumista ja kulttuurista ymmärrystä vastavuoroisten vierailujen ja verkkopohjaisen yhteistyön avulla. Tämä Glokaalinorssi-hankkeen tavoite on toteutunut yläkoulussa, jossa Oulun normaalikoulun yläkoulun oppilaat tekivät opintoretken Lontooseen ja Cambridgeen ja vierailivat St. Mary's Schoolissa. Yläkoulun oppilaiden lisäksi matkaan osallistui myös lukion oppilaita. Vierailun tavoitteena oli perehtyä opiskeluun, oppimiseen ja oppimisen itsesäätelyyn

ohjaamiseen erilaisissa koulukulttuureissa teemalla "Skills for life".

Glokaalinorssi-hankkeen tavoitteet saavutettiin hyvin. Hankkeen suurimmat vaikutukset näkyvät koulun toimintakulttuurissa. Kotikansainvälisyys on aiempaa näkyvämpää koululuokissa. Oppilaat tietävät, mitä kaikkia kieliä puhutaan äidinkielenä heidän luokassaan ja opettajat hyödyntävät luokassa läsnä olevaa monikulttuurisuutta opetuksessaan, koulun juhlakulttuurissa ja päivänavauksissa.

Seija Blomberg, FT

Perusopetuksen ja Koskelan rehtori

Majakka kokoaa kehittämiskouluja

Majakka-kehittämiskouluverkoston toiminta on jatkunut kuluneena lukuvuonna sekä alueellisesti että valtakunnallisesti. Oulussa järjestettiin syyskuussa verkoston alueellinen tapahtuma, jossa jaettiin toimivia käytänteitä ja tarkasteltiin koulujen kehittämistoiminnan tilaa. Pohjoisen alueen Majakka-alue tapaamisessa helmikuussa koulut esittelivät kehittämistyötä ja onnistumisiaan messuhengessä. Koulumme esitteli messuilla koulukirjaston kehittämistä sekä INTO – innovatiivinen ja taitava oppija käsitöissä -hanketta.

Huhtikuuisessa valtakunnallisessa kehittämiskouluverkoston seminaarissa Helsingissä tavoitteena oli oppia, kehittyä ja verkostoitua. Seminaarissa esiteltiin myös kehittämiskouluverkoston jatkotyöskentelyä. Kevään aikana koulullamme on pohdittu koulumme roolia kehittämiskouluverkostossa. Koulumme tulee jatkossakin verkostoitua aktiivisesti kentän koulujen ja opetuksen järjestäjien kanssa. Majakka-kehittämiskouluverkoston tavoitteissa ollaan siirtymässä kehittämistoiminnan tulosten levittämiseen, joka mahdollistaa myös

Koskelan koulukirjastovirkailijat esittelemässä koulun kirjastotoimintaa alueellisilla Majakka-messuilla. Kuva Minna 't Lam.

koulumme erilaisten kehittämistoimintojen tulosten jakamisen laajalle verkostolle.

Jaana Anttonen, Hennariikka Kangas, Erja Pohjolainen ja Kerttuli Saajoranta

Lukutaidon näkyvyyteen panostaminen Linnanmaan ja Koskelan alakouluissa

Suomi on ollut yksi lukutaidon kärkimaita, mutta viimeisimmät tulokset ovat olleet huolestuttavia: valtakunnallisesti tarkasteltuna heikkojen lukijoiden määrä on Suomessa lisääntynyt ja huippulukijoiden määrä on vähentynyt. Valtakunnallinen tilanne ja huoli lukutaidon heikentymisestä sekä lukemisen määrän vähentymisestä sai Linnanmaan ja Koskelan alakoulujen kirjastotyöryhmät ryhtymään yhteistuumin toimiin, joilla lukutaidot ja niiden merkitys tuodaan näkyvästi esille normaalikoulun arjessa. Tuloksena syntyi Norssin alakoulujen yhteinen Lukutaitotiimi, joka on kokoontunut vuoden kuluessa säännöllisesti. Tiimin tavoitteena on suunnitella, kehittää ja toteuttaa koulukirjastojen toimintaa uuden opetussuunnitelman tavoitteita tukevana koko koulun yhteisenä oppimisympäristönä.

Keskeisimpinä kehittämiskohteina Lukutaitotiimi näkee lukudiplomin suorittamisen tehostamisen ja oppilaiden osallisuuden vahvistamisen erityisesti koulukirjaston toimintaan osallistumisessa. Oppilaiden kirjastovirkailijatoimintaa halutaan jatkaa ja kehittää lukuvuosina 2015–2016 ja 2016–2017 saatujen erinomaisten kokemusten perusteella. Koulukirjastoissa toimivien lukutaito-opettajien tehtävissä ja toimenkuvassa Lukutaitotiimi näkee keskeisenä koko koulun tasolla tapahtuvan kirjallisuuskasvatuksen ja siihen resursoimisen.

Lukutaitotiimin yhtenä visiona on, että tulevaisuudessa perusopetuksen opetusharjoitteluun sisällytettäisiin lukutaitoihin liittyviä oppituntien toteutuksia ja opiskelijaryhmissä organisoituja tee-

matapahtumia (esimerkiksi MKT:n muu koulutyöskentely). Tätä pilotoivat onnistuneesti Linnanmaan alakoululla Aila Hartikainen ja Auli Siitonen keväällä 2017. Lisäksi monilukutaito halutaan sisällyttää jokaiseen monialaiseen oppimiskokonaisuuteen.

Erityisen tärkeänä Lukutaitotiimi pitää yhteistyön vahvistamista Oulun kaupungin koulukirjastoverkoston, lähikirjastojen ja Kirjastoreitti-toiminnan kanssa. Koulumme onkin osallistunut aktiivisesti esimerkiksi Oulun kaupungin kirjaston kirjallisuudiplomin uudistamiseen, ja jatkossa koulussamme suoritetaan samaa diplomia muiden Oulun kaupungin koulujen kanssa. Eräänä konkreettisena esimerkkinä yhteistyöstä on yläkoululaisille tarkoitetun sähköisen lukudiplomisovelluksen ”Diplomilukija” toteuttaminen opiskelijatyönä Tietojenkäsittelytieteiden laitoksen kanssa. App Storesta löytyvän sovelluksen testikäyttäjinä oli myös Norssin yläkoulun oppilaita.

Kuluneena vuonna jatkettiin yhteistyötä myös yliopiston informaatiotutkimuksen Lasten ja nuorten kirjastopalvelut -kurssin opiskelijoiden kanssa. Opiskelijat järjestivät kirjavinkkausta valtakunnallisen Lukuviikon aikana molemmissa alakouluissa. Aiheeseen ja pedagogiseen lähestymiseen johdattivat Linnanmaan alakoulun opettajat Johanna Jarva ja Elisa Vänntilä.

Aila Hartikainen, Marianna Junes ja Auli Siitonen
lukutaito-opettajat

Minna ’t Lam
suunnittelija

Lukemisen iloa Lukulauantaina Linnanmaan alakoululla. Kuva Minna ’t Lam.

Emilia Orava, Matias Myllymäki, Hertta Homanen ja Auri Myllylä esittelemässä maskottikilpailun voittajaitia johtoryhmälle. Kuva Minna 't Lam.

Yhteistyöstä viestivää viestintää

Science with Arctic Attitude

Oulun yliopisto on uuden strategian yhteydessä toteuttanut brändi uudistusta, jonka tavoitteena on viestiä Oulun yliopiston uudistumiskykyisestä asenteesta ja ainutlaatuisuudesta yhtenä maailman pohjoisimmista yliopistoista. Oulun yliopiston logon ja visuaalisen ilmeen muutoksen myötä myös Oulun normaalikoululle on tehty uusi logo ja yliopiston ilmeen mukaiset asiakirjapohjat.

Yliopiston visuaalisen ilmeen muuttuminen toimi syykkeenä myös koulumme nettisivujen eli Norssiportin uudistusprosessia varten. Opettajille tehdyn kyselyn, yliopiston linjausten ja muuttuneiden tarpeiden perusteella koulumme nettisivuja on tieto- ja viestintäteknologian (TVT) työryhmä selkeyttänyt ja päivittänyt. Tavoitteena on saada nettisivuille ajantasaistettua tietoa toiminnastamme niin koulumme henkilökunnalle kuin huoltajille ja muille yhteistyökumppaneille.

Maskotti

Kuluneen vuoden aikana koulussamme järjestettiin kaikille peruskoulun oppilaille ja lukiolaisille avoin maskottikilpailu. Kilpailun tavoitteena oli keksiä ja suunnitella koululle maskotti, joka tulee näkymään ja elämään koulun toiminnassa ja viestinnässä kuten järjestysääntöjen havainnollistamisessa. Oppilaskuntien hallitukset olivat apuna kilpailun organisoimisessa ja arviointiperusteiden laatimisessa.

Kilpailun voittajatyöksi valittiin Anni Pikkaraisen (8a) suunnittelema ja tekemä hahmo, joka sai nimikilpailun päätteeksi nimen Onkkis. Stipendillä palkittu Anni on tehnyt toivomustemme mukaan maskotista erilaisia versioita eri käyttötarkoituksia varten. Uuden maskotin voi nähdä seikkailemassa myös tämän toimintakertomuksen kannessa ja sisäsivuilla.

Norssin esittelyvideo ja some

Viime syksynä koulullamme kuvattiin koulumme ikiomaa esittelyvideota, joka sai ensi-iltansa Maailman Suurimmassa Vanhempainillassa 18.1.2017. Esittelyvideon traileri löytyy koululle vastikään perustetulta YouTube-kanavalta (<https://www.youtube.com/watch?v=TRKcZyZEwGY>). Varsinainen vajaan kolmen minuutin mittainen englanninkielinen esittelyvideo ei ole vielä tässä vaiheessa julkisessa jaossa internetissä, mutta norssilaiset voivat esittää sitä eri tapahtumissa ja tilaisuuksissa.

Koulumme on hiljalleen viritäytymässä muutenkin sosiaalisen median viestinnän saralle. Oulun norssia voi seurata niin Twitterissä (@onkoulu) kuin Facebookissakin. Osalla opettajista on myös omia luokka- tai ainekohtaisia blogeja. Lukion oppilaskunta on varustautunut ikimalla Instagram- ja Snapchat-tileillä (@onkhallitus). Viestittelemisiin!

Minna 't Lam

suunnittelija, oppimisympäristöt

2. Perusasteen luokat 1–6 Koskela

Koskelan kouluvuoden varrelta

Koskelan neljäs kouluvuosi alkoi perinteisen pihatapahtuman merkeissä elokuun viimeisenä lauantapäivänä. Pihatapahtumaa suunnitellamme uskoimme ja luotimme loppukesän kauniiseen säähän, jota aurinko iloisesti lämmittää. Näin ei kuitenkaan tänä vuonna ollut, vaan viime hetkessä jouduimme siirtämään tapahtuman sisätiloihin. Koulun tilat osoittautuivat kuitenkin toimiviksi ja mieluisasta pihatapahtumasta tuli aiempien vuosien tapaan iloinen ja mieliinpainuva koulupäivä. Pihatapahtuman yhteydessä järjestimme myös perinteisen hyväntekeväisyyskävelyn. Tällä kertaa se toteutettiin yhteistyössä Unicefin kanssa. Oppilaat kävelivät sponsoriensa tuen turvin Afrikan lasten koulunkäynnin edistämiseksi. Koskelan oppilaiden keräämillä rahoilla Unicef voi hankkia kouluvihot ja kynät 3311 afrikkalaiselle lapselle! Kiitos tuestanne!

Syksyllä laadimme Opetushallituksen uuden ohjeistuksen mukaiset järjestyssäännöt Koskelan yksikköön. Huoltajat ja oppilaskunta kommentoivat opettajien laatimaa luonnosta järjestyssäännöiksi. Lopullisiin järjestyssääntöihin lisättiin oppilaskunnan rehti ehdotus siitä, että ollessaan välitunnilla oppilas ottaa mukaan kaikki halukkaat peleihin ja leikkeihin. Järjestyssäännöt ovat osoittautuneet selkeiksi ja toimiviksi. Niiden toimivuutta seurataan jatkuvasti ja tarvittaessa niitä päivitetään. Koskelan järjestyssäännöt vahvistettiin Oulun normaalikoulun johtokunnan kokouksessa marraskuussa 2016.

Taakse jäävä kouluvuosi on ollut pedagogisesti merkittävä. Aloimme noudattaa perusopetuksen uutta opetussuunnitelmaa elokuussa 2016 alakoulun kaikilla vuosiluokilla. Opetussuunnitelma on tuonut pedagogiikkaan ja koulun toimintakulttuuriin muiden muassa monialaiset oppimiskokonaisuudet, oppimista tukevan arviointikulttuurin sekä laaja-alaisen osaamisen, josta esimerkkeinä voisi mainita kulttuurisen osaamisen, vuorovaikutuksen ja ilmaisuuden sekä monilukutaidon. Uuden opetussuunnitelman vaikutus on näkynyt monin tavoin myönteisesti koulun toimintakulttuurissa. Oppimisympäristöjä on kehitetty vastaamaan pedagogisen toiminnan muutoksia. Oppilaiden hyvinvointiin ja toimintakykyyn on kiinnitetty erityistä huomiota. Koskelassa on koottu systemaattisesti tietoa oppilaiden ja henkilökunnan hyvinvoinnista Move-mittausten, KiVa koulu -mittausten ja hyvinvointiprofilin avulla. Koottu palaute auttaa henkilökuntaa kehittämään edelleen koulun toimintaa oppilaiden

hyvinvointia edistäväksi.

Oulun normaalikoulu on Liikkuva koulu. Liikkuva koulu -hankkeen myötä Koskelassa osa välitunneista on niin sanottuja pitkiä välitunteja, jolloin oppilailla on mahdollisuus hyödyntää uusia monipuolisia liikuntavälineitä ja osallistua ohjattuun välituntiliikuntaan. Koskelassa oppilaita pyritään innostamaan sekä aktiivisiksi liikkujiksi, mutta samalla myös aktiivisiksi lukijoiksi ja kirjallisuuden suurkuluttajiksi. Oppilaiden lukuintoa pyritään tukemaan hyvin toimivalla koulukirjastolla, jota kehitetään yhdessä oppilaiden kanssa. Koulun 6. luokkalaiset oppilaat ovat ansiokkaasti huolehtineet kirjastotoiminnasta, vetäneet lukutuokioita sekä huolehtineet kirjavinkkauksista nuoremmille oppilaille.

Koskelan oppilaille tuli yllätyksenä alkusyksystä Terva-Toppilan koulun lakkauttaminen ja koulun muuttuminen Merikosken koulun Merituulen yksiköksi. Tämä on iso muutos Koskelan oppilaille, joista suurin osa on aiempina vuosina jatkanut koulunkäyntiään Terva-Toppilassa. Nyt luokat hajaantuvat osan oppilaista jatkaessa erikoisluokilla, osan jatkaessa Oulun normaalikoulun Linnanmaan 7–9 yksikössä ja suurimman osan jatkaessa Merikosken koulussa. Siirtyminen yläkouluun on tutkimusten mukaan oppilaille mieluista ja pian he löytävätkin uudet kuviot ja mukavat kaverit uudessa ympäristössä. Näin uskon käyvän tänäkin vuonna.

Koulu tarvitsee laajaa verkostoa toimiakseen hyvin. Koskelassa antoisaa yhteistyötä on tehty Koskela-Toppila suuralueen yhteistyöryhmän aktiivien kanssa Tiktaalissa, koulun toimintaa tukevassa

Vanhempaintoimikunta Kimpassa, Majakka-verkostossa, kerhotoiminnassa, kouluterveydenhoidossa, oppilashuollossa, kiinteistönhoidossa, kouluruokailussa, siivoustoiminnassa ja iltapäivätoiminnassa. Sydämeellinen kiitos teille kaikille, jotka olette auttaneet Koskelan henkilökuntaa onnistumaan ja menestymään työssään! Apunne ja tukenne on ollut meille merkityksellistä.

Lopuksi haluan kiittää koulumme henkilökuntaa, oppilaita, huoltajia ja opiskelijaopettajia ku-

luneesta lukuvuodesta. Te olette se porukka, josta muodostuu Koskelan ainutlaatuinen yhteisöllinen ilmapiiri ja henki. Siitä lämmin kiitos teille kaikille! Sydämeistäni toivon, että kesästäne tulee riemukas ja rentouttava, lämmin ja voimaannuttava! Hyvää kesää!

Seija Blomberg, FT

Perusopetuksen ja Koskelan rehtori

Vanhempaintoimikunta Kimppa

Koskelan koulun 46 toimintavuoden aikana kouluun on syntynyt vahva ja voimakas yhdessä tekemisen ja yhteen hiileen puhaltamisen kulttuuri. Vanhemmat ovat halunneet aktiivisesti rakentaa parempaa huomista Koskelan oppilaille yhdessä koulun henkilökunnan kanssa. Yhteistyön edistämiseksi huoltajat perustivat vuonna 1993 vanhempaintoimikunnan, jota aluksi kutsuttiin Linkiksi ja vuodesta 2000 alkaen Kimpaksi. Kimpan tavoitteena on koota koulun vanhemmat yhteen ja toimia vanhempien vaikutuskanavana Oulun normaalikoulun Koskelan yksikössä.

Kimppa aloitti lukuvuoden 2016–2017 perinteisesti pihatapahtumassa. Pihatapahtumassa 5.-luokkalaiset keräävät rahaa 6. luokan syksyllä pidettävää leirikoulua varten. Kimppa puolestaan myi tilaisuudessa kahvia ja pullaa sekä arpoja. Yhtenä suosikkinumeroa pihatapahtumassa oli Potnapukka-ajelu, jonka järjestämisestä Kimppa on vastannut. Sää ei tänä vuonna suosinut pihatapahtumaa, mutta oppilaita ja heidän vanhempiaan ja sukulaisiaan oli silti paikalla sankoin joukoin.

Kimpan aktiivijäsenet aloittivat uuden perinteen Koskelassa järjestämällä lokakuussa 2014 oppilaille ja huoltajille Halloween-tapahtuman koulun liikuntasalissa. Tilaisuus järjestettiin kolmatta kertaa lokakuussa 2016 ja Halloween-ilotteluun osallistui lähes 300 oppilasta, huoltajaa, koulun henkilökuntaa sekä opiskelijaopettajia. Tilaisuudessa 5.-luokkalaiset kartuttivat leirikouluhastoaan myymällä virvokkeita ja karamelleja. Huoltajat paistoivat popcornia ja pyörittivät hattaroita. Ulkopuolinen dj huolehti musiikista ja opiskelijaopettajat sekä kimpपालaiset tekivät halukkaille kasvomaalauksia. Kimppa lahjoitti Halloween-tuoton 5.-luokkalaisille syksyllä 2017 tehtävää leirikoulua varten.

Syksyllä 2016 Kimppa haki Vakuutusyhtiö Poh-

KIMPPA

jantähden raha-avustusta, jonka tarkoitus oli edistää koulujen liikunnallisuutta ja kannustaa lapsia liikkumaan. Työnimenä projektilla oli ”Sirkus liikuttaa” ja sen tavoitteena oli tuoda sirkus harrastuksena oppilaiden saataville ja tutuksi. Pohjantähti myönsi avustuksen Kimpan Sirkus liikuttaa -projektille. Keväällä 2017 suuri osa koulun opettajista osallistui Oulun Tähtisirkuksen sirkusvälineiden ajokorttikoulutukseen, joka opastaa sirkusvälineiden turvalliseen käyttöön. Projektia jatketaan hankkimalla koululle harrastesirkusvälineet, jotka ovat käytettävissä liikuntatunneilla sekä mahdollisesti koulun jälkeen kerhoissa ja koulun tapahtumissa.

Kimppalla on Facebook-sivut osoitteessa <https://www.facebook.com/KoskelanKoulun-Kimppa>, joiden kautta Kimppa tiedottaa aktiivisesti tulevista tapahtumista. Sivuilla on myös nähtävissä vuosikello, johon on listattu kaikki vuoden tapahtumat ja Kimpan kokoukset. Vanhempaintoimikunnan tavoitteena on tukea koulun toimintaa Pikkuparlamentilta ja koulun henkilökunnalta

tulevien ehdotusten pohjalta. Lukuvuoden päätöstilaisuudessa Kimppa jakaa vuosittain viisi reilun kaverin stipendiä 1., 3., ja Valo-luokan oppilaille.

Vanhempaintoimikunta Kimppa on osallistumista, vaikuttamista, koulun työn tukemista ja aktiivista koulutyössä mukanaoloa. Kimpan toiminta perustuu vapaaehtoisuuteen ja se on avointa kaikille vanhemmille. Lukuvuonna 2016–2017 Kimpan puheenjohtajana toimi Tanja Sauvola, sihteerinä

Susanna Kangas ja rahastonhoitajana Juha Waulu. Muita vanhempaintoimikunnan aktiivijäseniä olivat Kirsi Harju, Jaana Karhu, Suvi Lukkarila, Virpi Sirola, Katri Tenetz, Pete Tikkanen ja Päivi Tossavainen.

Kimpan aktiivivanhemmat

Pikkuparlamentin terveiset

Oppilaskuntatoiminta on yksi keskeinen lasten ja nuorten osallistumista sekä vaikuttamista edistävä lakiin perustuva toimintamuoto. Koulun oppilaat tai opiskelijat muodostavat oppilaskunnan, jota johtaa sen yhteisesti valitsema hallitus. Oppilaskunnan tehtävänä on kehittää kouluyhteisön toimintaa ja vaikuttaa oppilaita koskeviin kysymyksiin. Oppilaskunnalla on merkittävä rooli kouluyhteisön yhteishengen luomisessa ja oppilaiden osallisuuden edistämiseksi.

Koulussamme toimii oppilaskunnan hallitus, Pikkuparlamentti, joka koostuu 2.–6.-luokkalaisista oppilaista. Jokaiselta luokalta oppilaskuntaan äänestetään varsinainen jäsen ja varajäsen. Tänä lukuvuonna oppilaskunnan hallituksen toiminta alkoi perustamiskokouksella, jossa valittiin puheenjohtajaksi Auri Myllylä ja varapuheenjohtajaksi Hertta Homanen.

Oppilaskunta on osallistunut koulumme päätöksentekoon ja toimintaan monin tavoin. Tänä vuonna Pikkuparlamentti on esimerkiksi organisoinut koulumme maskottikilpailun sekä parhaillaan menossa olevan pihasuunnitelmakilpailun.

Yksi Pikkuparlamentin tärkeistä verkostoitumismuodoista on yhteiset kokoukset Linnanmaan eri yksiköiden kanssa. Osallistuminen Norssivaltuuston ja Norssihallituksen kokouksiin onkin yksi merkittä-

Pihasuunnitelmakilpailun satoa. Kuva Anu Malm.

vä yhteistyömuoto yksiköiden välillä. Valtakunnallisesti tärkeä yhteistyömuoto on oppilaskuntapäivät, jotka keräävät yhteen normaalikoulujen oppilaskuntia ympäri Suomea. Tänä vuonna oppilaskuntapäivät pidettiin Oulussa, ja niiden järjestäminen olikin merkittävä yhteinen ponnistus eri yksiköiden välillä.

Anu Malm

ohjaava opettaja

Koskelan kuorovuosi tervatonttuina

Koskelan koulun kuorolla on ollut vilkas toimintavuosi. Sitä ovat sävyttäneet monet esiintymiset koulun tilaisuuksissa ja juhlissa, muun muassa päivänavauksissa ja lukukausien päätöstilaisuuksissa. Joulukuussa kuoro vieraili läheisessä vanhusten palvelukodissa, jossa esitettiin jouluohjelmistoa ja laulettiin joulun yhteislauluja asukkaiden kanssa. Lukuvuoden aikana kuorossa on laulanut runsaat 30 oppilasta luokilta 2–6 ja harjoituksia on pidetty

kerran viikossa. Kuoronjohtajana on toiminut lehtori Marja Koskivirta.

Lukuvuoden aikana kuoro on saanut kulkea Tervatonttu Toivo -kirjan mukana. Se on kirjailija Päivi Honkakosken uusin kirja, ja joulukuussa kuoro esiintyi sen julkistamistilaisuudessa kaupunginkirjaston Pakkala-salissa. Tilaisuudessa laulun säveltäjä Anna Hyyryläinen säesti kuoroa kitaralla kuin myös kuorolaisista koottu soitinryhmä.

Yhteistyö sai jatkoa toukokuussa, kun Tervatonnttu Toivo -laulu äänitettiin koululla ja kuvattiin Turkan-saaren ulkoilmamuseossa, jonka nettisivuilla video on jatkossa näkyvillä. Äänittäminen ja videointi tuntuivat tehtävinä ensin helpoilta, mutta pyrkiminen mahdollisimman hyvään lopputulokseen on ollut kuorolaisille vaativa ja hieno oppitunti siitä, kuinka laatuun satsaaminen vaatii pitkäjänteistä ponnistusta.

Video sai ensiesityksen Rotuaarilla Oulun Päivien yhteydessä 17.6.2016 ja se on saanut kunnian olla mukana yhtenä Lasten Kulttuurikaupunki Oulu

-tapahtumana. Kesäisen tilaisuuden päätteeksi kuorolaiset esittivät Tervatonnttu-laulun kauppatorin rannassa ja toivottivat samalla tervaveneet tervetulleiksi satamaan.

Kuoro aloitti keväällä Suomi 100 vuotta -lauluohjelmiston harjoittamisen tähtäimessään syksyn juhlatilaisuudet. Yksi näistä lauluista kuultiin jo kuoron esityksenä koulun kevätjuhlassa.

Marja Koskivirta

Koskelan kuoronjohtaja

Oulun normaalikoulu liittyi mukaan Liikkuva koulu -hankkeeseen

Oulun normaalikoulu liittyi mukaan Liikkuva koulu -hankkeeseen keväällä 2016. Koululle perustettiin Liikkuva koulu -tiimi, joka teki kartoituksen silloisesta tilanteesta. Kartoituksen jälkeen tiimi teki toimintasuunnitelman, jolla haettiin aluehallintovirastosta avustusta koulun toiminnan kehittämiseen. Syksyllä tuli päätös hakemuksen läpimenosta ja käytännön toimiin voitiin ryhtyä. Rahoilla hankittiin Koskelan pihalle kaksi palloseinää, hämähäkki-keinu ja normaali kahdenistuttava keinu. Varsinkin hämähäkki-keinu on saavuttanut vankan suosion.

Syksyllä 2016 Koskelassa muutettiin Liikkuva koulu -hengessä koulupäivää liikunnallisemmaksi sisällyttämällä päivään kaksi kolmenkymmenen minuutin välituntia. Halukkaita oppilaita valittiin Välkäri-koulutukseen ja Pohjois-Pohjanmaan Liikunta

ry koulutti heidät toimimaan välituntiliikuttajina. Koululle hankittiin välituntiliikuntavälineitä, joista rakennettiin koulun varastoon välituntiliikuntavarasto.

Keväällä 2017 avattiin pitkällä välitunneilla välituntiliikuntavarasto ja Välkäri-toiminta lanseerattiin. Oppilaat voivat lainata pitkällä välitunneilla erilaisia liikuntavälineitä ja Välkärit liikuttavat halukkaita oppilaita erilaisilla liikuntaleikeillä.

Kevään aikana koulussa ryhdyttiin suunnittelemaan pihamaalauksen uusimista ja Pikkuparlamentti järjesti aiheesta suunnittelukilpailun. Oppilaat suunnittelivat luokassa pihamaalauksia ja Pikkuparlamentti järjesti Vappuriehan yhteydessä äänestyskilpailun parhaiden suunnitelmien kesken. Parhaat suunnitelmat on tarkoitus toteuttaa koulun pihalle

Välituntiliikuttajat liikuttavat oppilaita pitkillä välitunneilla. Kuva Jani Polvinen.

mahdollisesti jo kevään aikana. Liikkuva koulu -tiimi osallistuu myös koulun pihamaalausten kehittämiseen.

Jani Polvinen

Koskelan kuudennet luokat leirikoulussa

Keskiviikkona 24.8.2016 koitti se kauan odotettu päivä, kun vajaa 40 Koskelan koulun oppilasta opettajineen hyppäsi bussin kyytiin suuntana Keski-Suomen Kannonkoski ja siellä Piispalan leirikeskus. Ihan hyppimällä ei leirikoulurahoitus ollut järjestynyt, vaan luokat olivat puolentoista vuoden ajan tehneet tiivistä yhteistyötä muun muassa järjestämällä myynnin koulun perinteiseen pihatapahumaan, organisoiden ohjelman ja myynnin koulun Halloween-tapahtumaan sekä lisäksi myymällä lukuisia määriä keksirasioita ja tiskirättejä. Näin hyvään lopputuloksen pääseminen oli tulos onnistuneista ”kolmikantaneuvotteluista”, joissa luokanlehtoreiden ja oppilaiden lisäksi oli mukana innostunut joukko oppilaiden vanhempia.

Piispalan leirikeskus vastaanotti meidät lämpimästi. Vastassa oli reippaita asiantuntijoita, jotka jakoivat luokat ryhmiin ja leirikoulun ohjelmaosuus pääsi käyntiin. Yhteensä kolmen leirikoulupäivän aikana oppilaat saivat kokemuksia uinnista ja saunomisesta niin leirikeskuksen rantasaunassa ja jo kylmenneessä Kivijärvestä kuin leirikeskuksen uimahallissakin. Oppilaat pääsivät tutustumaan GPS-suunnistukseen leirikeskuksen kauniilla mäntykankailla ja rasteja etsiessä tuli luontoliikuntaa kuin

huomaamatta. Omaa kuntoaan pääsi testaamaan myös keilaamalla ja tarkkuutta leikkimielisellä ilma-aseella ampumisella. Entisajan valokuvauksesta oppilaat saivat kokemuksen, kun jokainen pääsi kuvaamaan Camera obscura -menetelmällä.

Leirikoulun viimeinen päivä koitti aurinkoisena. Heti aamusta saimme tietopaketin kanoottiin melomisesta, minkä jälkeen oppilaat pääsivät itse kanootteihin. Siinä vaadittiinkin hyvää yhteistyötä päästä eteenpäin, kun ”toinen soutaa ja toinen huopaa”. Alkumutkittelujen jälkeen kukin kanoottipari tai -ryhmä pääsi nauttimaan vesillä melomisesta täysin tyyneillä ja aurinkoisella järvellä.

Päivät täyttyivät runsaasta ohjelmasta ja välillä käytiin syömässä maittavia aterioita leirikeskuksen ruokalassa, jonne mennessä ja sieltä tullessa oppilaat mutkitellen kävelivät ja juoksivat pitkiäkin lenkkejä, sillä Pokemon Go -pelihahmojen keräily oli juuri tuolloin kuumimmillaan.

Kuvia löytyy osoitteesta <https://owncloud.norssi.fi/index.php/apps/gallery/public/agx4gqfmVXWEriX#Piispala-2016>.

Marja Koskivirta ja Mika Ruikka

Melominen on yhteistyötä. Kuva Mika Ruikka.

Koskelan kirjastovirkailijat kiireisiä!

Tänä vuonna Koskelan koulun kirjastossa on tahtunut paljon uutta. Kirjastossa on toiminut seitsemän kirjastovirkailijaa kuudennelta luokalta. Kirjastovirkailijat ovat kuunnelleet luokan 1–2c oppilaiden lukemista, lainanneet ja palauttaneet kirjoja, laittaneet palautetut kirjat hyllyihin, järjestelleet kirjastoa, huolehtineet sen siisteydestä, auttaneet lainaamisessa sekä järjestäneet kirjavinkkauksia.

Alkuvuodesta kirjastovirkailijat pääsivät mukaan Pohjois-Suomen opettajille suunnattuun Majakka-tapahtumaan. Siellä he esittelivät koulukir-

jaston toimintaa ja kaikkea, mitä he olivat tehneet. Osastomme sai osallistujilta erinomaista palautetta, ja aika moni aikoi toteuttaa samanlaista toimintaa omassa koulussaan.

Koulukirjastoomme on tullut uusi, sähköinen palautusjärjestelmä. Lisäksi oppilaat voivat lainata koulukirjastosta Outi-kirjastokortilla. Kirjastovirkailijat saavat vuoden päätteeksi työtodistuksen.

Alisa Auvinen, Hertta Homanen ja Kaija Kiuru
Koskelan kirjastovirkailijat (6b)

Kirjastovirkailijat koulujen kehittämisverkosto Majakan aluemessuilla. Kuva Minna 't Lam.

3. Perusasteen luokat 1–6 Linnanmaa

Tavoitteena oppiva yhteisö

Koulumme otti käyttöön uuden opetussuunnitelman tämän lukuvuoden alussa. Sen toteuttaminen jokapäiväisessä koulutyössä on ollut, ja tulee myös lähivuosina olemaan, yksi isoimmista haasteistamme. Koulun toimintakulttuurin kehittäminen oppivaksi yhteisöksi merkitsee koulu yhteisön sitoutumista asetettuihin tavoitteisiin ja periaatteisiin. Niihin kuuluvat esimerkiksi oppilaiden ja koulun henkilökunnan hyvinvointi ja turvallisuus, yhdenvertaisuus ja tasa-arvo, osallisuus, kulttuurinen moninaisuus sekä vastuu ympäristöstä ja suuntautuminen kestävään tulevaisuuteen.

Yksi tapa konkretisoida eri ikäisille oppilaille näitä periaatteita ovat niin sanotut monialaiset oppimiskokonaisuudet. Niissä yhdistetään eri oppiaineita isommiksi, vähintään viikon pituisiksi teemakokonaisuuksiksi harjoitellen samalla erilaisia laaja-alaisia osaamistaitoja. Näitä ovat esimerkiksi ajattelun ja oppimaan oppimisen taidot, itsestä huolehtimisen ja arjen taidot, kulttuurinen osaaminen sekä osallistumisen ja vaikuttamisen taidot. Tänä vuonna olemme teemoittaneet monialaiset oppimiskokonaisuudet ajankohtaan sopivasti Suomen 100-vuotisjuhluvuoden ympärille. Tammikuussa perehdyimme erityisesti suomalaiseen kulttuuriin ja tulevalle syksylle olemme suunnitelleet erilaisia Suomi 100 -tapahtumia.

Uuden opetussuunnitelman myötä myös koulun arviointiajattelu ja -käytänteet ovat vähitellen muuttumassa. Arviointia ei enää suunnata pelkästään oppimisen tulosten arviointiin vaan entistä enemmän itse oppimisprosessin aikaiseen arviointiin. Tämän opintojen aikaisen arvioinnin tulisi olla oppijälähtöistä, oppimiseen innostavaa ja oppilaan vahvuuksia korostavaa. Lukuvuoden aikana myös huoltajat ovat saaneet uudistettujen arviointikeskustelujen kautta kokemuksia muuttuneista toimintatavoista. Uusien arviointikäytänteiden avulla oppilaiden huomio kohdistetaan oman oppimisen suunnitteluun, tarkkailuun ja arviointiin. Näin pyritään vahvistamaan oppilaiden tietoisuutta kehitymisestään oppijoina sekä luottamusta oppimiseen liittyvien haasteiden voittamiseen. Tutkimuksesta tiedämme, että oman oppimisen hallinnan ja omien onnistumisten tunnistaminen lisää kaikkien oppilaiden koulumotivaatiota ja parantaa koulumenestystä. Uuden arviointiajattelun vieminen opetuksen käytäntöön ottaa kuitenkin oman aikansa. Opettajina meillä on paljon opittavaa esimerkiksi arvioinnin

ja siihen liittyvän ohjaavan palautteen oikea-aikaisesta kohdentamisesta ja erilaisten oppijoiden taroituksenmukaisesta tukemisesta puhumattakaan modernin teknologian tarjoamien mahdollisuuksien hyödyntämisestä oppimisen solmukohtien tunnistamisessa ja oppimispolkujen dokumentoinnissa. Tärkeää on myös koulun omaan toimintaansa kohdistuvan arviointikulttuurin kehittäminen. Suunnitelmallisella arvioinnilla kykenemme tunnistamaan koulumme vahvuuksia ja kehittämiskohteita sekä tekemään sen pohjalta tarvittavia korjausliikkeitä.

Sitten hieman vakavampi asia. Lukuvuoden aikana olemme melko usein selvitelleet oppilaiden välisiä kiusaamistapauksia. Niitä sattuu usein juuri silloin, kun aikuisen ”silmä välttää” tai aikuisia ei ole paikalla: välitunnilla, siirryttäessä tilasta toiseen, koulumatkalla, vapaa-ajalla ja niin edelleen. Kiusaaminen on hyvin monisyinen ilmiö, jonka tarkka määrittäminen on vaikeaa. Lapsista puhuttaessa kysymys on yleensä toiminnasta, jossa toistuvasti ja tahallisesti aiheutetaan eri tavoin toiselle pahaa mieltä. Yksittäinen riita tai erimielisyys ei siis ole vielä välttämättä kiusaamista. Koulussa emme tietenkään hyväksy kiusaamista ja puuttumme siihen aina kun sellaista havaitsemme. Puuttuminen ei voi kuitenkaan olla mitä tahansa ikävän asian nopeaa ”pois päiväjärjestyksestä” hoitamista, vaan vaatii joskus pitkiäkin selvittelyjä eri osapuolten kanssa. Kaikissa kiusaamistapauksissa pidän erityisen tärkeänä yhteistyötä oppilaiden vanhempien kanssa.

Koulumme on sitoutunut kiusaamisen vastaiseen (KiVa) ohjelmaan, jonka puitteissa pyrimme tulevaisuudessa tekemään entistä enemmän myös kiusaamista ennaltaehkäisevää, yhteisöllistä oppilashuoltotyötä. Tämä on yksi konkreettinen tapa toteuttaa uudessa opetussuunnitelmassamme muotoilua koulumme toiminta-ajatusta: *Oulun normaalikoulun toiminta perustuu elämän moninaisuuden kunnioittamiseen, yhdenvertaisuuteen ja yhteisöllisyyteen. Turvallinen ja kehittyvä koulumme tukee monipuolista inhimillistä kasvua ja oppimista, jotta oppilaistamme kasvaa toimintakykyisiä ja vastuullisia ihmisiä.*

Kouluyhteisössämme on tänä vuonna opiskellut 370 upeaa ja ainutlaatuista oppilasta. Suuri kiitos kaikille ahkeruudesta ja sinnikkyydestä. Koulunkäynti ei aina ole helppoa ja vaatii paljon ponnis-

teluja, mutta lopulta vaivannäkö ja työ palkitaan. Toivotan teille kaikille oikein hauskaa ja virkistävää kesälomaa.

Lämmin kiitos opettajakunnalle ja muulle henkilökunnalle arvokkaasta työpanoksestanne ja työtoveruudesta. Yhdessä olemme taas jaksaneet pakertaa. Kiitos kaikille yhteistyökumppaneillemme ja aivan erityisesti oppilaidemme vanhemmille erinomaisesta yhteistyöstä.

Virkistävää kesälomaa!

Hannu Juuso, KT

Perusasteen 1–6 apulaisrehtori

Vanhempaintoimikunta Vanttuut

Oulun normaalikoulun vanhempaintoimikunnan nimi on Vanttuut. Siihen kuuluu vapaaehtoisesti mukaan ilmoittautuneita vanhempia eri luokkaasteilta. Ryhmän tavoitteena on koulun yhteishengen nosto sekä yhteistyön lisääminen vanhempien, oppilaiden ja koulun välillä. Yhteishengen parantamisella Vanttuut pyrkii lisäämään porukkaan kuulumisen tunnetta, tervehtimistä ja kunnioittamista, toisista huolehtimista ja turvallisuuden tunnetta sekä vähentämään kiusaamista.

Käytännön toimintana Vanttuut organisoii tapahtumia ja tarjoaa mahdollisuuksia osallistua yhteishenkeä tukevaan toimintaan sekä pyrkii maldaltamaan kynnystä tulla mukaan. Tuomalla mukaan huoltajien näkökulmaa Vanttuut auttaa myös koulun henkilökuntaa kouluun ja sen ympäristöön liittyvissä asioissa. Tämä tapahtuu esimerkiksi kommentoimalla tehtyjä tutkimuksia kuten oppilaille tehtävää hyvinvointikyselyä, jossa on hyvin mielenkiintoisia vastauksia lasten suusta.

Koulu on yksi lapsen elämän tärkeimmistä asioista. Lapset kokevat tärkeänä myös sen, että vanhemmat ovat kiinnostuneita kouluun liittyvistä asioista. Osallistumalla Vanttuut-toimintaan koululaisen vanhempi voi olla tiiviisti mukana kouluun liittyvissä asioissa ja samalla ehkä jättää lapselle loppuelämän ajan mukana kulkeutuvia muistoja yhteisestä tekemisestä. Kaikki Norssin alakoulun oppilaiden vanhemmat ovat tervetulleita mukaan omien kiinnostustensa ja voimavarojensa puitteissa.

Lukuvuosi 2016–2017 oli Vanttuiden toiminnan osalta edellisvuosia hiljaisempaa. Muutamia koko-

uksia pidettiin. Suunnittelupöydällä oli perheilta ja vanhemmille suunnattu kysely. Niiden toteutus kuitenkin jäi tekemättä, mutta suunnitelmien pohjalta on hyvä jatkaa syksyllä. Ekaluokkalaisten illassa käytiin houkuttelemassa uusia jäseniä ja yksi uusi vanhempi tulikin mukaan toimintaan. Lisäksi Vanttuut antoi palautetta koulukuvauksen järjestäneestä yrityksestä ja antoi oman ehdotuksensa seuraavan vuoden kuvaajaksi valittavasta yrityksestä.

Lukuvuonna 2016–2017 mukana olleet vanhemmat: Keskinarkaus Jussi (pj), Halla-Aho Katri, Heinonen Johanna, Hulkkonen Annukka, Saastamoinen Paula ja Väisänen Veli-Pekka.

Jussi Keskinarkaus

Vanhempaintoimikunta Vanttuiden puheenjohtaja

Oppilaskunnassa vaikutetaan ja toimitaan omassa koulussa ja verkostoissa

”Osallisuus ei ole itsestäänselvyys, vaan osallistumisessa tarvittavia taitoja on opetettava ja kehitettävä eri tavoin. Yhtenä tavoitteena on samalla pyrkiä kehittämään ja tutkimaan ilmiöitä, joilla herätetään oppilaiden kiinnostus oman koulun kehittämistä kohtaan.”

Perusasteen luokkien 1–6 oppilaskunnan hallitus valitaan koulussamme uuden lukuvuoden alussa. Elokuussa 2016 jokaisesta luokasta valittiin yksi varsinainen ja yksi varajäsen. Puheenjohtajistoon valittiin Luukas Ahola ja Antti Herajärvi. Sihteerin tehtäviä hoiti Matias Myllymäki. Oppilaskunnan ohjaajana oli Raija Kärkkäinen ja kevätlukukauden lopulla Mari Sääskilähti.

Oululaisen lapsi- ja nuorisovaikuttamisen mallin mukainen alueryhmätoiminta jatkui tuttuun tapaan. Alueryhmissä on edustus jokaisesta alueella toimivasta koulusta. Ryhmien toiminnasta ja ohjauksesta vastaavat alueen nuorisotyöntekijä sekä Nuorisosiainkeskuksen osallisuusvalmentaja. Uusi hallitus nimesi Pohjoisen Oulun Fiksuihin (POF) eli Pöllönkankaan ja Kaijonharjun suuralueen lasten ja nuorten vaikuttajaryhmään koulumme edustajina Maiju Leskelän, Cira Dian ja Elisabet Hopian. POF-ryhmä kokoontui nuorisotalolla säännöllisin väliajoin ja teki alueen koulujen ohella aktiivista yhteistyötä esimerkiksi MLL:n Kuivasjärven osaston kanssa.

Paikallinen verkostoituminen Oulussa on tärkeä yhteistyömuotomme. Helmikuussa 2017 oppilaskuntamme edustajia osallistui Oulun kaupungin oppilaskuntafoorumiin Kaukovainion koululla. Siellä esiteltiin muun muassa Oulun kaupungin toimintamallia saada lapsiystävällisen kaupungin status vuonna 2018.

Tänäkin lukuvuonna kaikki koulumme oppilaat valmistelivat yhteistoiminnallisesti yhdeksättä Oulun kaupungin lasten ja nuorten kaupunkikokousta, joka pidettiin Oulunsalon kirkonkylän koululla 26.4.2017. Oulun kaikki alueelliset vaikuttajaryhmät toivat kokoukseen kouluissa kerätyt esityksensä. Koulumme oppilaat valmistelivat runsaasti erilaisia kehittämissuhteita luokissa ja välittivät eniten ääniä saaneet esitykset oppilaskuntamme hallitukselle.

Kaupunkikokouksessa käsiteltiin alueryhmistä tulleita määrärahaesityksiä, joita varten edustajilla oli käytettävissä 7000 euroa lasten ja nuorten

asioiden kehittämiseen. Kokoukseen tuotiin myös lausuntoesityksiä eli kannanottoja. Meidän koulumme kannanotto eläinmuseon säilyttämisen puolesta eteni POF:n kokouksesta kaupunkikokoukseen saakka. Alueryhmistä koottu edustajisto äänesti toteutettavat ehdotukset, joita käsitellään syksyllä 2017 Nuorten vaikuttajapäivillä. Jälleen kerran kaupunkikokousta seurasi noin 450 eri-ikäisistä oppilaista ja kutsuvieraista muodostunut yleisö. Tilaisuudessa oli mukana myös uusi kaupunginjohtaja Päivi Laajala. Kaupunkikokouksen tapahtumiin ja siellä tehtyihin päätöksiin voi tutustua osoitteessa <http://www.ouka.fi/oulu/nuoret/kaupunkikokous>.

Oppilaskuntamme hallituksen ensimmäisiä tehtäviä oli tiedottaa SPR:n nälkätalvityöstöstä ja olla myös mukana järjestelyissä lippaiden kierrättämisessä koulussamme syyskuussa. Lisäksi Pohjois-Suomen Unesco-koulujen ”Rauha kasvaa” -teemaan liittyen oppilaskuntamme edustajia osallistui hankkeessa mukana olevien koulujen yhteisen Polaris-tapaamisen suunnitteluun ja toteutukseen omalla koululammella lokakuussa.

Oppilaskuntamme valitsi keväällä 2016 valokuvan, josta tehtiin kokonaisen seinän kokoinen kuva kouluravintolaamme. Tämän lukuvuoden alussa oppilaat saivat ideoida kouluravintolalle nimeä. Lokakuun alussa Lukulauantaina nimikilpailun finalistista äänestettiin ja voittajaksi oppilaat valitsivat nimen Norssibuffet. Oppilaskunta järjesti tilaisuuden, jossa ravintolapäällikkömme, Taina Pikkuaho, palkitsi eri solujen semifinalistit ja voittajanimen keksijät.

Vakiintunut yhteistyömuoto Norssibuffetin henkilöstön kanssa on toiveruokapäivien järjestäminen: tänä lukuvuonna se toteutui lapsenoikeuksien päivänä marraskuussa sekä Norssin päivänä kevätlukukaudella. Halloweenia ja vappua juhlistettiin naamiaisasuilla. Ystävänäpäivää vietettiin pukeutumalla punaiseen tai pinkkiin ja halikisan muodossa. Jokaisessa luokassa arvottiin oppilaskunnan hankkima muistikirja ystävänäpäivälahjana.

Oman koulumme oppilaskuntatoiminnan yksi muoto on toimia eri yksiköidemme oppilaskuntien ja lukion opiskelijakunnan muodostamassa Norssivaltuustossa. Norssihallituksessa puheenjohtajat ja sihteerit valmistelevat valtuuston kokouksia. Norssivaltuuston kokouksissa on käyty keskustelua ja ideoitu muun muassa Unesco-toimintaa. Myös uusi opetussuunnitelma sekä oppilaiden kuulemi-

nen heitä koskeissa asioissa ovat olleet kokousten asialistoilla. Yksi esimerkki lukuvuoden aikana käsitellyistä asioista on koulumme uusi toiminnallinen tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelma.

Tänä lukuvuonna Norssivaltuuston kokouksissa keskityttiin oman koulun maskotin kehittelyyn. Ensimmäinen julistettiin kaikille kouluasteille yhteinen kisa, jonka tavoitteena oli kehittää koko Normaalikoululle maskotti eli hahmo, joka näkyy ja "elää" koulumme toiminnassa, muun muassa tiedottamisessa. Seuraavan haasteen tavoite oli saada maskotille nimi. Eri kouluyksiköidemme oppilaskunnat osallistuivat molempien kisojen eri vaiheiden toteutuksiin ja osallistuneiden oppilaiden palkitsemiseen.

Haastavin lukuvuoden tehtävä Norssivaltuustolla oli Suomen harjoittelukoulujen oppilas- ja opiskelijakuntatapaamisen suunnittelu ja toteutus. Suomen opettajankoulutusyksiköissä norssien aktiivinen oppilas- ja opiskelijakuntatoiminta on perinne. Tämän lukuvuoden tapaamista esitellään erillisessä artikkelissa.

Osallistuessaan oppilaskuntatoimintaan sekä koulussa että sen ulkopuolella oppilaillamme on ollut mahdollisuuksia oppia ilmaisemaan omia näkemyksiään rakentavasti. He ovat työskennelleet yhdessä ja saaneet tilaisuuksia harjoitella neuvottelemista, sovitteluista ja ristiriitojen ratkaisemista sekä asioiden kriittistä tarkastelua. Oppilaskunnan hallituksen kokouksissa ja erilaisissa verkostotapaamisissa oppilaita on kannustettu pohtimaan ehdotuksiaan eri osapuolten yhdenvertaisuuden ja tasa-arvon sekä oikeudenmukaisen kohtelun ja kestävän elämäntavan näkökulmista.

Norssivaltuuston kokouksessa eri kouluasteiden edustajat pohtivat yhdessä heitä koskevia asioita. Kuva Raija Kärkkäinen.

Perusasteen vuosiluokkien 1–6 oppilaskunta kiittää koko koulun väkeä, vanhempia ja muita yhteistyötahoja tämän lukuvuoden yhteistyöstä. Koulumme oppilaskunta toivottaa menestystä kaikille kuutosluokkalaisille tuleviin kouluvuosiin!

Raija Kärkkäinen

Luokkien 1–6 oppilaskunnan ohjaaja

Yhdessä kohti KiVaa Linnanmaalla

Koulumme on mukana KiVa Koulu -ohjelmassa. Ohjelman laatusuosituksen pohjalta kouluumme laadittiin lukuvuoden alussa KiVa-lukuvuosisuunnitelma. Suunnitelman toteutumista on arvioitu lukuvuoden 2017 päätteeksi.

Keskeisenä tavoitteena on ollut, että kiusaamisen vastaista toimintaa pidetään jatkuvasti esillä koulun arjessa KiVa Koulu -ohjelman periaatteita ja tavoitteita noudattaen esimerkiksi koulun päivänavauksissa. Myös opettajaopiskelijat ovat sisällyttäneet omaan opetukseensa KiVa-toimintaa.

Koulussa on puututtu kiusaamisepäilyihin ja -tilanteisiin heti ja rohkeasti. Opettajia on rohkaistu myös puuttumaan ja kertomaan epäilyttävistä kiusaamistapauksista viivyttämättä ja tuomaan ne

KiVa-tiimille.

Inhimillinen toiminta aiheuttaa aina ristiriitoja, jotka täytyy selvittää. Kaikki ristiriitatilanteet eivät täytä kiusaamiselle määriteltyjä tunnusmerkkejä. Opettajat ovat keskustelleet oman ryhmänsä kanssa siitä, mitä kiusaaminen on ja, mitä se ei ole. Opettajat ovat keskustelleet myös opettajakuntana kiusaamisesta ja kiusaamisen määrittämisen vaikeudesta.

Kiusaamisen vastaiselle työskentelylle on ollut ominaista Unesco-toiminnan, Liikkuva koulu -toiminnan ja KiVa Koulu -toiminnan liittäminen yhteen aina, kun se on ollut mahdollista, esimerkiksi Unicef-kävelyn toteutuksen yhteydessä.

KiVa Koulu -ohjelman koordinaattoreina ja vastuhenkilöinä ovat toimineet Auli Halme ja Mervi

Tunnelmia KiVa Koulun päivänavauksesta 26.8.2017 Koulun ilon tuottaa -laulun sanoin.

Kempainen. Töitä on tehty tiiviisti työparina. Aluehallintoviraston järjestämä koulutus ”Jäävuori, jonka huippu kiusaaminen on”, antoi sekä tutkimus- että kokemustietoa KiVa-työskentelyyn.

Lukuvuoden aikana on dokumentoitu koulun todelliset kiusaamistapaukset. Huoltajien viestit mahdollisista kiusaamisepäilyistä on käsitelty tapauskohtaisesti arvioiden.

Koulumme oppilaat osallistuivat KiVa Koulu -kyselyyn toukokuussa 2017. Kyselyn avulla saimme

arvokasta tietoa siitä, kuinka paljon ja minkä tyyppistä kiusaamista esiintyy ja miten KiVa –materiaalia on hyödynnetty. KiVa Koulu -ohjelman materiaaleja on käytetty lähinnä 1. ja 4. luokilla. KiVa Koulu -kyselyn tuloksia hyödynnetään ensi lukukauden KiVa-toiminnan suunnittelussa.

Auli Halme ja Mervi Kempainen

KiVa Koulu -koordinaattorit

Kuoro mukana kouluvuoden tapahtumissa

Koulumme kuoro on jälleen nauttinut laulamisen riemusta pitkin lukuvuotta. Olemme esiintyneet päivänavauksissa, koulun juhlissa, koulukirkoissa ja yliopiston tilaisuuksissa muun muassa Saalastinsalissa. Kuoron 1–3-ääninen ohjelmisto on liittynyt vuodenkiertoon ja koulun juhlien teemoihin.

Tänä vuonna erityisesti kuudesluokkalaisten lauluinto on ollut merkitteille pantavaa. Pienemmätkin kuorolaiset ovat kasvattaneet hyvää vauhtia taitaviksi laulajiksi ja odotamme innokkaita uusia pyrkijöitä kuoroon ensi syksynä, kun iso joukko kuoron vanhimmista siirtyy yläkouluun.

Tänä vuonna jaetaan kolme kuorostipendiä esimerkillisille ja taitaville kuorolaisille ja kaksi soolistipendiä musikaalisille ja rohkeille soololaulajille. Kuorostipendien saajat ovat Nanna Tuorila (6a), Senni Tolonen (6b) ja Gabriella Slewa (6c). Solististipendien saajat ovat Nazife Marolli (6a) ja Antti Herajärvi (6a). Onnittelut stipendien saajille ja toi-

votukset laulamisen jatkamisesta edelleen myös koko kuorolle!

Kirsti Karhumaa

Linnanmaan alakoulun kuoronjohtaja

Maailmakuvaa avartavaa leirikoulutoimintaa

Elo-syyskuun vaihteessa 40 kuudesluokkalaista vaelsi kahtena ryhmänä peräkkäisillä viikoilla Pallastunturilta Hettaan. Ylläs-Pallastunturin kansallispuisto tarjosi huikat puitteet unohtumattomalle elämykselle. Noin 180 000 askelta rinka selässä opettaa kulkijalle, mitä vaeltaminen on. Tällä kerralla koettiin ehkäpä hurjin sää, mikä koskaan on ryhmäämme kurittanut yli kuudellakymmenellä vaelluskerralla. Mukana oli oppilaiden lisäksi seitsemän vanhempaa ja opettajista Elisa Väänttilä, Pasi Kurtti ja Pekka Tokola. Pallas-hotellilla vietetyn ensimmäisen yön jälkeen tukipisteinä toimivat kolme tunturitupaa Nammala-, Hannu- ja Sioskurussa. Vaellus päättyi kuudenkymmenen kilometrin jälkeen Ounasjärven rantaan ja Hetan matkailuhotellille saunomaan ja päivälliselle. Paluumatkabussissa oli väsynyt, mutta hienon uuden kokemuksen saanut, onnellinen vaeltajaryhmä.

Viidesluokkaisten vuoro tuli syyskuun puolivälissä, jolloin lähes jokainen viidesluokkalainen taapersi Korouoman huiman rotkolaakson läpi. Tukikohtana yhden yön ylittäneen leirikoulun aikana toimi Lapiosalmen leirikeskus, jossa ilta meni mukavasti saunomisen ja lätnypaiston merkeissä. Reissu oli oikein onnistunut ja toimi jälleen hyvänä johdatteluna kohti kuudennen luokan täysiveristä vaellusta. Mukana oli 46 oppilasta ja opettajista Pasi Kurtti, Raija Kärkkäinen sekä Pentti Mankinen.

Hiihtoloman jälkeen kolmasluokkaiset kansoitivat Virpiniemen leirikeskukseen hiihtoleirikoulun merkeissä. Tämänvuotinen leiri toteutettiin toimintapäivänä hiihtokoulun merkeissä, johon lähes

kaikki kolmoset ja heidän opettajansa osallistuivat. Hiihtokoulun ohjaajina toimivat opiskelijat.

Toukokuun lopussa neljäsluokkalaiset tutustuivat Oulangan rotkolaaksoon, Kiutakönkäaseen ja Jyrävän putoukseen perinteisen kevätleirikoulun merkeissä. Tukikohtana toimi Oulangan tutkimusasema, jota nykyään kai pitäisi kutsua Thule-instituutiksi. Mukana oli kaikkiaan 50 oppilasta ja opettajista Juulia Määttä, Erkki Pekkala ja Laura Salmela.

Ja viimeisenä lukuvuoden leirikouluna on kuudesluokkalaisten Lofoteille suuntautuva leirikoulu. Miltei joka ainoa kuudesluokkalainen viettää näin vihonviimeisen ala-asteen kouluviikkonsa Svolvaerissä aina sulan, mutta myös aina hyisen ja kylmän Jäämeren rannalla Scandien vuoriston jylhiä maisemia ihailen. Tutuksi tuli niin kilometriin nousevalle vuorelle kiipeäminen, juksaaminen kuin kanoottimelontakin. Rohkeuden mittaamiseen joutui kiipeilyseinällä, seikkailuradalla tolppahypyssä ja luolaseikkailussa. Mukana oli yhteensä 58 oppilasta ja 6 vanhempaa, sekä opettajista Pasi Kurtti, Pekka Tokola ja Elisa Väänttilä.

Leirikoulutoiminnan tarkoituksena on tehdä Pohjoiskalottialue tutuksi oppilaille. Lukuvuoden aikana ohjelman kaikki tasot ovat toteutuneet. Kudenteen saakka ehtineellä oppilaalla on ollut hyvää mahdollisuus osallistua kaikkiin maailmankuvaansa avartaneisiin leirikouluihin. Valmius lähteä yläasteelle ja kohti omaa aikuisuuttaan on hyvä.

Pekka Tokola

livo Niskanen lähetti tsemppikirjeen hiihtokoululaisille.

Linnanmaan koulukirjaston TE-KO-JA

”Kirjasto on ollut ja on tulevaisuudessakin yksi suomalaisen sivistisyhteiskunnan kivijaloista. Ajanmukainen koulukirjasto ja sen toiminta osana koulun toimintakulttuuria on tämän kivijalan rakentamista.”

Lukuvuosi 2016–2017 oli uuden aikakauden alkua myös Linnanmaan koulukirjastossa uuden opetus suunnitelman myötä. Koulukirjastomme pitkäjänteinen, suunnitelmallinen uudistus- ja kehittämistyö jatkuu. Tavoitteena on kehittää koulukirjastoamme koko koulun yhteisenä kohtaamispaikkana, joka mahdollistaa niin oppilaiden, opettajien kuin opetusharjoittelijoiden osallistumisen koulun yhteiseen arkeen. Koulukirjasto ei enää ole perinteinen kirjasto, vaan uuden opetus suunnitelman hengessä siellä lukemisen lisäksi tehdään, koetaan ja jaetaan yhdessä: TE-KO-JA (tekeminen – kokeminen – jakaminen).

Valtakunnallisen opetus suunnitelman mukaan koulukirjaston toimintakulttuurissa toteutuvat laaja-alaisen osaamisen sisällöt. Niistä erityisesti ajattelun ja oppimaan oppimisen taidot, monilukutaito sekä tieto- ja viestintäteknologinen osaaminen ovat luonteva osa koulukirjaston toimintakulttuuria.

Koulukirjastomme tilan ja toimintakulttuurin uudistusta on jatkettu kuluneena lukuvuonna. Uudistustyössä on hyödynnetty koulumme oppilaiden toiveita ja ideoita (oppilaskysely 5/2015) sekä LET-oppilaiden opintoihin liittyvän koulukirjaston kehittäytyön antia. Viihtyisyyden ja akustiikan parantamiseksi kirjastoon asennettiin kokolattiamatto sekä tulevaisuuden näyttämöä varten tilaa rajaava esirippu. Liikutteltavat kirjahyllyt mahdollistavat kirjastotilan muunneltavuuden eri tarkoituksiin ja sähköiseen lainausjärjestelmään siirtyminen tuo jatkossa sujuvuutta kirjaston arkeen. Kevään aikana toteutettiin kirjaston kokoelman päivitys, jonka yhteydessä lahjoitettiin vanhoja koulukirjoja muun muassa vastaanottokeskukseen sekä järjestettiin kirjamyymäläiset. Kirjamyymäläisistä saatu tuotto tullaan käyttämään koulukirjastohankintoihin.

Syksyllä 2016 aloitettu koulukirjaston kirjojen siirtäminen Oulun kaupungin kirjastoissa käytössä olevaan KOHA-kirjastojärjestelmään toteutettiin yhteistyössä Oulun kaupungin kirjaston informaattikko Helena Valtakorven ja Oulun ammattikorkeakoulun opiskelijoiden kanssa. Koulukirjaston kokoelman läpikäyminen, poisto- ja hankintaesitykset sekä kirjojen siirtäminen tietokantaan, tarroittaminen

Koulumme kirjastovirkailijat auttoivat kirjojen siirtämisessä sähköiseen kirjastojärjestelmään. Kuva Minna't Lam.

ja järjestely on ollut osa opiskelijoiden kirjastoalan harjoittelua. Myös koulumme omat kuudesluokkalaiset kirjastovirkailijat ja kirjastoapulaisina toimineet 3ab-luokan oppilaat tekivät mittavan työn auttaessaan tarrojen liimaamisessa kirjoihin. Uuden sähköisen lainausjärjestelmän on määrä valmistua syksyksi 2017.

Syyslukukaudella toteutettiin koko koulun yhteinen Lukulauantai. Tuolloin koko koulu syventyi lukemiseen Suomi 100 -teemalla ”koko Suomi lukee”. Lukulauantain toimintaan osallistui myös lähikirjastomme henkilökunnasta Päivi Heinonen ja Hanna Oikarinen esitellen Kaijonharjun lähikirjaston toimintaa.

Lukuvuoden aikana koulukirjastossamme on lisäksi toteutettu luokkakohaisia teemoja ja tapahtumia. Koko koulun yhteisillä MOK-viikoilla suomalainen kulttuuri -teema toteutui maisterivaiheen opiskelijoiden toteuttamana ”Lönnrotin jalanjäljillä”-tapahtumana koulukirjastossamme. Ohessa myös opiskelijoiden kirjoittama juttu tapahtumasta.

Kevätlukukaudella viikko 16 oli valtakunnallinen Lukuviikko. Lukuviikon aikana Oulun yliopiston in-

formaatioteknologian opiskelijat järjestivät koulu-kirjastossamme kirjavinkkausta.

Kevään ja kesän aikana lainausjärjestelmän sähköistämiseen liittyvä uudistustyö saadaan päätökseen. Ensi lukuvuoden alkaessa koulumme kirjastovälitunnit, kirjaston varauskalenteri, kuudesluokkalaisista valitut kirjastovirkailijat sekä koulun

omat kirjasto-opettajat ovat Linnanmaan alakoulun kouluarkea.

Lukemisiin!

Aila Hartikainen, Auli Siitonen ja Minna 't Lam

Lönnrotin jalanjäljillä

Syksy 2016 toi kouluihin mukanaan uuden opetussuunnitelman, joka näkyy esimerkiksi niin oppilaiden kuin opettajienkin erilaisina yhteistyömuotoina. Yhteisopettajuus on yksi mahdollisuus toteuttaa uudenlaista opettajuutta, jossa opettajan roolina on toimia oppimisen ohjaajana. Yhteisopettajuutta voidaan toteuttaa monin eri tavoin ja se voi koskea lyhyempiä jaksoja, kuten projekteja tai koko lukuvuoden kestävää toimintatapaa.

Maisterivaiheen koulutyöskentelymme yhteydessä pääsimme alkuvuodesta kokeilemaan uusia tapoja tehdä yhteistyötä suunnitteleamalla ja toteuttamalla kirjastoprojektin, jonka teemana oli Lönnrotin jalanjäljillä. Tavoitteena oli kannustaa oppilaita lukemisen pariin erilaisten kirjavinkkausten innoittamina. Tässä projektissa hyödynsimme yhteisopettajuutta yli luokka- ja oppiainerajojen. Projektin toteuttamiseen osallistui yhdeksän opettajaharjoittelijaa ja koulun kirjastossa seikkailemassa kävivät Hoijakka- ja Noppa-solujen oppilaita.

Yhteisten ideointien jälkeen jakauduimme pienempiin ryhmiin ja jaoimme vastualueet projektin toteutuksesta. Videoimme erilaisia kirjavinkkauksia, jotka toteutimme muun muassa näyteltyinä kohtauksina, päähenkilöiden haastatteluina sekä luku-kokemusten jakamisena. Myös Lönnrotin johdanto luku-kokemusten pariin toteutettiin videona. Tekemistä riitti, mutta videoiden tekeminen harjoittelijoiden kesken oli antoisaa ja hauskaa. Lisäksi meille jäi paljon käyttökelpoista materiaalia tulevaisuutta varten.

Toteutus oppilaille jakautui johdanto-osuuteen ja neljään toimintapisteeseen koulukirjastossa. Johdantovideolla Lönnrot kertoi omasta elämäntyöstään tarinoiden kerääjänä ja kirjailijana sekä johdatteli oppilaat tutkimusmatkalle kirjallisuuden maailmaan. Pisteillä oppilaat ratkaisivat erilaisia pulmia yhdessä. Jokaisen pulman ratkaistuaan oppilaat saivat palkinnoksi QR-koodin, joka oli avain kirjavinkkausten jännittävään maailmaan.

Kirjastoprojektin toteuttaminen antoi meille mahdollisuuden perehtyä kirjasto-opettajan tehtäviin ja siihen, kuinka innostaa oppilaita kirjallisuuden pariin. Saimme arvokasta kokemusta yhdestä yhteisopettajuuden muodosta sekä suuremman projektin suunnittelusta ja toteutuksesta. Oppilaiden innostuneisuus on paras palkinto tehdystä työstä.

Heidi lisakka, Kreetta Junno ja Jenni Tervo
opetusharjoittelijat

Monialaiset oppimiskokonaisuudet opetusta eheyttämässä

Monialaisten oppimiskokonaisuuksien (MOK) pilotointi toteutettiin ensimmäisen kerran Linnanmaan alakoulussa soluiittain MKT-harjoittelussa keväällä 2016. Tiedossa oli, että monialaisille oppimiskokonaisuuksille asetetut tavoitteet ja laaja-alaisen osaamisen kehittymistä edistävä ja toteutusperiaatteita noudattava uudenlainen ajattelu rakentaa koulun toimintakulttuuria. Pilotoinnissa käytettiin apuna monialaisten oppimiskokonaisuuksien eli ”mökkien” seurantaan kehitettyä dokumentointilomaketta. Sen avulla haluttiin saada jokaisesta solusta kokonaiskuva siitä, mihin suuntaan ja, millä tavalla monialaisia oppimiskokonaisuuksia on koulun tasolla tarkoituksenmukaista lähteä pedagogista lähestymistapaa, yhteistyötä, vahvistavaa osallisuutta ja arviointitietoa hyödyntäen kehittämään. Edellä mainittujen asioiden sujuminen vaatii ja vaatii edelleen hyväksi käytänteeksi muotoutuakseen koko oppivan yhteisön paneutumista ja yhteisvastuullisuutta.

Keskeisiksi kysymyksiksi tulevan vuoden työskentelystä nousivat: Mitä solussa tehtiin? Mitä opittiin? Miten monialaisia oppimiskokonaisuuksia toteutetaan jatkossa?

Tämän arviointipalautteen pohjalta sovittiin kevään 2017 teemaksi Suomi 100 vuotta ja suomalainen kulttuuri sekä syksyn 2018 teemaksi Suomi 100 vuotta ja tulevaisuuden Suomi. Molemmissa monialaisten oppimiskokonaisuuksien toteutuksissa ovat mukana MKT-opiskelijat. Kevään 2017 MOK:n toteutuksesta on tarkoituksena koota dokumentointitiedot solukohtaisesti ja niistä saatava tieto tulee olemaan suunnittelun pohjana kevään 2017 TESO-iltapäivässä.

Opetussuunnitelman sisäistäminen siirtymävaiheessa pitää sisällään haasteita ja vaatimuksia. Tästä syystä MOK:n suunnittelua varten laadittiin opettajille ja opiskelijaopettajille vielä yleinen ohjeistus jäsentämään tietoa siitä, mitä monialaiset oppimiskokonaisuudet oikeastaan ovat ja voivat olla koulun toimintakulttuurin kehittämistä ohjaavien periaatteiden mukaista toimintaa tavoiteltaessa. On hyvä tietää, että sisällöiksi etsitään periaatteiden mukaisia, oppilaita kiinnostavia sekä oppiaineiden ja opettajien väliseen yhteistyöhön soveltuvia ”oikeaan elämään” liittyviä teemoja.

Miksi vielä yleisohje? Yleisohje pitää sisällään keskeisen taustamateriaalin solukohtaisen suun-

Opetusharjoittelijat Kalevala-juhlan juontajina ja Suomi-neitona. Kuva Kirsti Karhumaa.

nittelun tueksi yhteistä näkemystä luotaessa. Dokumentoinnilla varmistetaan se, että monialaisille oppimiskokonaisuuksille kirjatut opetussuunnitelmalliset periaatteet täyttyvät toteuttamisen osalta ja pysyvät mielessä suunniteltaessa jatkoa. Lisäksi järjestämisen periaatteissa kerrotaan, että tavoitteet, sisällöt ja toteuttamistavat päätetään lukuvuosisuunnitelmassa jatkossakin.

Suunnittelu ja toteutus edellyttävät yhteistyötä eri lähestymistapoja edustavien oppiaineiden kesken sekä koulun muun toiminnan hyödyntämistä. Kaikki oppiaineet ovat vuorollaan mukana kulloisen kokonaisuuden edellyttämällä tavalla oppiaineen ominaisia tarkastelutapoja, käsitteitä ja menetelmiä hyödyntäen. Tärkeää on pitää huolta myös siitä, että oppilaiden opintoihin sisältyy vähintään yksi monialainen oppimiskokonaisuus lukuvuodessa ja oppilaat osallistetaan jo suunnitteluvaiheessa. Tämä perustuu siihen, että oppimiskokonaisuuksien on tarkoitus käsitellä oppilaiden kannalta kiinnostavia ja merkitykselliseksi kokemia kysymyksiä sekä luoda tilaisuuksia niiden käsittelyyn. Oppilaille annetaan mahdollisuus opiskella erilaisissa ja eri-ikäisten oppilaiden ryhmissä ja työskennellä useiden aikuisten kanssa.

Monialaisten täytyy olla riittävän pitkäkestoisia. Se tarkoittaa sitä, että MOK:iin tulee käyttää aikaa vähintään oppilaan viikkotuntimäärän verran. Oppilailla on oltava aikaa syventyä sisältöön, työskennellä pitkäjänteisesti, tavoitteellisesti ja toiminnallisesti kokemusmaailmaan kuuluvien ja sitä avartavien asioiden parissa.

Yleisohjeessa on lisäksi ajoitusmerkkejä, ehdotus aineenopettajien sijoittumisesta, suositus käyttää suunnitteluun yhteissuunnittelu-aikaa. Tarkistuslista auttaa tsekkaamaan sen, onko toimittu periaattei-

den ja vaatimusten mukaisesti.

Mervi Kemppainen

Perusasteen 1–6 vararehtori

Linnanmaan liikkuva alakoulu

Kulunut lukuvuosi oli aktiivisen liikkumisen aikaa. Koululiikunnassa harjoiteltiin eri lajeja, pidettiin uintiviikko ja osallistuttiin erilaisiin koulujen väliin kisoihin. Syyslukukauden lopussa toteutui kaikkien oppilaiden odottama perinteinen ”jouluamatkustus”, jolloin salissa liidettiin joulupukin helikopterilla, kiipeiltiin sinivuorten yli ja kuljettiin huojuvia siltoja erilaisia telineitä apuna käyttäen.

Ensi kertaa uuden opetussuunnitelman mukainen valinnainen liikunta oli suosittu lisä koululiikuntaan. Valinnaisessa liikunnassa syvennettiin eri koululiikuntalajeja, esiteltiin omia harrastuksia, pidettiin liikuntapäiväkirjaa ja käytiin yhdessä katsomassa U16-maajoukkueen Suomi–Ruotsi-jalkapallopelejä Raatin stadionilla. Myös miekkailun saloihin tutustuttiin.

Liikuntatuntien lisäksi Liikkuvana kouluna aktivoimme liikuttamaan oppilaita myös välituntisin. Välituntiliikuttajina toimivat myös Kohti liikkuvaa koulua -opetusjakson opiskelijat. Kevätlukukaudella opiskelijat peluuttivat salibandya. Oppilailla oli myös mahdollisuus mitata laukauksensa voimaa tutkan avulla ja kokeilla tarkkuutta frisbeegolfissa.

Liikkuva koulu -hankerahoilla saimme hankittua välituntiliikuntaa varten paljon erilaisia välineitä kuten palloja, vanteita, keppihevosiä, kevyitä maaleja ja niin edelleen. Ne ovatkin olleet oppilailla ahkerassa käytössä.

Omissa kouluharjoitteluisissa yhtenä tavoitteena on ollut koulupäivän liikunnallistaminen myös oppituntien aikana. Koulun käytävillä onkin suunnistettu esimerkiksi QR-koodiradalla, hypitty kertotauluja, etsitty tavuja ja sanoja koulun käytäviltä sekä tehty taukojumppia.

Lokakuussa luokkia kannustettiin osallistumaan Koulujen kilometrikisaan. Koulumme kolme alkuopetusluokkaa 1ab, 2a ja 2b nappasivat luokkien 1–2 sarjasta ensimmäisen, toisen ja kolmannen sijan. Kisa toteutettiin yhteistyössä huoltajien kanssa.

3–4b-luokan oppilaat Mari Koivumaa ja Säte Kantola järjestivät kevätlukukauden alussa keppihevosisaviikon. Liikuntavälitunnilla kisailtiin erikoisilla esteillä ja erilaisilla radoilla, ja viikon lopuksi valittiin paras näyttelyhevonen. Voittajat palkittiin

asiaankuuluvilla ruusukkeilla, jotka tapahtuman suunnitelleet tytöt olivat itse askarrelleet. Tapah- tumaviikko oli mukava. Iso kiitos kuuluu aktiivisille oppilaille!

Tammikuun pakkasten paukkuessa järjestettiin Koulumatkakisa. Tarkoituksena oli, että oppilaat kulkisivat koulumatkat kävellen tai pyöräillen. Kaikki kisaan osallistuneet oppilaat, jotka kulkivat koulumatkakisaviikon kouluun liikkuen, osallistuivat SuperPark-lippujen arvontaan. Luokat olivat aktiivisesti tempauksessa mukana.

Perinteistä hiihtopäivää vietettiin 14. maaliskuuta. Koulumme luokat 1–3 hiihtivät Kuivasjärven jäätä pitkin pururadalle ja jatkoivat siitä hiihtolenkkiä pururataa pitkin. Matkan aikana sai myös nauttia omaista kotoa tuoduista eväistä. Jotkut oppilaista hiihtivät elämänsä pisimmän lenkin ja paljon iloisia hiihtäjiä näkyi päivän aikana ladulla. Kolmasluokkalaiset viettivät lisäksi hiihtoleirikoulupäivän Virpiniemessä. Päivän päätteeksi he saivat tervehdysten maailmanmestari ja olympiavoittaja livo Niskaselta. Neljäsluokkalaiset viettivät hiihtopäivää Virpiniemen monipuolisilla laduilla ja 5.–6.-luokkalaiset kävivät laskettelemassa Iso-Syötteellä.

Unicef-kävely ajoittui tänä lukuvuonna huhtikuun alkuun. Vaikka kävelypäivä oli sateinen, se ei

Välineitä välituntiliikuntaan. Kuva Minna 't Lam.

hidastanut oppilaita. Oppilaskunnan hallituksen haaste kävellä viisi kierrosta kannusti monia taittaamaan matkaa juosten. Muutama ykkösluokkalainenkin onnistui haasteessa ja käveli noin viisi kilometriä hyvän asian puolesta.

Huhtikuussa opettajiksi opiskelevat järjestivät liikuntapäivän, jolloin koko päivä kierrettiin kuudella eri pisteellä osallistuen erilaisiin aktiviteetteihin. Valinnaisen liikunnan kuudennen luokan oppilaat olivat mukana järjestelyissä.

Suomen Paralympiakomitea toteutti toukokuussa 2017 seitsemännen Para School Day -kiertueen. Yli 180 hakemuksen joukosta Linnanmaan alakoulu pääsi mukaan 12 onnekkaan koulun joukkoon, jolle Paralympiakomitea järjesti tapahtumapäivän.

Päivän aikana oppilaat pääsivät tutustumaan vammaishuippu-urheilija Sini Pyyhyn, jonka oma laji on hiihtokelkkailu. Oppilaat pääsivät kokeilemaan useita paralympialajeja, kuten maalipalloa, pyörätuolirugbya ja -koripalloa, tarkkuuspeli bocciaa, näkövammaisten jalkapalloa ja istumalentopalloa. Suomi100 Unelmat liikkeelle – Unelmien liikuntapäivää vietettiin 10.5.2017 koko Kajonharjussa. Koulumme osallistui opiskelijoiden järjestämään puistojumpaan.

Liikkuvan koulun puolesta,

Auli Halme, Sanna Kaijalainen ja Pasi Kurttila

Unescoa Linnanmaan alakoulussa

Koulussamme järjestettiin syyslukukaudella onnistuneesti useita vanhempainkouluittoja maahanmuuttajataustaisten lasten vanhemmille osana koulutuksellisen tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden hanketta. Vanhempainilloissa huoltajat saivat tietoa koulunkäynnistä ja arjen käytänteistä suomalaisessa koulussa sekä tutustuttiin toiminnallisesti. Hiihtoloman jälkeen Unescon teemat olivat esillä monella tavalla soluiittain toteutetuissa monialaisissa oppimiskokonaisuuksissa. Monialaisten aiheena oli koko koulussa Suomi 100 vuotta – suomalainen kulttuuri. Suomi 100 vuotta on myös Unesco-koulujen lukuvuoden teema. Lisäksi koko koulun päivän-avauksissa käsiteltiin Unescosta kumpuavia aiheita. 11. huhtikuuta järjestettiin koko koulun perinteinen Unicef-kävelytapahtuma, jonka käytännön järjestelyistä vastasi Unesco-työryhmä yhdessä opettajien kanssa.

Seuraavat asiat ovat puhututtaneet koulussamme kuluneena lukuvuonna. Uuden paikallisen opetussuunnitelman (voimassa 1.8. alkaen) mukaan opetussuunnitelmaamme täydentävät ja toteuttavat erilaiset suunnitelmat ja strategiat. Näitä ovat muiden muassa lukuvuosisuunnitelma, yhdenvertaisuus- ja tasa-arvosuunnitelma, koulun järjestysäännöt sekä Unesco- ja YK-koulutoiminnan suunnitelmat.

Opetussuunnitelman järjestämiseen liittyvissä ratkaisuisissa ei koulussamme ole erityisiä painotuksia, mutta opetuksessa huomioidaan kuitenkin myös YK- ja Unesco-koulu-status sekä kulloiset tutkimus-, kokeilu- ja kehittämishankkeiden painotukset.

Unesco on monenlaista toimintaa, muun muassa yhteistyöprojekteja muiden koulujen kanssa. Unesco-koulut testaavat Unescon aineistoja ja jakavat hyviä käytänteitä. Teemavuosien painotuksina ovat olleet esimerkiksi Paikan tarina, Hyvä elämä, Rauha ja Yhdessä. Tämän vuoden teemana on ollut Suomi 100 vuotta.

Miten osaamme edelleen yhdessä mieltää ja sovittaa käytännössä Unescon entistä enemmän osaksi koulun toimintakulttuuria sekä hyviä käytänteitä? Voinemme luottaa, että olemme valmiita toimimaan kestävän kehityksen periaatteen mukaisesti tässä opetussuunnitelmallisessa siirtymävaiheessa ja nähdä Unescon osana opetussuunnitelmaa.

Unesco-työryhmän puolesta,

Mervi Kempainen

4. Perusasteen luokat 7–9

Yläkoulun kansliasta

Lukuvuosi 2016–2017 on ollut työntäyteinen vuosi monessa mielessä. UNESCO-toiminta on näkynyt monina mieleenpainuvina tapahtumina, ja esimerkiksi oppilas- ja opiskelijakunnat ovat toimineet aktiivisesti monissa yhteyksissä. Normaalikoulu on myös kumppanina monissa verkostoissa. Tämä tuo paitsi mahdollisuuksia ja oppia meille, myös mahdollistaa norssilaisten vaikuttamisen ja asiantuntumuksen leviämisen verkostokumppaneidenkin hyödyksi.

Uusi opetussuunnitelma käyttöön vaiheittain

Opetussuunnitelmaprosessi on tähän mennessä kestänyt noin viisi vuotta. Mukana ovat olleet paitsi opettajat ja koulun muu henkilöstö, myös oppilaat, heidän huoltajansa ja tärkeät sidosryhmät kuten kasvatustieteellisen tiedekunnan henkilöstö. Työtä on tehty paljon, ja opetussuunnitelman yleinen osa astui voimaan koko perusopetuksessa kulumisen alussa. Yläkoulussa järjestettiin monialaisten oppimiskokonaisuuksien ensimmäiset pilotit syksyllä 2016, ja parasta aikaa suunnitellaan täysimittaisia MOKkeja ensi lukuvuodeksi.

Oppiainekohtaisesti uudet opetussuunnitelmat tulevat yläkoulussa voimaan ensi lukuvuonna seitsemännestä luokasta alkaen. Siirtymäkautta kestää seuraavat kaksi vuotta, kunnes ensi lukuvuoden seitsemäsluokkalaiset ovat yhdeksännellä luokalla lukuvuonna 2019–2020. Silloin koko peruskoulu noudattaa kokonaisuudessaan uutta opetussuunnitelmaa myös ainekohtaisten suunnitelmien osalta. Kuluvana keväänä on viimeistelty valinnaisten aineiden opetussuunnitelmat, joista oppilaat valitsevat ensi keväänä valinnaiset kurssinsa. Arviointia on kehitetty vastaamaan uuden opetussuunnitelman vaatimuksia. Ensi syksynä työnsä aloittaa yläkoulun OPS-ryhmä, jonka tehtävänä on seurata opetussuunnitelman toteutumista.

Työryhmien toimintaa

Monet koulun toiminnot ovat työryhmien vastuulla, ja ne ovat hoitaneet tehtäviään hyvin ja tuloksellisesti. KiVa-koulu-toiminnan tiimipohjainen organisointi on osoittautunut toimivaksi ratkaisuksi. Viiden opettajan tiimi on pystynyt puuttumaan kiusaamistapauksiin nopeasti ja tuloksellisesti.

UNESCO-toiminta on ollut kuluneena lukuvuonna erityisen näkyvä osa Norssin toimintaa. UNESCO-

tiimi on onnistunut luomaan aktiivista toimintaa oman teemansa ympärille. KYTKE ry:n työpajat ja André Noël Chakerin vierailut olivat onnistuneita ja puhuttelevia tilaisuuksia.

Oppilashuoltotyön kehittäminen jatkuu. Koko oppilashuoltohenkilöstö vaihtui kuluvaan lukuvuodeksi, mutta hyvällä yhteistyöllä on pystytty vastaamaan oppilaiden tarpeisiin ja huolehtimaan heidän hyvinvoinnistaan. Kuluvana vuonna järjestettiin laaja oppilashuoltokoulutus yhteistyössä Oulun kaupungin opetustoimen kanssa. Tavoitteena oli oppia tuntemaan toinen toistemme töitä ja tällä tavalla selvittää vastuuta ja parantaa yhteistyötä eri toimijoiden välillä.

Monet muutkin työryhmät ja tiimit ovat kantaneet kortensa koulun kehoon onnistuneesti. Norssiportti on uudistettu ja siinä TVT-tiimiläiset ovat tehneet suuren työn. Lukio- ja peruskoulutiimit ovat ilmaisseet mielipiteitään kehittämiskohteisiinsa. Esimerkiksi pakollisista ulosmenovälitunneista luovuttiin lukuvuoden aikana perusteellisen keskustelun jälkeen. Myös välituntivalvontakäytänteitä uudistettiin lukuvuoden aikana.

Liikkuva koulu -hanke

Oulun normaalikoulu sai merkittävän apurahan Liikkuva koulu -toiminnan käynnistämiseen kuluvaan lukuvuoden aikana. Avustuksella saatiin hankittua monenlaista varustusta koululle oppilaiden

liikuntamahdollisuuksien parantamiseksi. Yläkoulun Liikkuva koulu -tiimi toimi aktiivisesti muun muassa toiminnan organisoinnissa ja kick off -juhlan järjestelyissä. Jopa Oulun Kärppien liigajoukkue huomioi Norssin Liikkuva koulu -toiminnan käynnistämisen.

Kilpailuja monella alalla

Norssilaiset ovat perinteisesti osallistuneet aktiivisesti koululaisurheiluun ja muihin kilpailuihin. Menestys ja kilpaileminen eivät sinänsä ole koulun ydintehtäviä, mutta muun oppilaiden hyväksi tehtävän työn ohella on valtavan hienoa, että koulu pystyy tarjoamaan oppilaille tällaisia mahdollisuuksia ja elämyksiä. Kuluneena vuonna hienoa menestystä tuli matematiikkakilpailuissa ja Metsävisassa.

Kansainvälistä tutkimus-, kokeilu- ja kehittämistoimintaa

Normaalikoulu on tarjonnut tänäkin lukuvuonna fasiliteetteja ja mahdollisuuksia monenlaiselle ja -tasoiselle tutkimus-, kokeilu- ja kehittämistoiminnalle. Yläkoululla on tehty lukuisia seminaaritöitä ja useita opinnäytetöitä. Oppilaat ovat osallistuneet poikkeuksellisen moniin kyselyihin, ja myös PISA-tutkimukseen pääsimme taas mukaan.

Koulun kannalta kehittävää on myös kansainvälinen yhteistyö. Normaalikoululle on Oulun yliopiston täydentävien opintojen keskuksen kanssa muodostunut kiinteä yhteistyösuhde Kaukoitään. Kuluvan lukuvuoden aikana koululla vieraili valtuuskuntia ainakin Kiinasta, Japanista, Thaimaasta, Mongoliasta ja Belgiasta. Vaikka ulkomaalaiset vieraat tulevat Norssille oppiakseen meiltä, oppiminen on aina vastavuoroista. Voimme peilata oman toimintamme vahvuuksia ja kehittämiskohteita heidän avullaan. Yksi seikka, johon ulkomaalaiset vieraat kiinnittävät jatkuvasti huomiota, on opettajien ja oppilaiden välitön ja luottamuksellinen suhde. Se on suomalaisen koulun suuri vahvuus, johon emme aina itse osaa kiinnittää huomiota. Luottamus ei kuitenkaan ole itsestäänselvyys, vaan suuri saavutus, jonka eteen kannattaa ponnistella joka päivä.

Kansainvälinen DIYLab-hanke päättyi lukuvuoden aikana. Yhteistyössä Barcelonan yliopiston ja tsekkiläisen Charles Universityn kanssa on kehitetty pedagogiikkaa, jossa oppilaalla ei ole pelkästään oppimateriaalia kuluttava vaan aktiivinen ja materiaalia tuottava rooli. Pilottijaksot toteutettiin lukuvuoden 2015–2016 aikana. DIYLabista saatuja kokemuksia on hyödynnetty kuluvana lukuvuonna

uusissa projekteissa, esimerkiksi Erasmus+ -hankkeessa puolalaisten partnereiden kanssa.

Uusia avauksia

Vaikka koulu ulkoapäin katsottuna saattaa näyttää instituutiolta, jossa muutoksia tapahtuu vähän ja hitaasti, sisältäpäin katsottuna muutos on jatkuvaa ja tarpeellista. Uusi opetussuunnitelma painottaa jo aiemmin hyväksi havaittuja periaatteita oppimisen tukemisessa: oppimisen merkityksellisyyttä, kokonaisuusien hahmottamista ja tulevaisuuden taitojen oppimista. Nämä eivät ole uusia ajatuksia, mutta nyt ne on nostettu opetussuunnitelmassa voimakkaammin esille kuin ehkä koskaan aiemmin.

Myös Norssilla on vireillä uusia aloitteita. Koulun tiloja on kehitetty voimakkaasti, ja syksyllä 2016 saatiin käyttöön uusi laboratorioluokka. Pahaksi onneksi hiihtoloman aikoihin sattunut vesivahinko vei koko luonnontieteen siiven loppukevääksi pois käytöstä. Tämä vaati paljon venymistä kaikilta koulu yhteisön jäseniltä, ja etenkin biologian, maantiedon, fysiikan ja kemian opettajilta, joiden työtilat jäivät veden alle. Kiitos kaikille yhteistyöstä hankalassa tilanteessa, onneksi tilat saadaan käyttöön seuraavaksi lukuvuodeksi. Vireillä on myös perinnehuone koulun yli 400-vuotisen historian esittelemiseksi ja ruokalatalan päivittäminen monikäyttöisemmäksi.

Tärkeä osa pedagogista kehittämistä on opettajien oman työn kehittäminen, joka ei ole sitoutunut mihinkään erilliseen hankkeeseen vaan on osa arkista aherrusta. Haluan kiittää aktiivisia ja innovatiivisia opettajia, jotka ovat kehittäneet ja löytäneet monia uusia pedagogisia innovaatioita kokeilemalla ennakkoluulottomasti uusia toimintatapoja. Norssilaista osaamista on se, että opetusharjoittelu on mukana kaikessa kehitystoiminnassa. Näin uudet asiat päätyvät suoraan suomalaisille kouluille uusien opettajien mukana.

Haluan kiittää kaikkia tahoja, jotka ovat olleet mukana yläkoulun elämässä lukuvuoden aikana. Toivon, että rakentava yhteistyö jatkuu tulevaisuudessa.

Pasi Hieta

Perusopetuksen apulaisrehtori 7–9

Oppilaskuntatoimintaa Oulun normaalikoulun vuosiluokilla 7–9

Lukuvuosi 2016–2017 lähti hyvin käyntiin. Uudet leisekat korvasivat vanhat ysit, ja vanhat hallituksen jäsenet jatkoivat mukana toiminnassa. Syksy alkoi monialaisten oppimiskokonaisuuksien vaikutusten pohtimisen kanssa.

Joulun aikaan hallitus tarjoi koulun oppilaille pipareita ja glögiä. Oulun norssit järjestivät tammikuun lopulla Norssin päivät, johon saapui edustajia ympäri Suomea. Tapahtuma oli onnistunut ja saimme paljon uusia ystäviä. Huhtikuussa järjestimme jaksonvaihtopäivän, jonka aikana oli myös luokkien välinen kilpailu. Voiton vei luokka 9D, joka pääsee palkintona syömään luokanvalvojansa kera Pizzeria

Baabeliin.

Kuluneen lukuvuoden aikana pystyimme vaikuttamaan erityisesti pakollisen ulosmenovälitunnin suhteen. Yläkoulun oppilaat ovat kokeneet sen tarpeettomaksi ja aikaa vieväksi, joten aloittemme pohjalta se poistettiin.

Oppilaskunnan ohjaajina ovat toimineet Hanna Mansikka ja Hellevi Kupila.

Oppilaskunnan puolesta,
Kalle Kääriäinen

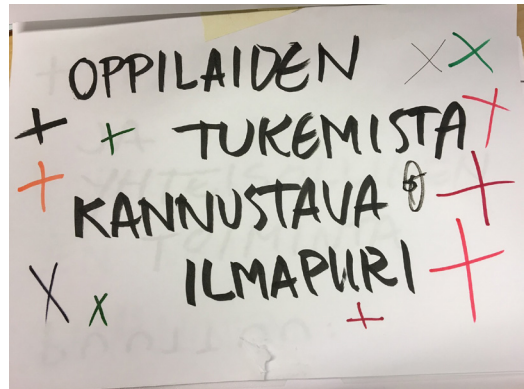
Kehitämme yläkoulun oppilashuoltoa

Lukuvuonna 2016–2017 toteutettiin yläkoulussa lvarsin laaja koulutuskokonaisuus oppilashuollon kehittämiseksi. Projektiin saatiin vahvaa taustatukea Oulun kaupungin opetustoimesta, jonka kanssa on tehty jo pitkään hyvää yhteistyötä oppilashuoltotyössä.

Ensimmäinen osa koulutuksesta kohdistui koko henkilöstöön. Tavoitteena oli kehittää keskinäistä kunnioitusta ja yhteistyötä toisten työn tuntemusta lisäämällä. Ensimmäisellä koulutuskerralla lokakuussa 2016 asiantuntija-alustajina olivat Oulun kaupungin oppilashuollon palvelupäällikkö Tuula Takalo ja erityisopetuksen koordinaattori Kaisu Markus-Hanka. Heidän esityksensä pääsanoma oli, että koulu kehitysympäristönä vaikuttaa merkittävästi lapsen hyvinvointiin ja terveyteen. Jokainen koulussa työskentelevä vaikuttaa tämän kehitysympäristön laatuun.

Toisella koulutuskerralla joulukuussa asiantuntijana vieraili Kiiminkijoen koulun rehtori Tuomo Lukkari, joka kertoi koulullaan tehdystä hyvinvointikoulu-työstä. Alustusten pohjalta muovattiin kehittämistavoitteita, joita arvioitiin helmikuussa 2017.

Merikosken koulun kanssa tehtiin vertaisyhteistyötä. Tammikuussa Norssin ja Merikosken oppilashuoltoryhmät tapasivat Pohtossa. Seuraavassa kuussa kummankin koulun luokanvalvojat tapasivat Norssilla. Tapaamisissa saatiin jaettava tietoa käytänteistä ja arvioitiin esimerkiksi luokanvalvojien koulustarpeita.

Projekti jatkuu seuraavana lukuvuonna oppilashuoltoryhmän koulutuksella ja aihe huomioidaan myös koko henkilöstön yhteisissä kokoontumisissa. Yhteisöllinen oppilashuolto ja sen toimintatavat vaativat edelleen kehittämistä, mutta yhteisellä koulutuksella ja pohdinnalla päästään varmasti koko ajan parempiin tuloksiin.

Pasi Hieta

KiVa toimii nopeasti ja tehokkaasti

KiVa Koulu® on Turun yliopistossa kehitetty kiusaamisen vastainen toimenpideohjelma. Se on Suomen lisäksi käytössä useassa muussakin maassa; katso www.kivaprogram.net/. Tutkimuksissa on todettu KiVan olevan yksi tehokkaimmin kiusaamista ehkäisevistä ohjelmista.

Kiusaamisen vastaisen mallin tarkoituksena on puuttua jokaiseen esille tulevaan kiusaamistapaukseen nopeasti ja tehokkaasti. Oppilas itse, vanhemmat tai kiusaamista havaitseva opettaja voivat tehdä ilmoituksen kiusaamisesta suoraan KiVa-tiimin jäsenille tai luokanvalvojalle. KiVa-tiimin jäseninä koulussamme toimivat Riikka Kiiveri-Raappana, Laura Lampinen, Terhi Ylöniemi ja Janne Marjamaa. Tiimiläiset selvittelevät kiusaamistapaukset malliin kuuluvien etenemishojjeiden mukaisesti ja menetelmään kuuluvat myös seurannat, joilla varmistetaan kiusaamisen loppuminen. Jokaisesta KiVa-tiimille tulevasta kiusaamistapauksesta ilmoitetaan kaikkien osapuolten kotiin sekä pidetään luokanvalvoja ajan tasalla.

KiVa-koulut vastaavat keväisin oppilaiden tilanekartoitukseen toisin sanoen kiusaamiskyselyyn,

josta koulut saavat koulukohtaiset palautteet. Saatua palautteita hyödynnetään yhteisöllisen oppilashuollon kehittämistyössä sekä kiusaamisen vastaisen toiminnan kehittämässä koulussamme.

Riikka Kiiveri-Raappana, Laura Lampinen, Janne Marjamaa ja Terhi Ylöniemi

KiVa-tiimi

Lisää liikettä koulupäivään

Koulumme liittyi Liikkuva koulu -verkostoon viime syksynä. Hankkeen tarkoituksena on liikkuamisen lisääminen koulupäivään. Koulumme on hankittu välituntiliikuntavälineitä, muiden muassa palloja, leuvanvetotankoja ja pihapelivarusteita. Ne ovatkin ahkerassa käytössä.

Koulupäivän aikana tulee istuttua useita tunteja. Useimmille lihaksille istuminen on lähes täydellinen lepotila. Liiallinen istuminen aiheuttaa kehossa useita terveyden kannalta epäedullisia muutoksia, jotka lisäävät muun muassa niska-, hartia- ja selkävaivoja ja 2. tyyppin diabetesta.

Istumisen terveyshaittoja voi vähentää esimerkiksi istumisaikaa vähentämällä, istumisasentoa parantamalla ja istumisen säännöllisellä tauottamisella. Lyhytkin tauko, jossa tehdään muutama vartaloa elvyttävä liike 30–45 minuutin välein, saa opiskelun taas luistamaan. Pienen taukojumpan sisällyttäminen oppituntiin parantaa myös oppimistuloksia ja edistää työrauhaa. Olemme 7a-luokan terveystiedon tunneilla pitäneet oppitunnin puolella välissä taukojumpan. Se on koettu hyväksi.

Tässä Edithin, Veeran, Erikan ja Ellan tyylinäytettä.
Kuva Terhi Ylöniemi.

Oppilaat ovat myös itse ideoineet taukoliikuntaa.

Terhi Ylöniemi

Niko Rautiainen kuvaa opettajanhuoneessa, kun Pinja Saarela haastattelee dokumenttielokuvaa varten Juha Mikkosta. Kuva Laura Palmgren-Neuvonen.

Vireyttä liikunnasta – liikunta osana terveitä elämäntapoja

9^c-luokassa toteutettiin kevään aikana terveystiedon opetusta yhteisöllisen videotuotannon keinoin. Opettaja Riikka Kiiveri-Raappana ja Valveen elokuvakoulun opettajat suunnittelivat ja laativat yhteistyössä ohjelman, jossa 9.-luokkalaiset opiskelivat terveystiedon osa-alueen Liikunta osana terveitä elämäntapoja Dokumenttielokuva-menetelmän mukaisesti. Tavoitteena oli tehdä 4–5 hengen ryhmissä parin minuutin mittaisia dokumentaarisia lyhytelokuvia. Oli myös tarkoitus, että niitä suunniteltaessaan ryhmät keskustelisivat, mistä tai keneltä saa luotettavaa ja hyödyllistä tietoa.

Ensimmäisen kerran aikana oppilaat pohtivat ryhmissä missä, milloin ja kuka voi harrastaa liikuntaa sekä mitä hyötyjä ja haittoja liikunnasta voi olla. Toisen kerran alussa nämä viisi osa-aluetta jaettiin ryhmien jatkotyöstettäväksi. Ryhmät etsivät tietoa nettilähteistä ja aloittivat ryhmän videon suunnittelun. Ryhmäkeskustelua tehostamaan oppilaat ohjeistettiin kertomaan omia ideoitaan sekä kysymään ja kuuntelemaan muiden ehdotuksia ja mielipiteitä. Yhteisen tiedonhakemisen ja -arviointin osalta he saivat ohjeen käyttää eri lähteitä, perustella ryhmän muille jäsenille valintaansa sekä merkitä ylös käyttämänsä lähteet. Kolmannella kerralla kukin ryhmä viimeisteli suunnitelmansa ja laati kysymyksiä kahden erilaisia näkökulmia liikuntaan tarjoavan henkilön haastatteluun.

Seuraavilla neljällä kerralla ryhmät työskenteli-

vät Valveen elokuvakoulun opettajien johdolla. Ryhmät kuvasivat haastattelut, alku- ja loppujuonnot sekä liikuntaan liittyvää kuvitusmateriaalia videoiden mausteeksi. Projektissa oppilaat oppivat videokameroiden käyttöä, haastattelemista ja videolla esiintymistä. Enimmäkseen haastattelun kohteina olivat liikunnan tai kotitalouden opettajat tai liikuntaa harrastavat oppilaat ja opettajat. Oppilailla oli mahdollisuus osallistua videoelokuvansa editointiin. Projektin päätteeksi valmiit elokuvat katsottiin yhteisessä ensi-illassa, jossa keskusteltiin videoiden sisällöstä ja liikunnan merkityksestä sekä pohdittiin kunkin ryhmän toimintaa ja videoprojektin etene- mistä.

Riikka Kiiveri-Raappana ja Laura Palmgren-Neuvonen

DREAMS – uskalla unelmoida

Monet ihmiskunnan suurimmista saavutuksista ovat saaneet alkunsa unelmasta – unelma- ta olla turvassa, menestyä, pitää yhteyttä muiden kanssa tai tehdä jotain, mitä kukaan ei ole tehnyt ennen. Joku viisas on sanonut, että kun menettää kykynsä unelmoida, menettää kykynsä elää.

Jokaisella nuorella on oikeus unelmoida ja seurata inspiraatiotaan. Jokaisen unelma ansaitsee tulla nähdyksi, kuulluksi ja jaetuksi. Kaikki unelmat ovat yhtä arvokkaita. Unelmat tuovat yhteen ihmisiä, niillä rakennetaan luottamusta tulevaisuuteen ja laite- taan liikkeelle suuria muutoksia. Ensimmäistä kertaa historiassa meillä on tekniset mahdollisuudet unel- moida maailmanlaajuisesti reaaliajassa. Dreams tuo nuorille kannustavaa viestiä: unelmointi on hyvästä – unelmien eteen kannattaa tehdä työtä. Unelmia kohti mennään etsimällä omia vahvuuksia ja innos- tuksen kohteita.

Meillä oli normaalikoulun yläkoululla harvina- nen vieras 17.10.2016, Dreamsteri, joka kertoi meille omista unelmistaan ja niiden saavuttamisesta. Ar- vaatteko, ketä tarkoitan?

Hän teki elokuvadebyyttinsä vuonna 2013 ensi- iltansa saaneessa komediassa 21 tapaa pilata avio- liitto. Myös elokuvissa Viikossa aikuiseksi ja Nuotin vierestä on hän esiintynyt. Loppuvuonna 2014 hän oli näyttelijänä viihdeohjelma Putouksen kuuden- nella tuotantokaudella sekä loppuvuonna 2015 seitsemännellä tuotantokaudella. Syksystä 2015 alkaen hän on toiminut panelistina urheiluaiheises- sa viihdeohjelmassa Villi kortti. Tämä näyttelijä on

NUORI.FI

LASTEN JA NUORTEN SÄÄTIÖ

esiintynyt myös Radioteatterin kuunnelmassa Puh- distus sekä tv-sarjoissa Laura, Paparazzit ja Klikkaa mua. Viime syksynä Ex-onnelliset-sarjassa hän näyt- teli Suvianna Ollankettoa, hörhöä hippiäitiä. Hyvät Norssilaiset, hän on Essi Héllen!

Dreams-lukuvuosi huipentui Unelmafoorumiin 24.5.2017, johon kutsuttiin yläkouluikäisiä nuo- ria ja heidän opettajiaan kaikista niistä kouluista, joissa Dreamsteri on vierailut lukuvuoden aikana. Unelmafoorumi rakentui inspiroivista esiintyjistä ja puhujista sekä yritysten ja toimijoiden järjestämis- tä innostavista työpajoista, joissa nuoret pääsivät haastamaan itseään ja toisiaan luovin ja toiminnal- lisin menetelmin sekä ottamaan konkreettisia aske- leita kohti unelmiaan. Tapahtuman ydin oli yhdessä tekeminen ja uudenlaisen kohtaamispaikan luomi- nen sekä nuorille että yrityksille ja yhteiskunnallisille toimijoille. Työpajojen teemoja olivat muun muassa työ, koulu, ystävyys, hyvinvointi ja luovuus.

Koulultamme tähän tapahtumaan osallistuivat kahdeksaluokkalaiset vapaaehtoistyön kurssilaiset sekä opettajat Riikka Kiiveri-Raappana ja Tuomas Kortelainen.

Riikka Kiiveri-Raappana

Matkalla metsävisan finaaliin

Tänä vuonna järjestettiin jo 36. Metsävisa, johon osallistui myös Oulun normaalikoulun biologian valinnaiskurssin oppilaita. Metsävisa on valtakunnallinen, Biologian ja maantieteen opettajien liitto BMOL ry:n ja Suomen Metsäyhdistyksen järjestämä kilpailu. Kilpailun tavoitteena on lisätä metsien tuntemusta ja samalla lisätä nuorten kiinnostusta metsäalaan.

Suomen itsenäisyyden juhluvuoden kunniaksi vuoden 2017 teemoina ovat suomalaisten metsäsuhde ja suomalainen luonto. Helmikuun alussa järjestettyyn koulutason kilpailuun osallistui puolet Suomen yläkouluista, yhteensä 26 700 oppilasta 660 opettajan johdolla. Kilpailu sisälsi monipuolisesti kysymyksiä suomalaisesta metsäluonnosta, luonnonsuojelusta, metsänhoidosta, puunjalostuksesta sekä metsän virkistyskäytöstä. Oulun normaalikoululta parhaiten menestyi Kiia Tefke (9D) ja hän pääsi valtakunnallisesti sadan parhaan oppilaan joukkoon.

Kiia kuvailee kiinnostustaan biologian opiskelua kohtaan seuraavasti: "Valitsin biologian valinnaisaineeksi, sillä kiinnostuin esittelypäivänä erityisesti Oulangan retkestä sekä eläinkurssista. Biologia on muutenkin minua kiinnostava aine ja ajattelin, että voisin oppia uusia, syventäviä juttuja kurseilla käsiteltävistä aiheista. Metsästä ja eläimistä olen oppinut ainakin paljon uutta. Biologian opiskelu on mielestäni yleissivistävää. Biologiassa opiskeltavat aiheet ovat osana jokapäiväistä elämää. Luonto on varsinkin Suomessa iso osa kulttuuria ja myös talouttakin. Biologian opiskelu on usein myös hauskaa, sillä aiheet, joita opiskellaan ovat positiivisia ja herättävät myös keskustelua."

Opiskelujen ohella Kiia viihtyy luonnossa. "Luontoon liittyviä harrastuksia minulla on ihan liikkuminen luonnossa, kesällä kävely ja myös juoksu sekä talvisin hiihto. Asun aika lähellä metsää ja merenrantaa, joten harrastusten toteuttaminen on helppoa. Tykkään myös ottaa luonnosta kuvia. Joskus lähden ihan varta vasten kuvaamaan ja joskus ollessani muuten luonnossa otan kuvia, jos löydän kauniin maiseman tai pienenkin yksityiskohdan. Käyn myös välillä marjastamassa. Marjoja poimiesani teen usein myös muita harrastuksiani: valokuvaamista ja luonnossa liikkumista."

Sata parasta oppilasta on kutsuttu opettajineen suureen Helsingissä pidettävään finaaliin 15.–16.5.2017. Kiian kanssa kisaamaan Helsinkiin lähtee

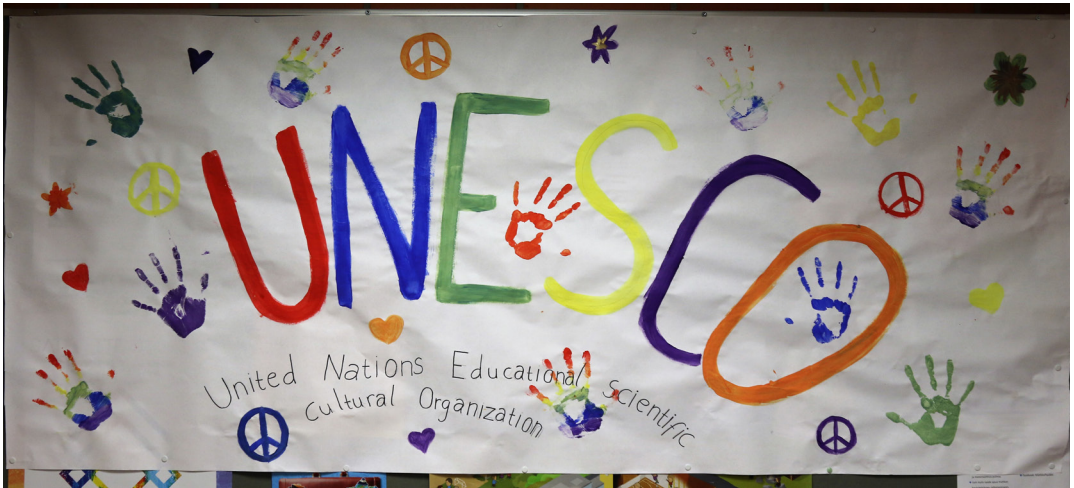

"Kävely metsässä saa kaiken stressin unohtumaan. Se helpottaa minua opiskelussa ja muissa arkipäivien tehtävissä. Luonto on minulle siis tärkeä osa arkielämää ja se on rauhallinen, suomalainen lepopaikka."

biologian ja maantiedon opettaja Aura Pyysalo. Finalistit vierailevat kilpailumatkan aikana Suomen luontokeskus Haltiassa sekä ammattitaidon SM-kilpailussa (Taitaja 2017 -tapahtumassa).

Kiia kuvailee odotuksiaan finaalin suhteen: "Metsävisan finaalia odotan sen takia, että tapaan uusia ihmisiä ja senkin vuoksi, että pääsen mahdollisesti vähän erilaiseen luontoon, mihin olen totunut. Ja kokemuksena finaali on varmasti hieno. Toivon tietysti, että pärjään mahdollisimman hyvin, mutta itse finaaliin pääsy jo oli yli odotuksieni."

Aura Pyysalo ja Sirpa Määttä

UNESCO-toimintaa yläkoulussa

Kuluneena lukuvuonna on jälleen kerran ollut monenlaista toimintaa. Koulumme edustajat ovat osallistuneet monenlaisiin tapahtumiin ja seminaareihin. Näistä voisi mainita ASPnet-seminaarin, kansainvälisyyspäivät ja Polaris-tapaamiset sekä syksyllä että keväällä. ASPnet-kouluverkosto on maailmanlaajuinen. Yhteistyökoulut osallistuvat Unescon tavoitteiden edistämiseen tarkoitukseen valmistaa lapset ja nuoret kohtaamaan maailman haasteet.

Osallistumista, auttamista ja muuta toimintaa

Kaikki Oulun normaalikoulun yksiköt saivat kunnian isännöidä Polaris-tapaamista syksyllä. Samaan aikaan vietettiin yläkoululla rauhan ja suvaitsevaisuuden päiviä. Näiden päivien aikana toteutimme Unesco-koulun arvopohjan mukaisesti monenlaista avustustoimintaa. Syksyllä osallistuimme myös Suomen Punaisen Ristin Nälkäpäivä-keräykseen.

Perinteisesti toteutimme myös taksvärkkipäivän lokakuussa. Päivän tuotto oli edelleen huima eli yli 4000 euroa. Avustusrahat käytettiin ulkomaille kahden kummilapsen koulutuksen rahoitukseen Senegalissa ja Las Hormiguitas -keskuksen tukemiseen Nicaraguassa. Lähialueen avustukset menivät oppilaskuntien päätöksen pohjalta nuorten mielenterveystyöhön sekä Ensi- ja turvakodin toiminnan tukemiseen. Koulun henkilökunta toi tavara- ja vaateavustuksia Hope ry:lle, vastaanottokeskukseen sekä Ensi- ja turvakodille. Päivän aikana koulussa olleet oppilaat lajittelivat tavarat käyttötarkoituksen mukaan ennen kuin ne luovutettiin järjestölle.

Jaksonvaihtotapahtuma UNESCO-hengessä

Walter ry:n alainen Kytke-projekti vieraili koulussamme marraskuussa jaksonvaihtopäivänä. Walter ry on yhdistys, jonka tarkoituksena on edistää kulttuurien välistä vuorovaikutusta lasten ja nuorten parissa: toisista välittämistä, toisten ihmisten kunnioitusta ja vastuun ottamista. Kouluumme tuli neljä monikulttuurisen taustan omaavaa urheilijaa, jotka vetivät työpajat kaikille vuosiluokkien 7–9 oppilaille. Vetäjien omien tarinoiden avulla rohkaistiin nuoria ottamaan esille heitä vaivaavia vaikeita aiheita sekä haastettiin kyseenalaistamaan yleisiä stereotyyppioita. Hyvin vedetyssä tilaisuudessa oppilaiden kesken syntyi monenlaista keskustelua suomalaisuuteen, monikulttuurisuuteen, identiteettiin, syrjintään ja rasismiin liittyen. Walter ry:n uusin projekti CulturED järjesti koulullamme lisäksi seminaarin, johon osallistui myös muutama koulumme opettaja. Seminaarissa käsiteltiin ennakkoluuloja, syrjintää ja rasismia.

Toteutimme keväällä koulussamme ensimmäisen kerran vapaaehtoistyön kurssin, johon osallistui yhdeksän opiskelijaa ja neljä opettajaa. Kurssin jälkeen olemme porukalla myös tehneet vapaaehtoistyötä monin eri tavoin.

Koulumme on saanut kunnian testata Pekka Hyysalon FightBack-opetusmateriaalia, jonka on tarkoitus tulla tulevana syksynä kaikkien koulujen käyttöön. Jaksonvaihtopäivää pidettiin keväällä tämän teeman ympärillä. Lisäksi samana päivänä entinen jääkiekkoilija ja nykyinen paratriathlonisti Jussi Lotvonen kävi kertomassa niin yläluokkalaistilalle kuin

Walter ry:n vierailu haastoi oppilaita pohtimaan stereotyyppien ja identiteetin merkitystä. Kuva Riikka Kiiveri-Raappana.

lukiolaisillekin omasta tiestään ja elämänarvojen muuttumisesta vammautumisen myötä.

Unesco-toimikunnan puolesta,
Riikka Kiiveri-Raappana, Hellevi Kupila ja Piita Leppilahti

5. Lukio

Lukion rehtorin puheenvuoro

Uudistuksia lukiossa

Lukion vuoden merkittävin tapahtuma oli uuden Opetussuunnitelman käyttöönotto syksyllä 2016 lukionsa aloittaville. Vaikka muutokset opetussuunnitelmaan eivät olleet suuria, on kahden eri opetussuunnitelman rinnakkainen toteuttaminen osoittautunut ajoittain haasteelliseksi.

Toinen merkittävä uudistus oli ylioppilaskokeiden sähköistäminen. Koko vuoden jännittävin hetki koettiin syyskuun puolivälissä, kun opiskelijat tekivät ensimmäistä kertaa ylioppilaskokeensa tietokoneilla. Ensimmäisenä ollut maantieteen koe sujui hyvin, kuten myös saksan kielen koe. Suuri kiitos tästä lankeaa vararehtori Jari Honkaselle, ATK-suunnittelija Heikki Mikkolalle ja siviilipalvelusmies Olli Paakkolalle, jotka rakensivat koeympäristön ja toimivat rehtorin tukena tässä haastavassa tehtävässä.

Opetushallitus valitsi Oulun normaalikoulun mukaan lukiodien kehittämisverkostoon, ja lukion kehittämisryhmä onkin toiminut aktiivisesti lehtori Timo Kovasen johdolla. Lukio on mukana myös Norssien yhteisissä TOMAS- sekä Koe ja kokeile-hankkeissa. Nämä hankkeet täydentävät toisiaan kehittämällä yhdessä lukion toimintakulttuuria.

Lukuvuoden tapahtumia

Lukion kakkosvuosikurssi ja abiturientit aloittivat kouluvuotensa varsin perinteisesti oppituntien merkeissä. Uusien lukiolaisten lukuvuoden aloitus

Norssin abit lähdössä penkkariajelulle. Kuva Tytti Haapamäki.

oli vauhdikkaampi. Kolmen päivän teholeirin aikana tutustuttiin Peda.netiin, Wilmaan ja lukion kurseihin. Ykkösten ryhmänohjaajat ja opinto-ohjaaja opastivat uusia lukiolaisia koulun käytänteisiin. Näiden kolmen päivän aikana käytettiin aikaa myös ryhmäytymiseen.

Syksyn ylioppilaskokeet jatkuivat syyskuun loppupuolelle saakka. Joulukuun alussa vietetyssä ylioppilasjuhlassa valkolakin sai kolme uutta ylioppilasta.

Kevään ylioppilaskirjoitukset alkoivat helmikuun 10. päivänä äidinkielen tekstitaidon kokeella, jota seurasivat kielten kuuntelukokeet. Kuunteluiden jälkeen vietettiin potkiaisia, jotka kakkosvuosikurssi suunnitteli. Penkkaripäivä oli mieleenpainuva ja abigaalan ohjelma oli suunniteltu todella hyvällä maulla. Vanhojen tansseissa saimme ihailta kauniita pukuja ja sulavia tansseja. Kaikista näistä tapahtumista näkyi, että opiskelijat ja opettajat olivat valmistelleet ne vaivojaan säästämättä. Kevään lakkiaisjuhla on tätä kirjoittaessa vielä edessäpäin, ja tuloksia odotellaan toukokuun puolivälin jälkeen.

Lukiolaisilla on tänä vuonna ollut monta mahdollisuutta osallistua kansainvälisyyskurssien opintomatoille. Maaliskuussa ryhmä opiskelijoita osallistui Poitiersissä koulun kansainvälisyysviikolle ja huhtikuussa toinen ryhmä tutustui Rooman ihmeisiin.

Lukion Norssiyötä vietetään tänä vuonna toukokuun 18. päivän iltana, ja mielenkiinnolla odotellaan tätä jokavuotista tapahtumaa.

Luokka 121 odottaa ensimmäisiä digitaaliseen ylioppilaskokeeseen osallistujia. Kuva Eija Kumpulainen.

Koulutusta opettajille

Kuluvan lukuvuoden aikana on järjestetty opettajille useita koulutustilaisuuksia. Tilaisuuksia on järjestetty arvioinnista, oppimisen itsesäätelystä, abitti-koejärjestelmästä sekä opetusharjoittelun ohjaamiseen liittyvistä asioista. TOMAS-hankkeen yhteydessä toteutetut aineryhmien opettajatapaamiset on myös koettu erittäin hyödyllisiksi.

Lopuksi

Pitkän ja raskaan työvuoden jälkeen haluan kiittää

koko koulun väkeä ja muita koulumme yhteistyökumppaneita kuluneesta lukuvuodesta ja toivotan kaikille aurinkoista kesää. Oppilaat, opiskelijat, opettajat ja muu henkilökunta voivat lukuvuoden jälkeen olla hyvillä mielin, ahkerasti töitä tehden vuodesta on selvitty hienosti. Erityisesti haluan tänä vuonna kiittää kanslian väkeä eli Heli Heikkistä ja Silja Saarijärveä. Ilman Helin ja Siljan merkittävää työpanosta, ahkeruutta ja ystävällisyyttä rehtorin työ olisi paljon hankalampaa.

Eija Kumpulainen

Lukion rehtori

Lukion opiskelijakunnan toimintaa

Lukuvuoden 2016–2017 aikana opiskelijakunnan hallitus järjesti monia pieniä teemapäiviä piristämään arkea. Ohjelmaa oli muun muassa halloweenin, ystävänpäivän ja pääsiäisen aikaan sekä joulukalenterin muodossa koko joulukuun ajan.

Aika marraskuusta tammikuuhun kului harjoittelukoulujen yhteisiä oppilaskuntapäiviä suunniteltaessa. Oppilaskuntapäivien lukio-osuuksissa oli koulustamme edustus sekä pääosin abiturienteista koostuneesta vanhasta hallituksesta, että vuodenvaihteesta aloittaneesta uudesta hallituksesta. Lukiolaisten käsittelemiä aiheita päivillä olivat esimerkiksi sosiaalisen median hyödyntämismahdollisuudet opiskelijakuntatoiminnassa.

Kevään 2017 kuntavaaleihin liittyen järjestettiin ohjelmaa useammassa eri muodossa. Ennen vaaleja järjestettiin koulun oma vaalipaneeli, johon osallistui ehdokkaita kuudesta eri puolueesta. Vaalipaneelin jälkeen lukiolaisilla oli mahdollisuus äänestää nuorisovaalissa. Lopuksi jaksonvaihtopäivässä käytiin läpi tuloksia sekä varsinaisen vaalin että koulussa järjestetyn nuorisovaalin osalta.

Oppilaskunnan ohjaajana on toiminut Tuomo Talala.

Lukion oppilaskunta

TOMAS on toiminut aktiivisesti

Turun normaalikoulun koordinoiman Tomas-hankkeen valtakunnallinen koordinaattori vaihtui lukuvuoden alussa. Uusi koordinaattori on Riitta Rajala. Syyslukukaudella eri norssien koordinaattorit kokoontuivat eNorssi-tapaamisen yhteydessä Jyväskylässä. Myös kevään eNorssi-tapaamisessa koordinaattoreilla oli mahdollisuus vaihtaa ajatuksia. Lisäksi valtakunnallisia aineryhmien tapaamisia on ollut äidinkielessä, matemaattisissa aineissa, erityisopetuksessa sekä liikunnassa ja terveystiedossa.

Oulun normaalikoulun lukiossa on toiminut ja kokoontunut ahkerasti koko lukuvuoden lukion kehittämistiimi, jonka toiminnassa ovat olleet mukana hankkeen molemmat koordinaattorit. Tiimiä vetää musiikin lehtori Timo Kovanen. Tiimissä on jaettu muun muassa jo olemassa olevia arviointikäytäntöjä ja kerrottu eri aineryhmissä tehdyistä kokeiluista. Esille nousseita teemoja on myös käsitelty ravustajien kokouksissa, ja siten ne ovat siirtyneet myös ohjattuun opetusharjoitteluun. Jokainen tiimin jäsen on myös jakanut yhden kokeilunsa oman aineryhmänsä kollegalle.

Tomas-hankkeen blogiin (tomashanke.net) ovat kullekin lukuvuonna kirjoittaneet Heli Heino, Markku Kuorilehto sekä Merja Marjakankaan opetusharjoittelijat Josefiina Suni ja Annastina Sundberg. Heli Heino kertoi kokemuksiaan Showbien käytöstä saksan kielen opiskelussa, ja Markku Kuorilehto kirjoitti digitaalisten historiallisten lähteiden käytöstä historian ja uskonnon opetuksessa. Opetusharjoittelijoiden kirjoittama artikkeli käsitteli Quizlet-sovellusta kielten opiskelussa.

Oulun normaalikoulun lukion opettajille on järjestetty koulutusta hankkeen teemoista sekä arviointiin että sähköisiin ylioppilaskirjoituksiin liittyen. Oman koulun sisäistä tiedotusta on hoidettu sähköpostitse ja opettajainkokouksissa. Kaiken kaikkiaan toiminta Tomas-hankkeen teemojen ympärillä on ollut aktiivisempaa kuin aiemmin. Kiitos tästä kuuluu myös lukion rehtorille Eija Kumpulaiselle ja Luke-tiimin vetäjälle Timo Kovalle.

Katja Leinonen ja Merja Marjakangas

Tomas-hankkeen koordinaattorit

”Better Teaching, Better Learning” – opetuskokeiluilla kohti parempaa lukiota

Koordinoim koulumme kaksivuotista Erasmusplus-projektia Better Teaching, Better Learning, jossa on mukana lukiot Puolasta, Italiasta ja Espanjasta. Tavoitteenamme on kehittää lukio-opetusta opiskelemalla ja kokeilemalla erilaisia opetusmenetelmiä. Lisäksi tutustumme toistemme opetussuunnitelmiin ja koulujärjestelmiin, arvioimme yhdessä projektin kulkua sekä aktivoimme opiskelijoitamme toimimaan projektissa.

Projekti alkoi kolme päivää kestäneellä suunnittelukokouksella Oulussa marraskuussa 2016, jolloin tulimme tutuiksi muun muassa Liisa Vilppolan ryhmäytämisen kautta. Kokouspäivät olivat tiiviitä: Eija Kumpulainen esitteli kouluamme ja suomalaisen lukio-opetuksen rakennetta, Heikki Kontturi opasti eTwinningin käyttöön ja Paula Vaskuri Topikista esitteli päättymässä ollutta perusasteen DIYLab-hanketta. Mietimme yhdessä aikataulun, logon, arviointimenetelmät ja valitsimme ensimmäiseksi kokeiltavaksi asiaksi Do It Yourself Learning -menetelmän. Vieraillemme ehkä suurin yllätys oli, etteivät

he nähneet Oulua lainkaan: aamulla oli pimeää, päivät kokoustettiin ja jo iltapäivällä oli pilkkopimeää, sillä lumi satoi maahan vasta vierailun loputtua.

Opettajilla oli nelisen kuukautta aikaa opetuskokeiluun ennen huhtikuussa 2.–9.4.2017 sovittua tapaamista Bielsko-Bielassa Puolassa. Matkaan lähtivät meiltä opettajista Aune Lassila, Heli Heino, Virpi Sivonen-Sankala sekä hankkeen koordinaattori. Lukiota matkassa olivat opiskelijat Anni Paakkari, Daniel Agava ja Ville Lähteenkorva, jotka esittelivät saksan kielessä, terveystiedossa ja yhteiskuntaopissa tekemiään projektitöitä.

Isäntämme oli suunnitellut ryhmäytämistointintoja, joissa sekä opettajat että opiskelijat olivat mukana. Opiskelijat asuivat perheissä ja toimivat koko viikon yhdessä erimaalaisten lukiolaisten kanssa. Puolalaiset isäntäperheet olivat ystävällisiä ja vieraanvaraisia. Opetuskokeilut olivat pääpiirteissään onnistuneet joka koulussa, mutta monia asioita vielä pohdittiin yhdessä. Erityisesti huomasimme, että partnerikoulujen matemaattisten aineiden opetta-

jat olivat saaneet aikaan mielenkiintoisia projektitoita, esimerkiksi yhteistyössä musiikin ja liikunnan kanssa.

Projektin seuraavan opetuskokeilun aiheeksi puolalaiset olivat valinneet draamapedagogiikan. Draamaopettaja Ola Chodasz koulutti meitä yhden kokonaisen päivän, jotta pääsisimme alkuun työsämme. Päivä oli monipuolinen, hauska ja lopulta raskas mutta viritti paljon ajatuksia tulevasta.

Matkaan kuului myös kulttuuria: kaksoiskau-

punki Bielsko-Bielan opastettu historiakerros ja tutustuminen Szyndzielnian vuoristoon. Kotimatalla vietimme yhden yön Krakovassa, jossa katselimme Unescon maailmanperintökohteisiin kuuluvaa vanhaa kaupunkia, Wawelin linnan aluetta ja osa meistä käveli juutalaiskorttelin alueella.

Seuraava projektikokous on Milanon lähellä sijaitsevassa Corsicossa lokakuun alussa 2017.

Katrimaija Lehtinen-Itälä

Tutustuimme puolalaiseen elämään

Keväällä 2017 matkustimme viikon mittaiselle koulureissulle Puolaan Bielsko-Bialaan. Tapaamisessa tehtävänäme oli kertoa muiden maiden oppilaille ja opettajille omassa koulussamme tehdyistä projekteista. Oppilaita ja opettajia oli muiden muassa Espanjasta, Italiasta ja Puolasta. Tarkoituksena oli myös tutustua puolalaiseen kouluelämään ja verrata sitä suomalaiseen.

Majoituimme paikallisten oppilaiden perheissä ja elimme heidän kanssaan koko viikon ajan. Näin tutustuimme myös puolalaisiin aktiviteetteihin ja arkielämään. Illoin isäntäoppilaat järjestivät meille koko projektin porukalle erilaisia aktiviteetteja. Näihin sisältyi muun muassa keilausta, syömässä käyntiä, nähtävyyksiin tutustumista, vanhan kaupungin kiertämistä ja patikointia. Aktiviteettia riitti siis jokaiselle päivälle eikä aika käynyt pitkäksi. Mat-

ka oli uskomattoman opettavainen ja kaikki olivat tyytyväisiä. Saimme paljon uusia kavereita ympäri maailmaa, ja kaikkien käsitys Puolasta myös muuttui positiivisesti. Suosittelemme Erasmus-projektia kaikille!

Daniel Agava (2016A), **Ville Lähteenkorva** (2016B) ja **Anni Paakkari** (2015A)

Lukiolaiset kansainvälistyivät Ranskassa ja Roomassa

Kahdeksan lukion ensimmäisen vuoden opiskelijaa ja lehtorit Aune Lassila ja Katrimaija Lehtinen-Itälä osallistuivat Ranskan Poitiers'ssa sijaitsevan LPI2-lukion kansainväliselle viikolle 14.–21.3.2017. Koulumme oli mukana jo kolmantena peräkkäisenä vuonna. Lukion ryhmiä oli mukana meidän lisäksi Saksasta, Unkarista, Italiasta, Tanskasta, Venäjältä ja Kreikasta.

Opiskelijoille oli järjestetty koko viikoksi ohjelmaa, joka huipentui lauantaina, jolloin kukin vierailijamaa pystytti oman standinsa ja esitteli maataan, kotipaikkakuntaansa ja kouluun ranskalaisille lukiolaisille, lukioon pyrkijöille ja näiden vanhemmille sekä muille paikalle saapuneille sukulaisille. Päivän aikana esiteltiin myös isäntäkoulun opiskelijoiden vuoden aikana tekemiä projekteja.

Norssilaiset tutustuivat ranskalaiseen kulttuuriin koulun lisäksi asumalla viikon ajan perhemajoituksessa. Saimme kaikki uusia tuttavuuksia ja kokemuksia. Tärkeää oli myös joutua selviämään englannin tai ranskan kielellä koko viikon ajan. Toukokuussa odotamme vastavierailulle kahdeksaa ranskalaista lukiolaista.

Huhtikuun lopulla toinen kansainvälisyyskurssi suuntasi entisen antiikkikurssin tavoin Roomaan. Mukana oli 13 poikaa ja 4 tyttöä sekä lehtorit Anna-Leena Ahlfors-Juntunen ja Katrimaija Lehtinen-Itälä. Kurssin aikana tutustuttiin Rooman merkittäviin historiallisiin kohteisiin ja tehtiin päiväretki Pompejiin.

Vierailulla La Rochellessa. Kuva Aune Lassila.

Opiskelijat olivat valmistautuneet etukäteen esittämään osan vierailukohteista. Ostiassa tapasimme Turun normaalikoulun lukion ja Naantalin lukion opiskelijaryhmät, jotka yhdessä Oulun norssilaisten kanssa tekivät ja esittivät näytelmät opettajien laatimista historiallisista aiheista.

Katrimaija Lehtinen-Itälä

Yhteiskuva Rooman kansainvälisyyskurssilta. Kuva Anna-Leena Ahlfors-Juntunen.

Kun laudatur ei riitä – uusia haasteita kemian valtakunnallisesta kilpailusta

Osallistumiseni MAOL:n kemian valtakunnallisen kilpailun alkukarsintaan marraskuussa 2016 ei tapahtunut erityisen suunnitellusti. Pikaisen harkinnan jälkeen päätin lähteä kokeilemaan onneani, lähinnä nähdäkseni, miten hyvin edellisenä keväänä kirjoitetun kemian asiat olivat vielä hallussa. Suureksi yllätykseksi alkukarsinnan tehtävät olivat kuin olivatkin hoideltavissa: hyvin rajalliselta tuntuneen kilpailuajan kuluessa onnistuin juuri ja juuri ratkomaan tehtäviä loppukilpailupaikan arvoisesti. Helsinki ja Ressun lukion juhlasali odottivat – oli aika kilpailla koko Suomen huippujen kanssa.

Tammikuun kolmannelle viikolle osunut loppukilpailu järjestettiin alkukilpailusta poiketen kaksiosaisena. Ensimmäinen kilpailupäivä kului tavanomaisen teoreettisen kemian merkeissä, toisena sen sijaan testattiin myös kokeellisen työskentelyn osaamista. Juuri kokeellisuus ja sen suhteellisen suuri painotus lopullisia pisteitä jaettaessa koitui kilpailussa kohtalokseni: ensimmäisen päivän lähes täydet pisteet ja kärkisija vaihtuivat toisena kilpailupäivänä karvaaseen pettymykseen ja yhteis-

pisteiden kuudenteen sijaan. Kahdenkymmenen loppukilpailuun kutsutun joukossa kyseinen sijoitus ei tietyksi ole mikään katastrofi, ja on tunnus-tettava, ettei parempaan olisi ollut edellytyksiään – kompleksometrinen titraus oli nimittäin kemian laudaturin jälkeenkin teorialtaan lähes hepreaa. Kuudes sija toi pettymyksestä huolimatta vapaan opiskelupaikan matemaattis-luonnontieteellisistä koulutusohjelmista useimpiin suomalaisiin korkeakouluihin: aivan turhaan en siis Helsinkiin asti vai-vautunut testaamaan taitojani.

Kokemuksena valtakunnallinen kemiakilpailu kruunasi hienolla tavalla koko lukioajan kestäneen työntekoni kemian parissa. Oman koulun edustaminen Suomen parhaimmiston joukossa oli ikimuistoista kaikkine vaiheineenkin. Näin kirjoitukseni ja koko norssin aikani päätteeksi haluan erityisesti kiittää kemianopettajiani Katjaa ja Sallaa erinomaisesta yhteistyöstä – tulokset puhuvat puolestaan.

Ossi Sutinen (2014C)

Muuttuva yo-koe, muuttuva opiskeluympäristö

Koulumme verkkosivu-uudistuksen yhteydessä Kotimme lukion opiskeluympäristöksi Peda.netin. Halusimme keskittyä lukiossa jo käytössä olleiden useampien verkko-opiskeluympäristöjen sijasta yhteen ympäristöön. Tavoitteenamme on lisätä tieto- ja viestintäteknikan sekä verkkopedagogiikan hyödyntämistä lukio-opiskelussa ja saada verkko-opiskelusta luonteva osa koulutyöskentelyä. Peda.net on laiteriippumaton Internet-palvelu, joten sen käyttö onnistuu lukio-opiskelijoiden iPadien ohella tarvittaessa myös puhelimella tai tietokoneella.

Lukuvuoden 2016–17 aikana Peda.netiin on tuotettu lukion kurssisisältöjä. Osa kursseista on sijoitettu julkisiksi, mutta iso osa edellyttää kurssille osallistujilta avaintunnuksia. Peda.netissa opettajat voivat tuottaa sekä jakaa oppimateriaalia opiskelijoille. Myös valmiita sähköisiä oppikirjoja voidaan käyttää Peda.net-ympäristössä. Peda.net mahdollistaa tehtävien annon opiskelijoille, jotka voivat palauttaa tehtävänsä opettajalle myös ryhmätuotoksina. Peda.net toimii hyvin yhdessä myös Google Driven sekä Office 365:n kanssa. Samalla se on myös

monipuolinen tiedotuksen ja viestinnän kanava. Lukion tiedottaminen on syksystä 2016 alkaen keskitetty Wilman ohella Peda.netiin.

Sähköiset ylioppilaskirjoitukset ovat alkaneet syksystä 2016 lähtien. Viime syksynä kirjoitettiin saksa, maantiede ja filosofia digitaalisena ylioppilaskokeena. Keväällä 2017 kirjoitettiin sähköisesti myös yhteiskuntaoppi, ranska ja psykologia. Syksyllä 2017 digitaalinen koe ulottuu myös toiseen kotimaiseen kieleen, uskontoon, elämäntietoon, terveystietoon sekä historiaan. Digitaalinen ylioppilaskoe tavoittaa loputkin kirjoitettavat oppiaineet, kun matematiikkakin tulee sähköisen ylioppilaskokeen piiriin keväällä 2019.

Digitaalinen koe uudistaa ylioppilaskirjoituksen muuttamalla koepisteytyksen sekä tehtävien muodon. Esimerkiksi reaaliaineen kokeessa saattaa olla perinteisten esseetehtävien ohella monivalintatehtäviä sekä aineistotehtävissä analysoitavana videota. Kokeissa voidaan siirtää kuvia ja graafeja muista sovelluksista varsinaiseen koevastaukseen. Kielen kokeessa erillisestä kuuntelukokeesta on

Peda.Net lukion opiskeluympäristönä. Kuva Jari Honkanen.

luovuttu, ja kokelas suorittaa kuulokkeet päässään kielen kuunteluosiot muun kokeen lomassa omaan tahtiinsa. Koepäivä alkaa aiemmin, sillä kukin kokelas pitää tunnistaa koejärjestelmään ennen kokeen aloittamista.

Digitaaliseen ylioppilaskokeeseen on valmistaututtu jo muutaman vuoden ajan. Linux-käyttöjärjestelmään pohjaavaa koejärjestelmää on kehitetty turvallisiksi ja toimintavarmaksi. Koelaitteet eivät ole yhteydessä Internetiin, mutta koetilain laitteiden ja palvelinkoneen sekä varmistuslaitteiden välillä olevan yhteyden tulee olla jatkuva. Kyseessä on

Ylioppilaskoetila rakennusvaiheessa. Kuva Jari Honkanen.

varsin tekninen ratkaisu, joten opettajia on valmennettu toimimaan koetilanteessa siten, että mahdolliset vikatilanteet saadaan nopeasti ratkaistua ja varmistettua kokelaiden ylioppilaskokeen esteetön jatkuminen.

Syksyn 2016 ja kevään 2017 kokemukset ovat sangen hyviä. Järjestelmä on toiminut pääosin moitteettomasti. Sekä kokelaiden että opettajien valmiuksia on lisätty kouluttamisella ja harjoittelulla. Eri oppiaineissa on järjestetty kurssikokeita digitaalisen ylioppilaskokeen Abitti-järjestelmällä. Kaikille opiskelijoille suunnatulla matematiikan kursseilla opiskelijat perehtyvät Abitti-järjestelmän toimintoihin voidakseen tuottaa vastauksia ylioppilaskokeessa kunkin oppiaineen vaatimin erityisin taidoin. Tähän mennessä kukin kokelas on kirjoittanut ylioppilaskokeensa koulun tietokoneella. Tulevaan digitaalisen ylioppilaskokeen kirjoittajien määrän kasvuun ylioppilastutkintolautakunta on varautunut siten, että jokainen kokelas voi tarvittaessa kirjoittaa ylioppilaskokeensa myös omalla henkilökohtaisella laitteellaan.

Jari Honkanen
Lukion vararehtori

Vanhojenpäivä ja vanhat tanssit 17.2.2017 Oulun normaalikoululla

Vanhojenpäivää vietettiin tänä vuonna perjantaina 17.2. Perinteiseen tapaan koulumme otti varaslähdön jo torstai-iltana, jolloin upeat vanhamme tanssivat vanhemmille, kotiväelle ja ystäville koulumme salissa. Seuraavana aamuna vierailimme Oulun normaalikoulun Linnanmaan alakoululla, päivällä tanssimme omassa koulussamme yläkoulun sekä lukion ykkösille ja iltapäivällä tanssiaiset huipentuivat Ouluhallissa, jossa 970 tanssi-

jaa tanssi katsojien sydämiin.

Vanhojenpäivän tanssiaisia varten tansseja harjoiteltiin lukion syventävällä kurssilla. Ohjelmistossa oli kahdeksan tanssia: Poloneesi, Wieninvalssi, Virginia Reel, Tango Ladidaa, Valssi Mignon, Folk Jam, Foksifusku Elainen ja lopputanssi Fleur East ja Sax.

Ilpo Karjalainen ja Aune Lassila

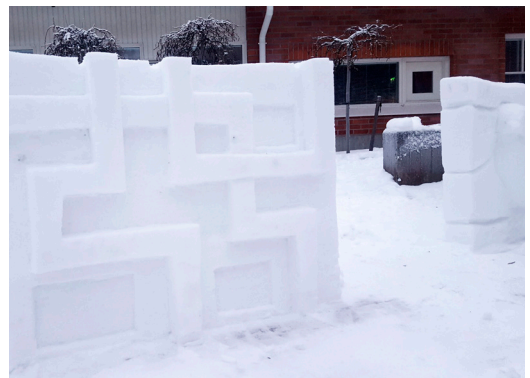

Oulun normaalikoulun kauniit ja komeat vanhojen tanssijat 2017. Kuva Minna 't Lam.

Kuvataidetta käytävillä ja pihalla

Lukuvuosi 2016–2017 on pitänyt sisällään runsaasti kynän suhinää ja vasaran pauketta. Myös itse kuvataiteen luokahuone on saanut kokea pienen remontin Markun ja Tytin sekä allekirjoittaneen toimesta. Materiaalien säilytystiloja ja märkäsäilytyksen sijaintia järjeistettiin sekä saatiin taidekirjoille houkutteleva kirjastonurkkaus suunnittelutyön iloksi. Oppilaat ovat olleet uudistuksesta mielissään, kun oppitunnin aikana voi vaihdella hieman työskentelypaikkaansa.

Suurin osa 7.- ja 8.-luokkalaisista osallistui tänäkin vuonna Oulun kaupungin organisoimille Lumofestivaaleille yhteisötaideteoksen muodossa. Materiaalina käytimme kierrätysmateriaaleja, esimerkiksi muovipusseja ja tyhjiä karkki- tai leipäpusseja. Teos ripustettiin esille Kulttuuritalo Valveelle.

Koulun etuoven läheisyyteen joulun alla lukion työopajakurssilaiset toteuttivat kuusi lumiveistosta. Kuvassa Jere Leukkusen suunnittelema ja toteuttama lumiveistos. Kuva Laura Lampinen.

7. luokkien kanssa olemme käyneet läpi perustekniikoita piirtämisestä ja maalaamisesta. Olemme tehneet hiilitöitä, opiskelleet perspektiiviä ja piirtäneet karikatyyrejä sekä sarjakuvia. Osan kanssa olemme ehdineet tehdä myös linotöitä, paperileikkeitä tai saviteoksen. 7a jatkoi savihahmojensa valmistumisen jälkeen niiden seikkailuja animaatioissa.

8. luokat olivat koulun perinteiden mukaan vastuussa joulujuhlasta, mikä näkyi joulun alla ruuhkana myös kuvataiteen luokassa. Valmistimme kaikkea ambulanssista punttisalin kylttiin ja painoihin sekä lavanreunuskankaaseen ja taustaprojisointeihin. Urakka palkittiin joulujuhlissa, joka onnistui todella hienosti.

8a:n kanssa teimme yhteistyöprojektin vanhainkodin kanssa, jossa vierailimme haastattelemassa vanhuksia ja kuuntelemassa heidän tarinoitaan. Harjoittelimme koululla ihmisen kuvaamista ja vierailulla piirsimme myös luonnoksia heistä. Muistiin-

Anna Laine ja Daria Kostiniuk toteuttivat yhteistyössä teippiveistoksen, joka katsoi koulun portaikossa kaihoisesti kohti lasi-ikkunan takana olevaa toista teippihahmoa. Kuva Laura Lampinen.

panojen pohjalta toteutimme omia teoksiamme.

8b-luokka kävi katsomassa teatterilla Noble Savage -tanssiesityksen, jonka pohjalta analysoimme esityksen teemoja ja keskustelimme yhdenvertaisuudesta. Aloitimme teeman pohjalta ryhmätyöprojektina lyhytelokuvat. Elokuviens ensi-ilta järjestettiin oppilaiden toivoman iltakoulun yhteydessä, jossa yhtenä ohjelmanumerona oli myös Kiehumispiste-dokumenttielokuva.

Saimme 8b:n kanssa vieraaksemme Teemu Tuohimaan opettamaan meille hiphoppia, minkä jälkeen piirsimme croquis-piirroksia tutkien ihmisen mittasuhteita ja asentojen välittämiä tunnetiloja. Jatkoimme luonnosten jälkeen työskentelyä valiten kukin joko maalauksen, kuvanveiston tai 3D-tulostimen välineeksi. Projektin aikana teimme yhteistyötä myös yliopiston Fablabin kanssa.

8c- ja 8d-luokat keskittyivät Suomen taiteen kultakauteen ja tutustuivat kuuluisiin teoksiin ja taiteilijoihin. Käyttäen green screeniä, kameraa ja Photoshopia teimme uusia versioita vanhoista mestariteoksista. Projektin aikana saimme koululle kuvauksia varten vieraaksemme jopa kissan.

8. luokan valinnaisryhmän kanssa suunnittelimme alkusyksystä uusia ehdokkaita Pokestopeiksi ja maalasimme jättihahmoja. Ryhmän suuruuden vuoksi (18 oppilasta) luokka kävi ylivoimaisen pieneksi jättimaalauksille ja meitä löytyikin pitkin taitosiiven käytävää sekä käsityöluokasta ja punttisaliilta maalaamasta. Keväällä taidemuseovierailu siivitti monenlaisia töitä ja materiaaleinakin oli kaikkea tinasta kipsiin ja rautalangasta spraymaaliin.

9.-luokkalaisten tietokonegrafiikan kurssilla olemme perehtyneet pakkauksiin ja vaalimainontaan sekä pohtineet tulevaisuuden proteiinin lähteitä ja suunnitelleet niille tulevia pakkauksia. Olemme myös katsoneet mainoksia kriittisesti ja suunnitelleet vastamainoksia tuotteille.

Tänä vuonna on lukio-opiskelijoissa ollut monia työpajakurssilaisia, joiden kanssa olemme tehneet muun muassa lumiveistokset yhtenä viikonloppuna joulua ennen koulun sisäänkäynnin läheisyyteen. Harmillisesti sää lämpeni parin päivän päästä emmekä ehtineet nauttia upeista veistoksista kovin montaa päivää. Myös valokuvaus ja nykytaide ovat olleet tutkimuksen kohteina työpajoissa.

Paljon ihastusta herättäneitä teippiveistoksia teimme lukion KU2-kurssilaisten kanssa. Taitosiiven käytävällä on nähty jos jonkinmoista paketoitua opiskelijaa, teippirullat ovat huvienneet vauhdilla ja ryhmätyö on sujunut hymyssäsuin. Sijoitimme elävän kokoiset teippi-ihmiset ympäri koulua seikkai-

lemaan, osa roikkui ruokasalin parvekkeelta ja osa puhui puhelinkopissa tai haikaili kaiteen päällä.

Penkkarikurssilaiset olivat tänä vuonna erittäin täsmällisiä ja toimeliaita. Opettajakuvien teemana oli Tinder, jonka mukaisesti kaikki opettajat pääsivät Tinder-ilmoituksen muodossa seinälle. Rekkakan-kaissa toistuivat useiden suosittujen laulujen sanat muokattuina, ja oli ilo katsoa huoliteltuja rekkoja vilkuttavine abeineen, kun he suuntasivat kaupungille penkkarikulkueseen.

Toivottavasti tekonurmikentän aitaan kaavailemani projekti opiskelijoiden kanssa onnistuu ja se ehditään vielä toteuttaa loppukevään aikana piristämään pallon potkijia auringon paahtaessa kesätai-vaalla.

Laura Lampinen

Kuvataiteen opettaja

Lukiokoulutuksen rohkeaa uudistusta kehittämisverkostossa

Lukiomme valittiin lukuvuonna 2016–17 Opetushallituksen Lukioiden kehittämisverkostoon (LUKE), joka on osa OKM:n Uusi lukio – Uskalla kokeilla -kehittämisohjelmaa. Verkostotyö on kahden vuoden hanke, jossa tavoitteena on kehittää, uusintaa ja jakaa toimivia käytäntöjä lukioiden toimintakulttuurin, arviointikäytänteiden, opiskelun organisointitapojen sekä vuorovaikutteisemman pedagogiikan osalta. Valtakunnallisen kehittämisverkoston lisäksi normaalikoulun lukio on osa Pohjois-Suomen lukioverkostoa, johon kuuluvat lukiomme lisäksi Haapajärven lukio, Haapaveden lukio, Laanilan lukio, Oulun Lyseon lukio, Oulun suomalaisen Yhteiskoulun lukio (OSYK) ja Sotkamon lukio. Lukuvuoden aikana Pohjois-Suomen verkosto on kokoontunut Norssilla, Pyhäjoella, Haapajärvellä ja OSYK:ssa, joissa on ollut hankkeen teemaan liittyviä alustuksia, paikallisten toimintamallien ja käytänteiden esittelyä sekä kokemusten jakamista kokeilujen toteutuksesta.

LUKE-verkosto on siinä mielessä poikkeuksellinen kehittämishanke, että siinä kehittämistarpeet ja -ideat halutaan nostaa lukion arjesta, alhaalta ylös -tyyppisesti. Kokeilu ja uudistaminen ei ole itsetarkoitus, vaan uusille avauksille ja käytänteiden muutoksille tulee löytyä joko pedagogiset, opetussuunnitelmalliset tai koulun käytänteistä nousevat perusteet. Tavoite on ratkaista arkisia ongelmia ja parantaa opiskelijoiden opiskeluedellytyksiä, muovata käytänteitä uudistetun opetussuunnitelman suuntaisesti ja kehittää toimintakulttuuria, jotta niin opiskelijoiden kuin opettajienkin oppiminen, osallisuus ja arjen struktuuri voisivat kehittyä suotuisaan suuntaan. Tarkoitus on rohkeasti kokeilla uutta ja kartuttaa myös kokemuksellisen tiedon kautta, mi-

ten lukiossa olisi parempi opiskella. Vaikka kokeilu menisi pieleen, kokemuksista voi ottaa opiksi ja jalostaa niiden pohjalta uusia ratkaisuja arjen pedagogisiin ongelmiin. Kokeilut ja uudet käytänteet voivat olla aivan pieniäkin, mutta keskeistä on, että ne ovat konkreettisia ja lähellä opetuksen ja opiskelun arkea. Näistä lähtökohdista teimme lukion kehittämistiimissä analyysin, millaisiin arjen asioihin kaipaamme ja tarvitsemme muutosta.

Tänä lukuvuonna oman koulumme lukion kehittämistiimi on aloittanut työnsä oman lukiomme kouluyhteisön, työtapojen, toimintakulttuurin ja käytänteiden analysoinnilla, arvioinnilla ja kehittämiskokeiluilla. Myös opiskelijakuntaa kuultiin tiedonkeruuvaiheessa. Kehittämistarpeet voisi jäsentää karkeasti kolmeen kategoriaan: rakenteisiin ja ohjausjärjestelmään liittyviin, monipuoliseen arviointiin sekä pedagogisiin kehittämiskohteisiin. Rakenteisiin liittyvistä tarpeista keskusteluun ovat nousseet muiden muassa koeviikko koulun arviointia ohjaavana rakenteena, kiertotuntikaavion toimivuus, palautuspäivän mahdollisuus ja itsenäisen opiskelun päivä. Opetussuunnitelman uudistamisessa yksi keskeisin muutos koski arviointia: Miten saamme vielä vahvemmin oppimista tukevan (formatiivisen) arvioinnin osaksi lukiomme käytäntöä ja summatiiviseen arviointiin monipuolisuutta? Opiskelijat pitivät oppimisensa kannalta tärkeänä hyvää opetusta ja opettajaa, opiskeltavien asioiden merkityksellisyyttä ja mielekkyyttä sekä kokeilemalla, oivaltamalla ja tekemällä oppimista: Miten saisimme vahvistettua opettajan ja opiskelijoiden vuorovaikutusta ja lisättyä toiminnallisuutta lukion opiskeluun niin, että se aidosti tukee oppimista?

Hanke on kaksivuotinen, joten monet kehittä-

mis- ja kokeiluprosessit ovat vielä kesken. Opettajat ovat toteuttaneet pedagogisia kokeiluja omilla kursseillaan pitkin vuotta ja lukuvuoden lopussa kokemukset kokeiluista kootaan yhteen ja arvioidaan, mitä seuraavana lukuvuonna on hyvä laajentaa koko koulun tasolle. Kenties suurin koko lukiotam-

me koskeva kokeilu on uusi kiertotuntikaavio, jota kokeillaan ensi lukuvuonna. Samoin lukioyhteistyön uudelleen lämmittäminen yliopiston kanssa on startannut.

Timo Kovanen

Lukion bänditapahtuma

Osana lukion soveltavia musiikin kursseja toteutimme Norssin ja Lyseon yhteisen bänditapahtuman Valvesalissa 18.4.2017. Kahden Norssibändin keikkasetti oli kasattu monipuoliseksi kokonaisuudeksi, jossa soivat niin tiukat riffit kuin herkätkä balladit. Kokoonpanoissa raikuivat tyypilliset sähkökitarat ja syntikat, mutta myös viulu, mandoliini ja kontrabasso. Myös opebändi nousi lauteille pikavauhtia kasatulla kokoonpanolla ja keikkasetillä. Bänditapahtuma on hyvä esimerkki siitä, miten lukion opiskelu voidaan toteuttaa autenttisissa olosuhteissa ja aitoja asioita tehden tiukasti opetus suunnitelman tavoitteiden mukaisesti.

Bändityöskentely on luonteeltaan epämuodollista ja oikea keikka on aidosti haastava ja motivoiva yhteinen tavoite koko bändille. Omien biisien harjoitteluun ja esittämiseen todella panostettiin ja se näkyi keikalla hyvässä fiiliksessä ja soljuvana musiisointina. Jokainen kokoonpano, opebändi mukaan lukien, ylitti itsensä ja keikkaa edeltävä jännitys siivitti jokaisen parhaimpaansa esitystilanteessa. Järjestelyt sujuivat poikkeuksellisen jouhevasti. Kiitos vaan Valveen asiantuntevalle väelle ja lyseon musiikin lehtorille Satu Korvelle mutkattomasta yhteistyöstä.

Opebändi sai kunnian aloittaa keikan ja murtaa jään Blues Brothersista tutulla Everybody Needs Somebody ja rockaavalla Haloo Helsingin Huuda-kappaleella. Opebändissä musisoivat Pasi Hieta, Satu Korpi, Timo Kovanen, Laura Lampinen, Katja Leinonen ja Tuomo Talala. Laura ja Katja olivat ensimmäistä kertaa keikalla osana bändiä, mikä osoittaa huikeaa rohkeutta ja heittäytymiskykyä. Opiskelijabändi, jossa soittivat Oahn Bui, Nadja Hahto, Henna-Maarit Kyröläinen, Joonas Leskelä, Tommi Lämsä, Juuso Tervo ja Henna Vanninen esittivät Bob Dylanin alun perin tekemän, mutta Adelen pinnalle nostaman kappaleen Make You Feel Love, Duffyn Mercyn sekä Alexander Rybakin vuosien takaisen Euroviisujen voittoviisun Fairytalen.

Toinen norssin bändeistä esitti rock-painotteisemman setin. Tiukat vedot Bon Jovin It's My Lifestä ja Livin' on a Prayeristä, huikean herkkä ja intensiivinen tulkinta Simon & Gurfunkelin Sound of Silencestä sekä reipas versio Green Dayn Basket Casesta olivat kypsä ja musiikaalinen taidonnäyte Eero Anttilalta, Anna Ferrarolta, Sofia Ferrarolta, Jaakko Jyrkältä Annastiina Leinoselta, Jyri Pussiselta, Davide Sanmorilta ja Petteri Strömbergiltä.

Timo Kovanen

4. Oppilas- ja opetusharjoittelijaluettelot

Perusasteen vuosiluokkien 1–6, Koskela oppilaat 2016–2017

1a Iv. Outi Takalo

Annala Sampo
Hyvönen Eva
Hyvönen Saini
Hopeevaara Gabriel 1)
Hämeenaho Sofia
Impiö Anni
Jokelainen Nooa
Jylhä-Ollila Ville
Kaisto Helmeri
Lappalainen Topias
Leinonen Ronja
Lindvall Eino
Penttilä Tiitus
Räsänen Peppi 2)
Salminen Sara
Siironen Janna
Sotkasiira Petteri
Tenetz Tapio
Ylipahkala Emmi
Yppärilä Remus
1) eronnut 21.10.2016
2) eronnut 27.1.2017

1b Iv. Anitta Oinas

Eksymä Pyry
Guttorm Christer
Hautala Nea
Huotari Janette
Jaako Johannes
Juola Arttu
Kangas Sisu
Karvonen Klaus
Kellokumpu Nelli
Kontio Emma
Koskelo Elsi
Lahti Pihla
Lithovius Miro
Marttinen Aaro
Nevalainen Onni
Pakonen Aada
Puska Aino
Rautio Samu
Waulu Jenni

2a Iv. Kerttuli Saajoranta

Aaltonen Eelis
Bobrenko Alisa
Ekdahl Manna
Halonen Aino-Emilia
Homanen Vinski
Ishaya Anhidona
Järvinen Jimi
Kajaus Jere
Kareinen Jalmari
Koskelo Alli
Kögler Julia
Launonen Ilari
Lindfors Juuli
Lyytikäinen Ella
Moisala Joel
Mustalahti Eino
Paakinaho Olivia
Plekh Katrina
Soininen Joonas
Sorvoja Ilona
Torppa Lotta

2b Iv. Elina Laine-Leiviskä

Aaltonen Sara
Annunen Myy
Ferraro Nicolò
Findlay Alvar
Huotari Yasmin
Junttila Riina
Järvenpää Veera
Kokko Ilona
Kukkonen Julia
Kuokkanen Aava
Lehtola Neve
Miinalainen Jenni
Murtoniemi Jutta
Posio Erika
Rautio Riki 1)
Sanmori Letizia
Simola Emil
Tauriainen Joni
Väärälä Vilmaliina
Väänänen Sevastian
1) eronnut 19.8.2016

1–2c Iv. Marianne Tallqvist

1.
Peltonen Jenni
Rumapea Joska
Ryytty Inka
Saarela Emil
Saarela Robin
Syrjämäki Paavo
Vähäkuopus Emma

2.
Hämäläinen Milla
Juusti Lea
Karvonen Leo
Kokko Viljami
Pelkonen Eetu
Pöykkiö Senni
Ryytty Eino
Saarela Mona
Takkula Aliina
Tuovinen Helmi
Tuovinen Väinö
Uusitalo Eetu 1)
Ylinärä Olli
1) eronnut 4.10.2016

3a Iv. Terho Granlund

Alalauri Santeri
Archer Nikolas
Hautala Milla
Herrala Eevi
Isola Iida
Juola Eetu
Juppi Lauri
Kajaus Jonna
Karppinen Nina
Kellokumpu Anni
Keränen Ella
Kinnunen Maiju
Kokko Ukko
Kärki Kaisa
Kärkkäinen Aatu
Lehtola Nette
Masud Wardhere Sabirin
Pelkonen Sini

Pellikka Tiia
Tauriainen Jere
Ukkonen Mira
Ventelä Väinö
Vuoppola Juhu

3b Iv. Matti Mikkonen

Annunen Aapo
Blom Touko
Haimi Joni
Hopeevaara Darin 1)
Impiö Aarni
Jokelainen Oskari
Juusti Luukas
Järvenpää Kalle
Kemi Ella
Kiuru Juhana
Malm Sylvia
Masud Wardhere Abdirisak
Mertaniemi Topias
Mustalahti Onni
Myllylä Anna
Nevalainen Silja
Othman Arin
Pisilä Emma
Pisilä Inka
Suvinen Sara-Sofia
Syrjämäki Peppi
Tirilä Inka
Vierelä Aada 1)
1) eronnut 21.10.2016

4a Iv. Jani Polvinen

Aaltonen Joonas
Aho Antti
Ekdahl Nelma
Ferraro Emma
Jokipii Oliver
Kareinen Verner
Kedi Woljan
Krylova Daria
Kuokkanen Ilmari
Nevalainen Sara
Paaso Joonas
Plekh Vera
Seppänen Niilo 1)
Siuvatti Jenny
Sorvoja Oskari
Sotkasiira Emilia
Tikkanen Vilma
1) eronnut 13.4.2017

4b Iv. Marianna Junes

Findlay Ellinora
Heikkinen Veera
Ikonen Väinö
Jokela Jessica
Junttila Roni
Karhu Iita
Korpela Kalle
Kukkonen Eelis
Lindvall Iida
Lukkarit Unna
Masud Wardhere Haashim
Menonen Jere
Ruokamo Nea
Suhonen Anssi
Taweeprayoon Jiratchaya

Teplova Alena
Trieu Tran

5a
Iv. Anu Malm

Archer Evelina
Blom Anna
Hukkanen Jonna
Kaarto Atte
Keränen Erika
Kinnunen Pekka
Kiuru Viljami
Lammassaari Robbie
Lehtola Nella
Lääkkö Oskari
Masud Wardhere Abdullahi
Pirttisalo Markus
Puumalainen Jenni
Rousu Aku
Räty Jere
Sham Itania
Suvinen Kristian
Takkula Kalle
Waulu Henri

5b
Iv. Markku Juopperi

Alalauri Aaro
Alstela Elviira
Bobrenko Matvei
Haapaniemi Onni
Heikkinen Siiri
Kankaanpää Ilari
Kankkunen Stenna
Karhu Eelis
Karjalainen Petra

Koljonen Ella
Korpi Aino
Levoeva Kristina
Luosujärvi Anton
Malm Helmi
Mitsso Nikoletta
Myllylä Auri
Määttä Sampo
Othman Azad
Saukko Olli
Suo Eeva
Uusitalo Peppiina
Waulu Topias
Yrttiaho Taavi

6a
Iv. Marja Koskivirta

Aalto Alekski
Aaltonen Juhon
Airaksinen Veeti-Kalle
Harju Jaakko
Hiltunen Senni
Hyvärinen Sakke
Juppi Valtteri
Karjalainen Jonne
Kemi Sofia
Korpela Venla
Lappalainen Iivi
Liikanen Vilma
Mertala Mette
Määttä Saku
Piiirainen Justus
Raappana Amalia
Rajasaari Matilda 1)
Seppänen Sara
Vidgren Milla
Väyrynen Jaakko

Ylikorkala Fanny
1) eronnut 21.12.2016

6b
Iv. Mika Ruikka

Auvinen Alisa
Homanen Hertta
Hommy Marko
Jaara Emilia
Juntunen Venla
Kiuru Kaija
Miinalainen Hugo
Moilanen Konsta
Othman Ronia
Ovaska Amanda
Sarre Venla
Sauvola Saga
Sauvola Valtteri
Seppänen Vilho
Tabell Katri
Tossavainen Ilari
Ylimaunu Peppi

VALO-luokka
Iv. Outi Laitinen

Ali Abdiweli
Ali Ahmed
Ali Fadumo
Ali Sakariye
Ali Yusuf
Bayiringire Jonas
Haradinaj Arta
Karhan Chutiwat
Sun Yixiao 1)
Zeir Omar
1) tullut 31.10.2016

Perusasteen vuosiluokkien 1–6, Linnanmaa oppilaat 2016–2017

1–2a
Iv. Outi Tiainen

1.
Ainesmaa Meea
Anttila Jani
Huotari Pinja
Kanniaainen Vanni
Levshenko Arseni
Mahdi Mohanad
Orre Roosa
Puolakanaho Jenna 1)
Rasinkangas Anni
Tarkkonen Jimi
Tuomaala Lauri

2.
Hyvärinen Urho
Keskitalo Sisu
Nissinen Veeti
Pohjonen Juhon
Räsänen Laura
Tuomaala Veera
Virtanen Roope
Väisänen Walterri
1) eronnut 14.3.2017

1–2b
Iv. Hennariikka Kangas

1.
Berg Anni
Harjula Jesse
Karvonen Sara
Klemetti Ina

Paimen Leevi
Pitkänen Simo
Visuri Markus

2.
Ek Tatu
Halla-aho Sanni
Heikkinen Jere
Honkanen Niila
Järvelä Ella-Noora
Kangas Nooa
Koivumaa Salla
Moilanen Hanna
Moilanen Olli
Niva Eemeli
Roivainen Jere 1)
Räsänen Tiia
Siira Ronja 2)
1) tullut 7.11.2016
2) eronnut 21.10.2016

1ab
Iv. Sanna Kaijalainen & Kaisu Kangas

Awdishou Dumarina 1)
Brockman Miika
Buzatu Elena
Echegoyen Aino
Eleasha Bineil 2)
Haapakoski Pyry
Halonen Minja
Hama Nehal 3)
Harjula Oula
Hietakangas Fanni

Honkanen Lauri
Härkönen Neea
Järvelä Salla-Mari
Järvinen Ilmari
Kaattari Iida
Kananen Martti
Karpainen Neea
Kayo Mika
Keskinkarkaus Eveliina
Kivipelto Santeri 4)
Kotila Arttu
Krankkala Elsi
Kurkela Elea
Last Ronja
Latif Darin
Lepistö Neo
Manninen Miro
Manninen Suvi
Nissi Eeli
Orovainen Arne
Pekkala Vili
Pennanen Jaakko
Pennanen Severi
Raittimo Ella
Rikberg Aamos
Salmela Lauri
Saukkola Rasmus
Sherifi Nur
Tirola Jooa 5)
Toivonen Jooa
Tokola Niilo
Tuorila Anton
Vanninen Lassi
1) eronnut 24.3.2017
2) eronnut 20.4.2017

- 3) eronnut 2.9.2016
4) eronnut 3.3.2017
5) eronnut 21.12.2016

2a Iv. Vuokko Kangas

Abrosimov Matias
Ahonen Taavi
Auno Mette
Doroci Veera
Hallikainen Luukas
Hyrkäs Luka
Itälahti Minttu
Kangasniemi Niko
Klemetti Ava
Lahti Kerttu
Leinonen Miisa
Marttila Melissa
Nevala Aatos
Pattison June
Peurasaari Veera
Polso Iiro
Pussinen Otto
Raappana Toivo
Rastas Matias
Suliman Marwa
Tolonen Antti
Väisänen Venla
Väyrynen Odessa

2b Iv. Johanna Jarva

Dang Le Vinhson
Haaraniemi Evert
Heikkilä Helmi
Heinonen Eemi
Heinonen Jimi
Heinonen Onni
Janhunen Laura
Joensuu Joonas
Karjalainen Anniina
Kettunen Aatu
Kurki Iisa
Kuusipalo Hermann
Laitinen Olavi
Malila Niilo
Partanen Elia
Raustia Juha
Riekkö Olivia
Semenchukov Ivan
Siivikko Oliver
Strömberg Sanni
Tuohimaa Samuel
Väisänen Aino

3-4a Iv. Mervi Kempainen

3.
Bui Lan
Haapaporras Atte
Korolainen Hugo 1)
Laikari Neea
Myllymäki Tuukka
Naamanka Janette
Piironen Petrus
Pitkänen Suvi
Puolakanaho Jessica 2)
Rusanen Aaro
Ukkola Viivi
Vatanen Samu

4.
Ahonen Taika
Chananakhon Phonathip
Kangas Milla

Krankkala Enni
Last Jimmy
Pohjolainen Maija
1) eronnut 3.3.2017
2) eronnut 14.3.2017

3-4b Iv. Laura Salmela

3.
Al-Rubaye Bahaa
Andersin Sara
Berg Toni
Hussein Ruqayah
Lepistö Ella
Metsometsä Eevi
Saviaro Teppo
Tahkokorpi Sampo
Teryaev Artem

4.
Huhtanen Oliver
Kantola Säde
Kettunen Aku
Koivumaa Mari
Leinonen Linnea
Marolli Edona
Matkaselkä Olli
Mäkvierikko Ronja
Putaalä Nico

3ab Iv. Aila Hartikainen & Auli Siitonen

Aikio Juho
Bui Ha Lan
Haapakoski Miro
Hyryläinen Niko
Isokangas Konsta
Kangas Ella
Kangas Jarno
Kanniainen Onna
Karjalainen Kia
Kropsu Tomi
Kyllönen Brita-Lisa
Leskelä Veikka
Madetoja Lumina
Mahdi Mutez
Manninen Roosa
Mellanen Juho-Tuomas
Mikkonen Taika
Mäkinen Isabella
Mäkvierikko Peppi
Männikkö Vertti
Mäntylä Ella
Niskala Emmi
Niskanen Pihla
Orre Ninni
Pagani Pietro
Paimen Heikki
Pakarinen Stella
Pattison Helga
Peteri Lucas
Rasinkangas Eetu
Rasinkangas Lassi
Rikberg Unna
Saastamoinen Inka
Savelyev Alexey
Seppä Josefa
Siirtola Minttu
Siltakoski Juho
Stenroth Touko
Su Yun
Taipale Neea
Tohmola Sasu
Tuorila Neea
Yli-Pyky Jali

4a Iv. Erkki Pekkala

Bruun Elias
Doroci Anton
Halla-aho Noora
Heinonen Julia 1)
Helander Anni
Helander Ida
Hylkilä Aada
Jounila Isla
Julin Jesper
Keränen Jori
Koivumaa Asla
Kuurlunti Veeti
Malila Veikko
Mehtonen Emmi
Ojala Elena
Pääkkönen Ella
Saukkola Sofia
Saukkonen Miljabella
Suliman Ayman
1) eronnut 3.3.2017

4b Iv. sl. Merja Kivelä kl. Juulia Määttä

Gehör Sara
Granat Robert
Heikkilä Irina
Hietalahti Onni
Honkanen Hanna
Huttunen Ella
Hyrkäs Lumi
Höyhtyä Milja
Keskinarkaus Silja
Kirves Sanni
Koppelo Ellen
Kukkonen Eetu
Kämäräinen Nea
Lahti Vertti
Madetoja Milana
Moilanen Lumi
Pakarinen Beata
Raittimo Matias
Ryhänen Iida
Schroderus Matilda
Toivonen Artturi
Vähäkuopus Veeti

5-6 Iv. Pasi Kurttila

5.
Halme Mikael
Honkanen Ella
Isokangas Perttu
Kolmonen Saana
Kropsu Aleks
Mäkinen Eetu
Niskanen Ossi
Ojala Tomi
Puranen Luukas
Puumalainen Taru
Rusanen Atte
Tikkanen Tiila
Väyrynen Albert

6.
Heikkinen Julia
Heinonen Hilla
Huttunen Johannes
Karjalainen Konsta
Myllymäki Matias

**5a
Iv. Pentti Mankinen**

Ahonen Onni
Heikkinen Ronja
Huhtanen Wilmer
Karvonen Ada
Kayo Mary-Ann
Keskitalo Konsta
Konttiokari Oskar
Lukinmaa Miku
Luoma Moona
Mehtonen Juuso
Mellanen Lauri
Mikkonen Benjamin
Nguyen Quang
Nissinen Alisa
Ojuva Kalle
Paimen Nilla
Pylkäs Eetu
Sillankorva Ville
Taipale Minttu
Tohmola Senni
Turunen Antti
Vatanen Henna
Vuoristo Mandi

**5b
Iv. Raija Kärkkäinen**

Anttonen Hugo
Ek Kerttu
Hirvonen Oskari
Hopia Elisabet
Junttila Elina
Kaikkonen Eeva-Liisa
Kellokumpu Ville
Koivumaa Markku
Koppelo Juho
Kotajärvi Milla
Kurki Sini
Latif Erian

Mahdi Mazin
Mäenpää Asseri
Nissinen Juuso
Ohlmeier Siri
Rautio Miikka
Saleh Siila
Seppä Jenniina
Sutinen Laura
Suutari Eemeli
Tarasova Lelia
Viide Krista

**6a
Iv. Kirsti Karhumaa**

Bäck Mimosa
Ferraro Francesco
Fuad Ottman Mohammed
Haaraniemi Oliver
Herjärvi Antti
Hulkkonen Niklas
Kirves Hanna
Konola Aarni
Makkonen Milla
Marolli Nazife
Määttä Julia
Parkkila Otto
Rasi Ville
Suliman Alamin
Sundaramoorthy Aaranie
Tiirola Adalmiina
Tuorila Nanna
Voutilainen Anniina

**6b
Iv. Pekka Tokola**

Dang Le Phong
Dia Ciria 1)
Hallikainen Paulus
Hentilä Juuso
Kanniainen Enni

Karjalainen Emil
Kinnunen Miko
Kortejärvi Mikael
Kämäräinen Jonna
Latif Elina
Leskelä Maiju
Merenlahti Jesse
Merenlahti Juho
Niskala Nea
Peltoniemi Silvana
Pham Kim Yen
Romakkaniemi Anni
Räsänen Akseli
Saine Eemil
Tiirola Josefina
Tolonen Senni
1) eronnut 11.11.2016

**6c
Iv. Heikki Kontturi**

Ahola Luukas
Huttunen Leeni
Keränen Jyri
Kilpeläinen Eetu
Krankkala Elias
Laitinen Eveliina
Lehtonen Sami
Mironov Andrey
Moilanen Rauli
Nevala Heta
Ojala Alisa
Pohjolainen Veeti
Rantsi Helmi-Nella
Räsänen Tomi
Slewa Gabriella
Strandman Mici
Tervo Enni
Tuohimaa Mikael
Väyrynen Jessica

Perusasteen vuosiluokkien 7–9 oppilaat 2016–2017

**7A
Iv. Virpi Sivonen-Sankala &
Juha Mikkonen**

Granat Alex
Hommy Marino
Illikainen Erika
Juntunen Riikka
Launonen Sanni
Myllylä Mikael
Nguyen Jet-Li
Nguyen Thao Nhi
Nätti Ella
Orava Atte
Piitulainen Laura
Poropudas Jenna
Puranen Juliaana
Ronkainen Veera
Sanmori Maria Chiara
Seppä Anna-Julia
Similä Severi
Slewa Gabrina
Spårman Samuli
Tikkanen Eemil
Vasara Walisala
Vihavainen Enni
Viirret Niilo
Väyrynen Edith

**7B
Iv. Heli Heino**

Ahlholm Aino
Aikio Aino
Anttila Henna
Anttila Pauliina
Bruun Saga
Duan Tiina
Haataja Toni
Hakanen Tomi
Honkanen Aatu
Karjalainen Axel
Karjalainen Eemeli
Kuusipalo Emmakreetta
Leiviskä Laura
Nguyen Vy
Ojala Emilia
Ojuva Kasper
Palovaara Topias
Rautio Joni
Saleh Esraa
Sinisammal Simo
Sääskilahti Reeta
Tyynelä Vilja
Vallström Ilmari
Vähäkuopus Nea

**7C
Iv. Ilpo Karjalainen**

Blomster Erno
Harja Tiina
Huttunen Leevi
Järvelä Joona
Kallunki Reeta
Kuha Pihla
Kukkonen Tomi
Lind Oskari
Loukasvuori Roope
Luukinen Milla
Pieski Unni
Piippo Iivari
Pirnes Onni
Ryhänen Viivi
Sallinen Siiri
Schroderus Matias
Sillankorva Jaakko
Tiemann Eetu
Viippola Nea
Vilmi Silja

**7D
Iv. Eija Paasi**

Ahonen Leevi
Hallikainen Mikael
Heikkinen Joni
Hiitola Valtteri
Hyvönen Aapo
Joensuu Alina
Lämsä Tuomo
Mannermaa Julia
Mäenpää Kaisa
Määttä Anni-Julia
Paimen Niklas
Pekkala Jemina
Saariniemi Mikko
Salminen Eetu
Saukkonen Huugo-Uljas
Semenchukov Nikita
Severinkangas Laura
Toivonen Ukko
Uusitalo Tanja
Xayyasit Brian

**8A
Iv. Terhi Ylöniemi**

Anttila Valtteri
Baringi Manar
Einonen Jenna
Ferraro Elia
Gehör Sofia
Hietaniemi Salla
Horko Tuomas
Huttunen Lassi
Keränen Linnea
Kinnunen Anette
Kujala Anni
Lahti Markus
Laine Jaakko
Lankinen Viivi
Lehtinen Roosa
Nguyen Anh Thu
Pikkarainen Anni
Ruotsalainen Olli
Tiainen Milla
Vanninen Saku
Virta Kaisla
Väisänen Viivi

**8B
Iv. Laura Lampinen**

Alatorvinen Atte
Auvinen Aniko
Junttila Matias
Kaikkonen Viivi
Karvonen Milka
Kerttula Sanni
Kerttula Siiri
Kilpeläinen Verna
Kuurilehto Valtteri
Kuvaja Kiia
Leinonen Lotta
Leppänen Mette
Maloku Aurora
Murtovaara Viivi
Mäki Iiris
Nguyen Jerry
Osadchaya Maria
Pesonen Sara
Repo Antti
Ronkainen Venla
Saine Sofia
Sanmori Francesco
Väyrynen Viola
Yousif David

**8C
Iv. Harri Lehtola**

Halonen Henna
Heinonen Vilma 1)
Hirvonen Oona
Honkanen Olli
Huttunen Luukas
Kahrila Emma
Kananen Eveliina
Keränen Kaisa
Kettunen Kasper
Ounasti Vilja-Maria
Peltoniemi Sami
Rantala Reetta
Rantala Senni
Ruhkala Iikka
Sederholm Leo
Seppänen Pieta
Suhonen Ville
Suutari Alma
Turunen Anni
Viide Netta
Viitala Tommi
1) tullut 31.10.2016

**8D
Iv. Tuomo Talala**

Alasaarela Carla
Fofonoff Julia
Hietakangas Eemil
Kolmonen Samu-Ville
Kontiokari Akseli
Kortejärvi Nico
Koskela Arttu
Kuisma Saku
Nevala Alma
Nisumaa Jesse
Orava Emilia
Parkkila Santeri
Pietarila Aino-Kaisa
Pietilä Alekski
Pyörälä Jenni (1
Rahko Rauna
Räisänen Tuomas
Tajakka Jere
Tolonen Jenny
Turunen Sonja
1) tullut 5.9.2016

**9A
Iv. Sari Eskola**

Alatalo Jenni
Dia Alioune (1
Einonen Jere
Haaraniemi Aada
Heikura Sara
Heräjärvi Eetu
Jacklin Jaakko
Jurmu Silja
Konola Kerkko
Kotajärvi Santeri
Leinonen Henna
Leskelä Marjukka
Lämsä Susanna
Manninen Kiia
Ronkainen Lasse
Ruotsalainen Anssi
Siekkinen Helmi
Strömberg Elli
Sutinen Elina
Tervahauta Topias
Tikkanen Eelis
Widgren Lassi
1) eronnut 11.11.2016

**9B
Iv. Merja Marjakangas &
Tytti Haapamäki**

Al-Rubaye Hussain
Anttila Arttu
Illikainen Linnea
Karvo Max
Kotajärvi Ninja
Liinanki Lauri
Luoma Vilma
Marolli Florijan
Meriläinen Roosa
Nguyen Hung
Paakkari Laura
Pekkala Joni
Pietikäinen Petra
Rintala Kasper
Saeng-arunrat Getti
Schroderus Sofia
Seppälä Kalle
Usoskin Sasha
Veijola Julia
Viirret Mika
Väyrynen Veera
Zhu Heng-tao

**9C
Iv. Erkki Matala-aho**

Aironpää Miro
Autio Jutta
Hallikainen Eemil
Heimonen Emilia
Hentilä Emma
Hopia Tuomas
Huttunen Jimi
Jokilahti Patrik
Jounila Riku
Kolmonen Jesse
Kääriäinen Kalle
Lempinen Ella
Niemi Jesse
Nissinen Hanna
Oljakka Verner
Pohjolainen Joonas
Rautiainen Niko
Räisänen Aapo
Saarela Pinja
Saarinen Niko
Soininen Emma-Sofia
Vähäsarja Miia

**9D
Iv. Kirsi Peltonen**

Alajoutsijärvi Taru
Heino Evita
Hurmanen Janne
Illikainen Joonas
Ilola Valtteri
Jokela Ida
Jokelainen Jessi
Järviluoma Tuukka
Kinnunen Joel
Koskela Aino
Lunkka Johannes
Löthman Mikael
Makkonen Jarkko
Rytivaara Lauri
Saariniemi Jussi
Salonen Nea
Salonurmi Iida
Seppälä Manta
Sulkala Marika
Tefke Kiia
Uhari Viivi

Lukion opiskelijat 2016–2017

2016A ro. Salla Päivärinta

Agava Daniel
Anttila Timi
Erkkilä Jesse
Heinonen Aleksanteri
Hurskainen Jasper
Ikonen Juho-Pekka
Jounila Aada
Järveläid Helena
Kinnunen Nuutti
Koskelainen Venla
Kukkohovi Mariam
Lahti Arttu
Latva-aho Elina
Lohvansuu Paulus
Marjala Sakari
Naarala Kalle
Niskanen Eero
Paakkola Akseli
Persyn Felix
Pohjanen Emilia
Rehula Vilma
Ruuska Laura
Sankelo Lotta
Sjögren Krista
Tiilikainen Pihla
Vuolab Enja
Vuolteenaho Minna
Wester Axel

2016B ro. Anna-Leena Ahlfors- Juntunen

Ahonen Antti
Anttinen Timi 1)
Harmaala Sami
Helenius Robert
Huttunen Santeri
Jankkila Siiri
Juola Mari
Kallio Vilma
Kivilahti Meri-Tuuli
Kostamo Laura
Kylmänen Neea
Lahti Mikko
Lassila Lauri
Lähteenkorva Ville
Murtomäki Mirva
Nguyen Nghi
Nätynki Oona
Paananen Jasmin
Pesonen Fanny
Puumalainen Pyry
Rintala Rosa
Rytkönen Roosa
Saraniemi Nina
Taskinen Janne
Tuohimaa Joel
Vartiainen Matias
Väisänen Sami
1) eronnut 20.12.2016

2016C ro. Aune Lassila

Ahosola Matias
Hautala Anssi
Helin Seela
Häyrynen Eemeli
Joensuu Roosa
Jyrälä Katariina

Kandelberg Atte
Koivupalo Noora
Kotajärvi Veeti
Kähönen Jemina
Lahtinen Riikka
Lamberg Eetu
Lauri Hilda
Mannermaa Julius
Myllylä Nea
Niemelä Matias
Orava Niklas
Pasanen Katriina
Pikkarainen Lasse
Pätsi Roni
Romppainen Veikko
Sankala Samuel
Savolainen Jerry
Tervahauta Tuomas
Törmälä Sara
Vuolteenaho Meri-Tuuli
Väyrynen Eveliina

2015A ro. Pekka Vaaraniemi

Aaramaa Saana
Hahto Nadja
Harja Teemu
Hekkala Mikael
Hyvärinen Sampo
Juntunen Jenna 1)
Juutinen Tatu
Kalliorinne Kerttu
Koskela Atte
Kyröläinen Henna-Maarit
Latva Roni
Lauri Hanna-Mari
Lehtinen Tuua
Leinonen Daniel
Lämsä Tommi
Miesmaa Otto
Nikula Helmi
Nissinen Matias
Orava Santtu
Paakkari Anni
Pelander Iina
Pilto Reetta
Strömberg Petteri
Tamminen Tiia
Turunen Miia
Uhari Ville
Vikeväinen Essi
1) vaihdossa

2015B ro. Jyrki Kauppinen

Björnholm Anniina
Collan Jan-Christian
Heino Julius 1)
Holappa Joona
Juntunen Arttu
Kaarakainen Siiri
Klasila Roosa
Korhonen Tuomas
Känsäkoski Niko
Laine Anna
Lehto Joona
Leinonen Annastiina
Leukkunen Jere
Merikanto Joel
Nieminen Antti
Ohlmeier Paul
Orava Them

Paakkari Johanna
Pelttari Sara
Pälve Toni
Savolainen Jenni
Savukoski Simon
Stenholm Helmi
Tossavainen Iida
Tuomaala Valtteri
Vainio Sara
Vikeväinen Lauri
Vitikka Annika
1) vaihdossa

2015C ro. Lasse Kempainen

Ailuvuo Alekski
Bui Oanh
Heikkinen Artturi
Heinonen Teresa
Helakorpi Otto
Hyvärinen Tatu
Kainuharju Annika
Kinnunen Alekski
Koskela Roni
Kyllönen Kasper
Lautala Elmo
Lauttanen Milja
Leskelä Joonas
Manninen Niko
Mehtälä Roosa
Mustonen Taneli
Nykänen Topias
Ollikainen Hanna
Oraviita Kai
Pietarila Mikael
Saastamoinen Casimir
Spärman Sonja
Tervo Juuso
Turpeinen Taru
Vanninen Henna
Viitasaari Juuso
Ågren Janina

2014A ro. Ari Heimonen

Abebe Johannes
Ainonen Alisa
Anttila Anni
Autio Juho
Ferraro Sofia
Haaraniemi Aino
Hanhela Jani
Heikkala Eveliina
Hälinen Kaarin
Iisakka Santeri
Karjalainen Elina
Korhonen Jenni
Kudjoi Tuomas
Kylmänen Tiia
Lahdenperä Ville
Laitinen Tuomas
Lehtihalmes Iina
Merkkiniemi Jenna 1)
Moilanen Salla
Mustajärvi Kerttu
Nevanperä Joona
Niemelä Maiju
Palukka Senni
Pussinen Jyri
Pälve Laura
Sanmori Davide
Sääskilähti Auri

Talvila Perttu
1) eronnut 14.2.2017

2014B ro. Kari Pekka Lapinoja

Alenius Kerttu
Al-Sanati Johan
Haapalainen Jesse
Hanhela Inka
Harja Niina
Heikkilä Iida-Liisa
Heinonen Vertti
Herzig Aleksis
Joensuu Veeti 1)
Jyrkkä Jaakko
Koret Niklas
Kosamo Josefiina
Kukkola Sami
Könönen Anni
Lahtinen Juho
Lias Lauri
Metsävainio Sofia
Moilanen Venla
Mätäsaho Emilia
Nikula Hanna
Paakkola Pauli
Piippo Iina
Rantala Elias
Remes Anna

Savolainen Jesse
Tervahauta Aleksi
Tiiro Janika
Tolonen Tuomas
Vainikka Elisa
1) eronnut 11.4.2017

2014C ro. Katrimaija Lehtinen-Itälä

Anttila Eero
Ferraro Anna
Halonen Tommi
Hannuniemi Emma
Heräjärvi Meeri
Hyvärinen Tero
Järvelä Jonne
Jääski Jonna
Komulainen Iida
Koskelainen Konsta
Kostiniuk Daria
Kuusikko Juho
Laitinen Heikki
Latva-aho Jenni
Lauri Topias
Morina Kristiina 1)
Nakamura Meyu
Niva Veera
Paasila Janina
Pesonen Nico

Pyttyinen Lotta
Ryhänen Emma
Räisänen Alina
Salmi Mirko
Sutinen Ossi
Taskinen Vili
Tikkanen Johannes
Tomberg Venla
Välämäki Milla
1) eronnut 19.8.2016

Lukuvuoden aikana seuraavat opiskelijat suorittivat luokan- opettajan tutkintoon vaadittavan opetusharjoittelun:

Aarnivala Nina
Ailisto Matti
Aittola Johanna
Allinen Riina
Arkila Riina
Dahlström Viivi
Gröhn Iivi
Hannonen Sallamari
Hartikainen Henri
Heikkilä Hanna-Maria
Heikkilä Johanna
Heikura Marika
Hietikko Hilla-Marja
Hiitola Karoliina
Hiltunen Pia
Hirvonen Essi
Hulkko Jonna
Hyyryläinen Maria
Iisakka Heidi
Inget Annamari
Isoaari Veera
Istermaa Merja-Liisa
Jackson Nina
Joki Julia
Julkunen Jenna
Junnikkala Tiia
Junno Kreeta
Junnola Anna-Kaisa
Juustila Ville
Jyrkinen Muusa-Maria
Kaarela Sanna-Sofia
Kaila Helen
Karhu Anne-Marit
Karvonen Esa-Pekka
Karvonen Tuomo
Kempainen Pauliina
Keränen Heidi
Keskitalo Pirtta
Kipinä Juha

Klasila Heidi
Korhonen Laura
Korva Iiris
Koski Annika
Kosonen Eeva-Maria
Kukkonen Maria
Kukkonen Timo
Kurunlahti Raita
Kylli Laura
Laakkonen Mari
Laakkonen Milla
Laine Roosa-Karoliina
Latvala Maarit
Lautamo Anssi
Lehto Emilia
Lehtonen Marjut
Lämsä Jani
Lääkkölä Roosa
Maljanen Jari
Melamies Pauliina
Miettunen Elina
Mikkonen Soila
Muraja Veera
Murto Janina
Mustonen Reetta-Mari
Mustonen Tatu
Mutka Reetta
Mykkälä Mirva
Mäkelä Marcus
Naacka Matti
Narva Anna-Elina
Nevala Katariina
Nurmela Heidi
Niittyvuopio Anne
Nummenmaa Esko
Nurmivuori Anna
Oinonen Janne
Pahkala Juho
Pajala Petra

Parpala Mira
Partanen Henrietta
Pasanen Marjo
Pasanen Seija
Patrikainen Maria
Pehkonen Noora
Pelimanni Heidi
Pellikka Anne
Piippo Sanna
Pitkänen Tiia
Pivelin Paula
Rasinkangas Martta
Rentola Joonas
Ronkainen Eeva-Liisa
Ruokamo Jenna
Salmi Heidi
Salo Emma
Salolatva Elisa
Silvola Anni
Silvola Minna
Sivula Lari-Matias
Smolander Arja
Smura Mikko
Sohlo Joonas
Tervaskanto Marjut
Tervo Jenni Johanna
Tervo Jenni Maarit
Tiainen Mervi
Träskelin-Murto Riikka
Vanhanen Iiro
Veijola Maria
Vuoti Salla
Vähäsarja Anna-Sofia
Väntsi Satu
Änäkkälä Janne
Öster Daisy
Yli-Tokola Johanna

Opetusharjoittelijat 2016–2017

Syventävä harjoittelu

Biologia

Hannuksela Pauliina Sofia
Hämäläinen Saara Karoliina
Höyhtyä Iida Annikki
Kilponen Aino Emilia
Kivipelto Neea Moonika
Koivunen Iina Maria
Lampinen Eveliina Sofia
Rautakivi Kia Johanna
Kumpula Timo Aslak
Kortetjärvi Jenna Julia

Englanti

Aikio Jukka
Kynkäänniemi Risto
Luomajoki Juuso
Lyytinen Asta
Mamane Michelle
Markkula Antti
Nivala Henri
Pelttari Joonas
Pyhäjärvi Riikka
Päivike Pia
Sepp Elari
Sirén Tea
Syrjä Eero
Tikkanen Tapio
Timonen Minna
Ward Joshua

Historia ja yhteiskuntaoppi

Johansson Laura Karoliina
Matala Olli Johannes
Nykänen Lauri Olavi
Oikarinen Tiina Heleena
Rautio Ville Henrik
Röntynen Peetu Oskari
Sihvonen Tuomas Taneli
Silvennoinen Lotta Kaari
Tienhaara Juha-Pekka
Tuikkala Tuomas Kasper
Ylikangas Jaakko Juhani
Yliuoma Paavo Kristian
Rieki Jari Tapio

Maantiede

Aho Juhani
Heikkilä Auli
Honkala Venla
Huurtelta Tuija-Juulia
Löfhjelm Jonna
Tagel Kristel
Virkkala-Uusipaikka Outi
Ollikainen Salla

Matemaattiset aineet

Filppa Ville
Holma Hanna
Holma Tuomo
Holpainen Miikka
Huhtaniska Riku
Isokungas Joel
Janné Laura
Johansson Ari
Julmala Ella
Karjalainen Jari
Karjalainen Tarja

Kemppainen Henna
Kolehmainen Anna
Kyllönen Merja
Lapinoja Jenni
Leinonen Anni
Majala Alli
Mankinen Tuukka
Niskanen Mikko
Ollila Susanna
Sairanen Kaisa
Salo Jesse
Suvela Ronja
Suviaro Topi
Taivalsaari Eva
Tikkanen Tuomas
Toivanen Arto
Toljamo Päivi
Tuovinen Teemu
Turkki Anni
Vatjus Joonas
Veijola Sofia
Väyrynen Anniina

Musiikki

Ahveninen Juho
Itkonen Anna
Jylhä Miia
Kalliopuska Saara
Kiljander Ida
Korhonen Elina
Korkia-aho Simo
Launonen Jukka
Lehtimäki Nina
Myrskog Meri
Rankinen Anna
Saarinen Tuuli
Salomaa Asta
Vanhala Taava-Tuulia
Ylinen Maiju

Ruotsi

Ahonen, Anniina Emilia
Jaako, Ella Riikka
Kiviniemi, Susanna Kaarina
Klapuri Kaisa
Kuosmanen Katri Emilia
Pohjola Henna Susanne
Saastamoinen Jari Ilkka
Sarsila, Hanna-Kerttu
Skarevik Henrik Juha Villehard
Sundberg, Annastina Elise Matilda
Suni, Josefiina Annukka

Saame

Satokangas Gabriela

Saksa

Hanhela, Riitta Hannele
Salminen, Riina-Maija

Äidinkieli ja kirjallisuus

Haapajoki Jasmiini
Hallikainen Topi
Holma Sara
Huttu-Hiltunen Maija
Kaartinen Jenni
Kokko Tiia
Lampela Riikka
Meriläinen Jussi
Moilanen Jali

Nivala Elisa
Ojala Krista
Pikkuaho Iida
Pulkkinen Eeva-Maria
Saajoranta Mikko
Saastamoinen Suvetar
Södö Maria

Perusharjoittelu

Biologia

Hanhimäki Leena
Heikkinen Taru
Heinänen Emma
Hovilainen Pauliina
Kakko Elina
Karppinen Antti
Karttunen Oona
Kurtti Sanni
Pöllänen Antti
Ruusulaakso Mariel
Suorsa Krista

Englanti

Frida Bergman
Mark Copher
Tiina Eilittä
Eeli Eilola
Johanna Enbuska
Mari Hakala
Juho-Eemeli Halttu
Julia Hentilä
Joel Juntunen
Niko Karttunen
Henna Nivakoski
Saara Pouke
Aino Puhakka
Noora Sarjanoja
Saara Tikkakoski
Tiina Tomperi
Taavi Uotila
Aleksanteri Valmari
Janna Vähäjylkkä
Sara Väihkönen
Vesa Ylipelkonen

Historia ja yhteiskuntaoppi

Eskonniemi Minttu
Hiltula Teemu
Hyrkäs Eve-Riina
Koskela Eeva
Martinmäki Oona
Oja Aleks
Perälä Jenni
Petäinen Liisa
Riskumäki Eetu
Silvennoinen Mikael
Tervaniemi Sauli
Tuohimaa Aksel

Maantiede

Broström Joni
Hiltunen Rita
Korkala Suvi
Leinonen Merja
Mäkelä Henna
Piri Jonna
Saviranta Mikko
Seppälä Mauri
Vänttilä Matias

Matemaattiset aineet

Airaksinen Antti
 Friiman Jari
 Glumoff Helmi
 Haiopus Aleks
 Hakola Mirka
 Hartikka Arttu
 Heinonen Joose
 Heinonen Maria
 Hyytinen Markus
 Karekivi Juho
 Karjula Martta
 Kinnunen Noora
 Koivumäki Jenna
 Korpela Tuukka
 Kurtti Aino
 Limma Ville
 Liuski Heli
 Luokkanen Jani
 Määttä Mirjam
 Määttä Sami
 Piekkari Paula
 Pietilä Tuuli
 Pyhäjärvi Anniina
 Sasaki Shiori
 Virtanen Ville

Musiikki

Alatalo Sini Mirella
 Kemppainen Stiina-Emilia
 Korpi Sanna Helena
 Kämäräinen Anni Emilia
 Liimatainen Sara Matilda
 Moilanen Niko Vilhelm
 Mucheleka Maria Tuulia
 Nurmiraanta Verna Vilhelmiina
 Josefina
 Ojanen Alisa Eeva Marketta

Räisänen Johanna Maria
 Tekoniemi Ella Alina Marjatta
 Tolonen Sanni Marja Emilia
 Vanha Valtteri Heikki Viljami
 Virtanen Pekka Seppo Juhani

Ruotsi

Heikkilä Jenna Susanna
 Kaisto Milia Josefina
 Karhumaa Tytti Matleena
 Koivisto Johanna Laura Kristiina
 Korkala Saana-Lotta
 Lampela Heini-Liisa Vilhelmiina
 Multasuo Mikael Eerikki
 Nurmela Satu Linda Rebekka
 Pönkkö Jenna Johanna
 Rohkimainen Anissa Lempi Maria
 Saari Mari Helena
 Saarinen Ira Katri Joanna
 Tuominen Heta Anna Maria
 Vanninen Nadja Madeleine Anneli
 Viitanen Vili Valtteri

Saame

Alajärvi Martta
 Länsman Sunná

Saksa

Hietalahti Lotta
 Nurmela Elisa
 Saarijärvi Emilia

Äidinkieli ja kirjallisuus

Ala-Poikela Kati
 Autio Julia
 Kangas-Pälvilä Milka

Kannisto Antti
 Leinonen Hanna-Leena
 Mäkelä Anna
 Paloheimo Iia
 Rautio Tiia
 Riihinen Eleonoora
 Räsänen Maija
 Sadinmaa Noora
 Veteläinen Ainokaisa

Stipendit ja hymypatsaat, Koskela 1–6

Kirjalahjat 1. luokille ja VALO-luokalle

- 1a Emmi Ylipahkala
- 1b Sisu Kangas
- 1c Inka Ryytty
- VALO Jonas Bayiringire

Vanhempaintoimikunta Kimpan reilun kaverin stipendit

- 2a Alli Koskelo
- 2b Joni Tauriainen
- 2c Lea Juusti
- 4a Joonas Aaltonen
- 4b Jessica Jokela
- VALO Chutiwat Karhan

Koskelan Sirpakoiden stipendit

- 3a Milla Hautala
- 3a Eetu Juola
- 3b Inka Tirilä
- 3b Aarni Impiö

Hymypatsaat

- 5a Jenni Puumalainen
- 5a Kalle Takkula
- 5b Ella Koljonen
- 5b Eeli Karhu

Kohinastipendi

- 2a Aino-Emilia Halonen

Rehtori Erkki Vilpan stipendirahasto

- 6b Hertta Homanen

Norssin stipendit

- 1a Helmeri Kaisto
- 1b Jenni Waulu
- 1c Joska Rumapea
- 2a Joonas Soininen
- 2b Jutta Murtoniemi
- 2c Viljami Kokko
- 6a Iivi Lappalainen
- 6a Mette Mertala
- 6a Saku Määttä
- 6a Amalia Raappana
- 6b Emilia Jaara
- 6b Kaija Kiuru
- 6b Valtteri Sauvola
- 6b Peppi Ylimaunu
- VALO Sakariye Ali
- VALO Yusuf Ali

Kirjallisuudiplomit

- 6a Aleksis Aalto
- 6a Mette Mertala
- 6a Milla Vidgrén

Edellä mainitut stipendit olivat tiedossa toimintakertomuksen painoon mennessä.

Stipendit, Linnanmaa 1–6

Stipendit

- 1ab Ilmari Järvinen
- 1ab Eveliina Keskinarkaus
- 1–2a Urho Hyvärinen
- 1–2b Niila Honkanen
- 2a Ava Klemetti
- 2b Aino Väisänen
- 3ab Emmi Niskala
- 3ab Taika Mikkonen
- 3–4a Maija Pohjolainen
- 3–4b Toni Berg
- 4a Ella Pääkkönen
- 4b Silja Keskinarkaus
- 5a Alisa Nissinen
- 5b Eemeli Suutari
- 5–6 Julia Heikkinen
- 6a Adalmiina Tirola
- 6b Anni Romakkaniemi
- 6c Jessica Väyrynen

7. luokalle siirtyvien stipendit

- Rehtori Erkki Vilpan stipendirahasto: Matias Myllymäki (5–6)
Koulun stipendirahasto: Aarni Konola (6a)
Maiju Leskelä (6b)
Veeti Pohjolainen (6c)

Muut stipendit

- Kuoro-stipendi (Kirsti Karhumaan myöntämä)
Gabriella Slewa (6c)
Senni Tolonen (6b)
Nanna Tuorila (6a)

- Solisti-stipendi (Kirsti Karhumaan myöntämä)
Antti Herajärvi (6a)
Nazife Marolli (6a)

- Stipendi luonnontieteiden aktiivisesta harrastamisesta (Marjatta ja Pertti Kaikkosen myöntämä)
Johannes Huttunen (5–6)
Mimosa Bäck (6a)
Jonna Kämäräinen (6b)

Edellä mainitut stipendit olivat tiedossa toimintakertomuksen painoon mennessä.

Vuosiluokkien 7–9 ja lukion stipendit julkistetaan erillisessä liitteessä.

Tiedotuksia

Yhteisvalinnan perusteella lukion 1. vuosiluokalle hyväksytyt saavat tiedon valinnastaan kirjeitse kotiin aikaisintaan 15.6.2017. Lukioon hyväksytyjen opiskelijoiden on vahvistettava lukiopaikan vastaanottaminen jättämällä alkuperäinen peruskoulun päättötodistus lukion kansliaan mahdollisimman pian valintakirjeen saatuaan, kuitenkin viimeistään torstaina 29.6.2017 klo 13.00 mennessä.

Lukion kurssien uusintakuulustelu on maanantaina 21.8.2017 klo 8.15. Korotuskuulustelu on maanantaina 28.8.2017 klo 8.15. Ilmoittautuminen molempiin kuulusteluihin on tehtävä viimeistään kuulustelua edeltävänä keskiviikkona opintotoimistoon.

Syksyn 2017 ylioppilastutkinnon koepäivät:

Kuuntelukokeet

ma 11.9. vieras kieli, pitkä oppimäärä

ti 12.9. vieras kieli, lyhyt oppimäärä

Kirjalliset kokeet

pe 15.9. äidinkieli (suomi ja ruotsi), tekstitaidon koe

ma 18.9. psykologia (sähköinen koe), filosofia (sähköinen koe), historia (sähköinen koe), fysiikka, biologia

ke 20.9. vieras kieli, pitkä oppimäärä englantia, venäjä, espanja ja sähköinen koe saksa ja ranska

pe 22.9. toinen kotimainen kieli, pitkä ja keskipitkä oppimäärä (sähköinen koe)

ma 25.9. matematiikka, pitkä ja lyhyt oppimäärä

ke 27.9. äidinkieli, esseekoe, suomi / ruotsi toisena kielenä koe

pe 29.9. uskonto (sähköinen koe), elämäkatsomustieto (sähköinen koe), yhteiskuntaoppi (sähköinen koe),

kemia, maantiede (sähköinen koe), terveystieto (sähköinen koe)

ma 2.10. vieras kieli, lyhyt oppimäärä

Sähköisessä kielikokeessa kuullunymmärtämisen osuus tehdään kirjallisen kokeen koepäivinä.

Uusi lukuvuosi 2017–2018 alkaa keskiviikkona 10.8.2017 klo 9.00 perusasteen vuosiluokilla 1–7, 8.–9. luokilla klo 11.00 ja lukiolla klo 10.00, lukion aloittavilla klo 9.30. Lukuvuoden alkaessa jokaisen oppilaan on oltava läsnä. Syysloma pidetään 23.–27.10.2017, joululoma 23.12.2017–7.1.2018 ja talviloma 5.–9.3.2018.

